

PRAVILA POSLOVNE HRK

SDD SHEME

(verzija 3.0, primjena 03.09.2018.)

Sadržaj:

1. REFERENTNA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA PROMJENA PRAVILA POSLOVNE HRK SDD SHEME	5
2. RJEČNIK KRATICA I POJMOVA	5
3. UVOD	7
3.2 Poslovna HRK SDD platna Shema za kune	7
3.3 Obvezujuća primjena Pravila	8
3.4 Odvojenost Sheme od infrastrukture	8
3.5 Ostale značajke Sheme	8
3.6.1 Prednosti za primatelje i njihova očekivanja	9
3.6.2 Prednosti za platitelje i njihova očekivanja	9
3.6.3 Prednosti za Sudionike i njihova očekivanja	9
3.6.4 Prednosti za upravitelje platnih sustava (CSM)	10
3.7 Pravni okvir Sheme	10
3.7.1 Primjena Uredbe 260/2012	10
4. OPSEG POSLOVNE HRK SDD SHEME	12
4.1 Područje primjene	12
4.2 Priroda Sheme	13
4.3 Ponavljajuća i jednokratna SEPA izravna terećenja	13
4.4 Dodatne opcionalne usluge (AOS)	14
4.5 Valuta	14
4.6 Dostupnost	14
4.7 Detalji plaćanja	14
4.8 XSD shema	15
5. ULOGE KORISNIKA I SUDIONIKA POSLOVNE HRK SDD SHEME	16
5.1 Korisnici i Sudionici	16
5.2 Četverokutni model	17
5.3 Mehanizmi obračuna i namire (CSM)	18
5.4 Eksternalizacija aktivnosti Sudionika i usluge PPU-a posrednika	18
5.5 Primjena Pravila	18
5.6 Odnos s Korisnicima	18
6. POSLOVNA I OPERATIVNA PRAVILA	19
6.1 Suglasnost	19
6.2 Nalog SEPA izravnog terećenja (SDD nalog)	20
6.3 Vremenski tijek obrade	22
6.3.1 Standardni odnosi između ključnih datuma	22
6.3.2 Nestandardni odnos između ključnih datuma	22
6.3.3 Krajnje vrijeme primitka (Cut-off time)	22
6.3.4 Vremenski tijek obrada	23
6.3.5 Načela naplate naknade	26
6.4 Obrada R-transakcija	26
6.5 Opisi postupaka (PR)	27
6.5.1 Izdavanje Suglasnosti (PR-01)	28
6.5.2 Izmjene Suglasnosti (PR-02)	30
6.5.3 Otkaz/opoziv Suglasnosti (PR-03)	32
6.5.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)	33
6.5.5 Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)	36
6.5.6 Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06)	37
6.6 Opis koraka u postupku (PT)	38
6.6.1 Izdavanje Suglasnosti (PR-01)	38
6.6.2 Izmjena Suglasnosti (PR-02)	40
6.6.3 Otkaz/Opoziv Suglasnosti (PR-03)	42
6.6.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)	43
6.6.5 Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)	50
6.6.6 Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06)	51
6.7 Opis i sadržaj skupova podataka (DS)	53
6.7.1 Popis skupova podataka	53

6.7.2 DS-01 – Suglasnost.....	54
6.7.3 DS-02 – Dematerijalizirana Suglasnost	59
6.7.4 DS-03 – SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008.001.02)	59
6.7.5 DS-04 – Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003.001.02).....	60
6.7.6 DS-05 – Poruka odbijanja (Reject), povrata (Return) ili poništenja (Reversal)	61
6.7.7 DS-06 – Informacija platitelju o SDD nalogu	62
6.7.8 DS-07 – Međubankovno poništenje (Reversal) SDD naloga.....	62
7.7.9 DS-08 – Zahtjev i poruka odgovora na reklamaciju	62
6.7.10 DS-09 Obrazac Zahtjeva i odgovora na reklamaciju	64
6.7.11 DS-10 – Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti.....	66
6.7.12 DS-11 Obrazac Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovora na Zahtjev	67
6.8 Poslovno značenje atributa (AT).....	68
6.8.1 AT-01 – Identifikator suglasnosti.....	68
6.8.2 AT-02 – Identifikator primatelja	69
6.8.3 AT-03 – Naziv primatelja	69
6.8.4 AT-04 – IBAN primatelja.....	69
6.8.5 AT-05 – Adresa primatelja	69
6.8.6 AT-06 – Iznos SDD naloga u kunama.....	70
6.8.7 AT-07 – IBAN platitelja	70
6.8.8 AT-08 – Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora	70
6.8.9 AT-09 – Adresa platitelja	70
6.8.10 AT-10 – Jedinostveni identifikator (Poziv na broj platitelja)	70
6.8.11 AT-11 – Traženi datum izvršenja SDD naloga	70
6.8.12 AT-12 – BIC PPU primatelja	71
6.8.13 AT-13 – BIC PPU platitelja	71
6.8.14 AT-14 – Naziv platitelja.....	71
6.8.15 AT-15 – Naziv stvarnog dužnika	71
6.8.16 AT-16– Oznaka mjesta za elektroničko potpis	71
6.8.17 AT-17 – Vrsta Suglasnosti (papirnata, e-Suglasnost)	71
6.8.18 AT-18 – Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost.....	71
6.8.19 AT-19 – Identifikator Suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost	71
6.8.20 AT-20 – Identifikacijska oznaka Sheme	72
6.8.21 AT-21 – Vrsta plaćanja	72
6.8.22 AT-22 – Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja)	72
6.8.23 AT-24 – Razlog za izmjenu Suglasnosti	72
6.8.24 AT-25 – Datum potpisivanja Suglasnosti	73
6.8.25 AT-26 – Datum obračuna SDD naloga	73
6.8.26 AT-27 – Identifikacijska oznaka platitelja	73
6.8.27 AT-31 – Kod razloga poništenja (Reversal)	73
6.8.28 AT-33 – Potpis platitelja.....	73
6.8.29 AT-36 – Datum potpisivanja otkaza/opoziva Suglasnosti.....	73
6.8.30 AT-37 – Identifikacija stvarnog dužnika	73
6.8.31 AT-38 – Naziv krajnjeg primatelja	74
6.8.32 AT-39 – Identifikacija krajnjeg primatelja	74
6.8.33 AT-43 – Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja	74
6.8.34 AT-44 – Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal).....	74
6.8.35 AT-45 – Referenca Zahtjeva za rješavanje reklamacije ili Referenca Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti koju dodjeljuje PPU platitelja	74
6.8.36 AT-47 – Datum primitka Zahtjeva za rješavanje reklamacije kod PPU platitelja	74
6.8.37 AT-48 – Datum slanja Zahtjeva za rješavanje reklamacije ili Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti	74
6.8.38 AT-49 – Naziv PPU platitelja	74
6.8.39 AT-50 – Podaci za kontakt PPU platitelja	75
6.8.40 AT-51 – Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za primitak odgovora	75
6.8.41 AT-52 – Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva kod PPU primatelja (da/ne)	75
6.8.42 AT-53 – Datum terećenja za SDD nalog	75

6.8.43	AT-54 – Datum zadnjeg SDD naloga.....	75
6.8.44	AT-56 – Referenca odgovora primatelja	75
6.8.45	AT-57 – Vrste odgovora.....	75
6.8.46	AT-58 – Šifra namjene SDD naloga.....	75
6.8.47	AT-59 – Kategorija namjene SDD naloga	75
6.8.48	AT-R1 – Tip R-transakcije	76
6.8.49	AT-R2 – Kategorija strane koja pokreće R-transakciju.....	76
6.8.50	AT-R3 – Kod razloga neprihvatanja SDD naloga (Odbijanje (Reject) ili povrat (Return)).....	76
6.8.51	AT-R4 – Datum obračuna naloga za povrat (Return (DS-05)) ili poništenje (Reversal (DS-07))	77
6.8.52	AT-R5 – Referenca R-transakcije koju dodjeljuje PPU inicijator R-transakcije	77
6.8.53	AT-R7 – Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal)	77
6.8.54	AT-R8 – Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja.	77
7	USKLAĐENOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA	78
8	PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA POSLOVNE HRK SDD SCHEME.....	78
8.1	Sudjelovanje u Shemi.....	78
8.2	Usklađenost s Pravilima	78
8.3	Dostupnost.....	78
8.4	Registar sudionika Scheme.....	78
8.5	Obveze PPU platitelja.....	79
8.6	Obveze PPU primatelja	79
8.7	Odgovornosti Sudionika	80
8.7.1	Trošak povrata (Return)	80
8.7.2	Naknada štete za kršenje Pravila	80
8.7.3	Ograničenja odgovornosti	80
8.7.4	Viša sila.....	81
8.7.5	Otkaz Sporazuma o pristupanju	81
8.8	Ugovorne odredbe	81
9	UPRAVLJANJE POSLOVNOM HRK SDD SCHEMOM	82
9.1	Pristupanje Poslovnoj HRK SDD Shemi.....	82
9.2	Izmjene i dopune Pravila	82
9.3	Rješavanje pritužbi Korisnika usluga na postupanje Sudionika	82
9.4	Rješavanje pritužbi Sudionika na postupanje drugih Sudionika protivno Pravilima	82
10	ZAVRŠNE ODREDBE.....	82
11	DODATAK I. POSTUPAK ZA RJEŠAVANJE REKLAMACIJE	83
11.2	Razlike između Poslovne HRK SDD Scheme i Osnovne HRK SDD Scheme	83
11.3	Mogući razlozi za rješavanje reklamacije	84
11.3.1	Osporavanje platitelja zbog pogrešno izvršenog SDD naloga.....	84
11.4	Predloženi postupak	85
12.1	Upute za Korisnike:.....	88
12.2	Upute za Sudionike:.....	88

1. REFERENTNA DOKUMENTACIJA I EVIDENCIJA PROMJENA PRAVILA POSLOVNE HRK SDD SCHEME

Pravila Poslovne HRK SDD Sheme temelje se na Osnovnoj HRK SDD Shemi i sljedećim dokumentima:

Broj dokumenta	Naziv	Izdavatelj
EPC222-07	SEPA B2B Direct Debit Scheme Rulebook Version 7.0	EPC
EPC301-07	SEPA Business-to-Business Direct Debit Scheme Inter-bank Implementation Guidelines	EPC
EPC016-06	SEPA Core Direct Debit Scheme Rulebook	EPC
EPC131-08	SEPA Business-to-Business Direct Debit Scheme C2B Implementation Guidelines	EPC
EPC392-08	Guidelines for the Appearance of Mandates	EPC
2007/64/EZ	Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ	EC
EPC248-07	SEPA CSM Market Practices	EPC
NN br. 66/2018	Zakon o platnom prometu	RH
br. 260/2012	Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima	EC
NN br. 50/2016.	Zakon o provedbi Uredbi Europske unije iz područja platnog prometa	RH
NN 44/2016.	Zakon o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata	RH
	SEPA izravno terećenje međubankovni formati	
	Registar SEPA identifikatora primatelja – Uputa za korištenje	

Evidencija promjena Pravila poslovne HRK SDD sheme:

Verzija	Promjena
Verzija 3.0 Primjena 03.09.2018.	2. RJEČNIK KRATICA I POJMOVA – dopuna pojma Korisnik, Platitelj i Primatelj plaćanja
	6.4 OBRADA R-TRANSAKCIJA – dopune u dijelu Odbijanje na zahtjev platitelja (Refusal)
	6.6.2 Izmjena Suglasnosti (PR-02) – dopuna u koraku PT-02.02 – Procedure za izmjenu Suglasnosti
	6.8.50 AT-R3 – Kod razloga neprihvatanja SDD naloga (Odbijanje (Reject) ili povrat (Return ili Refund) - dopuna

2. RJEČNIK KRATICA I POJMOVA

Kratika	Značenje
AOS	Dodatne opcionalne usluge definirane nacionalnim specifičnostima platnog prometa
CSM	Mehanizam obračuna i namirenja platnih transakcija

EC	Europska komisija
EEA	Europski gospodarski prostor
EPC	Europsko platno vijeće
HOSK	Hrvatski odbor za SEPA koordinaciju
HSF	Hrvatski SEPA forum
KYC	Know Your Customer – načelo "Upoznaj svojega klijenta"
NOPP	Nacionalni odbor za platni promet
OUNS	Odbor za upravljanje nacionalnim Shemama
PPU	Pružatelj platnih usluga
STP	Potpuno automatizirana elektronička obrada bez ručne intervencije
SEPA	Jedinstveno područje plaćanja u eurima
SDD	SEPA izravno terećenje
PSD	Direktiva o platnim uslugama na unutarnjem tržištu
ZPP	Zakon o platnom prometu

Pojam	Definicija
Korisnik	Korisnik platne usluge – osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu primatelja i/ili platitelja izravnih terećenja
Platitelj	Nepotrošač koji ima transakcijski račun i daje Suglasnost primatelju za zadavanje SDD naloga
Pravila	Pravilima Poslovne HRK SDD Sheme definiraju se poslovni zahtjevi i međubankovna pravila za funkcioniranje Sheme.
Primatelj plaćanja	Nepotrošač koji ima račun za plaćanje za koji su namijenjena novčana sredstva iz SDD naloga
Dostupnost	Dostupnost je koncept po kojemu su svi transakcijski računi klijenata u SEPA-i dostupni za izvršenje izravnih terećenja u sklopu Sheme.
SEPA izravno terećenje	Nacionalna platna usluga u kunama za terećenje transakcijskog računa platitelja, kada platnu transakciju zadaje primatelj plaćanja na osnovi Suglasnosti platitelja
SEPA izravno terećenje	Nacionalna platna usluga u kunama za terećenje transakcijskog računa platitelja, kada platnu transakciju zadaje primatelj plaćanja na osnovi Suglasnosti platitelja
Shema	Poslovna HRK SDD Shema
Platna shema	Jedinstveni skup pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica za izvršavanje pojedine platne transakcije
Sudionik	Sudionik Poslovne HRK SDD Sheme je svaki pružatelj platnih usluga koji je prema važećim propisima RH ovlašten pružati platnu uslugu izravnog terećenja.
Platna transakcija	Prijenos novčanih sredstava između računa za plaćanje koje je inicirao primatelj plaća bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja
R-transakcija	Platna transakcija koju PPU ne može propisno izvršiti ili koja ima za posljedicu iznimnu obradu, između ostalog, zbog nedostatka novčanih sredstava, opoziva, pogrešnog iznosa ili pogrešnog datuma, nedostatka Suglasnosti ili pogrešnog odnosno zatvorenog računa
Prethodna obavijest	Primateljeva obavijest o iznosu i vremenskom rasporedu naplate dostavljena platitelju prije datuma terećenja računa
Suglasnost	Platiteljevo ovlaštenje primatelju plaćanja za zadavanje SDD naloga na teret transakcijskog računa platitelja

3. UVOD

Pravila Poslovne HRK SDD Sheme (u nastavku teksta: Pravila) opisuju poslovna i operativna pravila, prakse, standarde i provedbene smjernice obrade nacionalnih izravnih terećenja u kunama dogovorenih unutar bankovne zajednice Republike Hrvatske prema SEPA pravilima.

Poslovna HRK SDD Shema u potpunosti je usklađena sa SEPA platnom shemom EPC-a poštujući pritom sve nacionalne specifičnosti kako bi se sudionicima nacionalnoga platnog prometa olakšala migracija na SEPA platnu shemu uvođenjem eura kao službene valute Republike Hrvatske. Ova platna shema bit će na snazi sve do pristupanja Republike Hrvatske (u nastavku teksta: RH) euro zoni.

Uspostavom Poslovne HRK SDD Sheme bankovna zajednica RH uspostavlja niz međubankovnih pravila, praksi i standarda kojih se pridržavaju Sudionici koji pristupaju Shemi.

3.1. SEPA

SEPA je jedinstveno područje plaćanja u eurima (engl. The Single Euro Payments Area), odnosno područje u kojemu pravne i fizičke osobe zadaju i primaju plaćanja u eurima unutar Europskoga gospodarskog prostora pod istim osnovnim uvjetima s istim pravima i obvezama neovisno o mjestu na kojemu se nalaze i neovisno o tome je li riječ o nacionalnim ili prekograničnim plaćanjima.

Europsko platno vijeće (EPC) razvilo je i upravlja jedinstvenom platnom shemom za izvršenje SEPA izravnih terećenja u valuti euro kako bi se uskladile platne sheme i različite platforme na nacionalnoj razini s ciljem migracije na jedinstvenu platnu shemu za SDD u eurima.

3.2 Poslovna HRK SDD platna Shema za kune

Poslovna HRK SDD Shema jedinstveni je skup pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica dogovorenih unutar bankovne zajednice za izvršavanje izravnih terećenja u RH, koji je odvojen od bilo kakve infrastrukture ili platnog sustava koja/koji podupire njegovu primjenu. Uspostavom Poslovne HRK SDD Sheme bankovna zajednica RH pružit će usluge izravnog terećenja u kunama po istim poslovnim pravilima, operativnim procedurama i tehničkim standardima po kojima se izvršavaju SEPA izravna terećenja u eurima.

SEPA izravno terećenje u kunama je nacionalna platna usluga za terećenje transakcijskog računa platitelja, kada platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi Suglasnosti platitelja.

Shema se primjenjuje na platitelje nepotrošače.

Pravila Poslovne HRK SDD Sheme izradila su radna tijela Hrvatskog odbora za SEPA koordinaciju (HOSK), a na prijedlog HOSK-a prihvaća ih Nacionalni odbor za platni promet (NOPP). Postupci upravljanja pristupnim procesom Poslovne HRK SDD Sheme, njezinim operativnim rukovođenjem te upravljanje promjenama platne sheme u nadležnosti su Odbora za upravljanje nacionalnim shemama (OUNS).

Pravila, prakse i standardi definirani ovim Pravilima u najvećoj su mogućoj mjeri usklađeni s Pravilima SDD (Rulebook) Europskog platnog vijeća (EPC-a). Nacionalne specifičnosti pri

izvršenju SEPA izravnih terećenja u kunama obuhvaćene su implementacijom dodatnih opcionalnih usluga (AOS).

Pravila Poslovne HRK SDD Sheme temelje se na Osnovnoj HRK SDD Shemi uz dodavanje specifičnosti za provedbu poslovnih izravnih terećenja.

Krajnji rok za migraciju postojećih izravnih terećenja u RH na Shemu je 31. svibanj 2019. u skladu s Nacionalnim planom migracije na SEPA-u.

Primatelji plaćanja koji sklapaju ugovor s PPU nakon 5. lipnja 2017. mogu ugovarati uslugu izvršenja izravnog terećenja isključivo prema ovim Pravilima.

3.3 Obvezujuća primjena Pravila

Sudionik Poslovne HRK SDD Sheme može biti svaki pružatelj koji je prema važećim propisima RH ovlašten pružati platnu uslugu izravnog terećenja i koji je pristupio Shemi u skladu s ovim Pravilima.

PPU postaje Sudionik Sheme sklapanjem Sporazuma o pristupanju (u nastavku teksta: Sporazum).

Potpisom Sporazuma PPU se obvezuje primjenjivati poslovna i operativna pravila, prakse, standarde i provedbene smjernice obrade nacionalnih SEPA izravnih terećenja u kunama opisane Pravilima i pripadajućim dokumentima na multilateralnoj osnovi. Time se Sudionici Sheme međusobno obvezuju na dosljedno pridržavanje preuzetih obveza.

Pravila detaljno opisuju bitne obveze Sudionika povezanih sa Shemom. Za odnose između Sudionika i njegova klijenta te odnose između primatelja i platitelja Pravila propisuju minimalne zahtjeve koje definira Shema.

Pravila i procedure za pristupanje Poslovnoj SDD Shemi opisani su ovim Pravilima.

Sudionici mogu odabrati hoće li određene operativne aktivnosti u pružanju izravnih terećenja u kunama obavljati sami ili preko posrednika ili će ih eksternalizirati pružatelju usluga eksternalizacije. Ugovaranje eksternalizacije ne oslobađa Sudionika od obveza i odgovornosti definiranih Pravilima Sheme.

3.4 Odvojenost Sheme od infrastrukture

Shemom se utvrđuju poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i/ili provedbene smjernice obrade SEPA izravnih terećenja, neovisno o izboru tehničke infrastrukture PPU-a za obradu SEPA izravnih terećenja.

Pod infrastrukturom podrazumijevaju se različite vrste CSM mehanizama, tehnoloških platforma i mreža koje ih podržavaju. Infrastruktura je stvar tržišne ponude, a izbor pružatelja usluga infrastrukture odluka je PPU-a.

Sudionici su odgovorni za to da izabrana infrastruktura omogućuje poštivanje poslovnih i operativnih pravila, praksi, standarda i provedbenih smjernica obrade SEPA izravnih terećenja.

3.5 Ostale značajke Sheme

- Prava i obveze Sudionika te, po potrebi, njihovih klijenata, jasna su i nedvosmislena.
- U platnim porukama koriste se odgovarajući međunarodni standardi.
- Usklađenost sa Shemom osigurava potpunu interoperabilnost među Sudionicima.
- Pravila osiguravaju da je odgovornost za upravljanje rizicima na strani gdje je rizik nastao i da obveze snosi onaj koji je pogriješio.

- Sudionici mogu uvoditi inovacije na nacionalnom tržištu u skladu s potrebama Korisnika pod uvjetom da nisu u suprotnosti s ovim Pravilima.

3.6 Poslovne prednosti Sheme

Platna Shema pruža mnoge prednosti korisnicima u smislu funkcionalnosti, smanjenja troškova, jednostavnosti korištenja i automatizirane obrade (STP).

3.6.1 Prednosti za primatelje i njihova očekivanja

Najvažnije prednosti koje Shema nudi primateljima su:

- jednostavan i isplativ način naplate,
- mogućnost definiranja točnog datuma naplate,
- sigurnije izvršenje naplate unutar prethodno definiranoga vremenskog roka,
- mogućnost optimizacije tijeka novca i upravljanja likvidnošću,
- jednostavno usklađivanje primljenih uplata (naplata),
- mogućnost automatizacije rješavanja R-transakcija poput: odbijanja (Reject), povrata (Return) ili poništenja (Reversal),
- brz postupak naplate s kratkim razdobljem kreditnog rizika za primatelja,
- mogućnost naplate od svih platitelja korištenjem jedinstvenoga platnog instrumenta,
- smanjenje administrativnih troškova i povećanje sigurnosti kroz opcionalnu upotrebu digitalnih potpisa za potpisivanje Suglasnosti (kada bude implementirana e-suglasnost).

U skladu sa Shemom svi izdavatelji ponavljajućih i jednokratnih računa za pruženu uslugu mogući su primatelji SEPA izravnih terećenja.

3.6.2 Prednosti za platitelje i njihova očekivanja

Najvažnije prednosti koje Shema nudi platiteljima su:

- jednostavan, brz i učinkovit način plaćanja računa bez rizika od posljedica zakašnjelog plaćanja,
- jednostavno praćenje terećenja na izvodima transakcijskih računa,
- mogućnost potpisivanja Suglasnosti u papirnatom obliku ili potpuno elektroničkim načinom (kada bude implementirana e-suglasnost),
- osiguranje platitelju da će PPU platitelja verificirati SDD nalog prije terećenja transakcijskog računa platitelja.

U skladu sa Shemom platitelji su nepotrošači koji imaju otvoren transakcijski račun vrste 11, 13, 14, 15 i 18.

3.6.3 Prednosti za Sudionike i njihova očekivanja

Najvažnije su prednosti koje Shema nudi Sudionicima:

- postupci su visokoautomatizirani i isplativi, uz dematerijalizaciju podataka od početka do kraja,
- ciklus obrade jasan je, transparentan, pouzdan i brz,
- omogućeno je učinkovito upravljanje obvezama i rizicima,
- ublažavanje rizika u međubankovnoj namiri i na međubankovnoj razini općenito,
- primatelji moraju na zahtjev predložiti sve dokaze da je nalog izvršen prema Suglasnosti,

- postizanje automatizirane obrade (STP) za sve transakcije, uključujući izravnu referencu na izvornu transakciju, odbijanja (Reject), povrati (Return) ili poništenja (Reversal),
- stvaranje uvjeta koji će svakom Sudioniku omogućiti pružanje usluge koja može stvoriti razuman ekonomski povrat dovoljan za osiguranje pouzdanosti, sigurnosti i rizičnog integriteta Sheme,
- jednostavnost primjene
- primjena otvorenih standarda, poput ISO BIC-a kao identifikatora PPU-a i europskog IBAN-a kao identifikatora računa,
- nedvosmislena identifikacija svih primatelja SEPA izravnih terećenja – identifikator primatelja,
- primjena skupa usklađenih pravila i standarda,
- Poslovna HRK SDD Shema temelji se na istim pravilima kao i Osnovna HRK SDD Shema, osim kada poslovni zahtjevi nalažu primjenu drugih pravila.

3.6.4 Prednosti za upravitelje platnih sustava (CSM)

Radi poboljšanja ponude i povećanja konkurentnosti, upravitelj platnog sustava može dodati druge funkcionalnosti i usluge (AOS) pod uvjetom da su poslovna i operativna pravila, prakse, standardi i provedbene smjernice obrade SEPA izravnih terećenja u potpunosti ispunjeni. Odvajanje Sheme od infrastrukture omogućuje Sudionicima Sheme slobodan izbor i pristup CSM-u neovisno o vlastitoj infrastrukturi odnosno infrastrukturi CSM-a.

3.7 Pravni okvir Sheme

Poslovna HRK SDD Shema za kune usklađena je s odredbama Zakona o platnom prometu i pravilima koja se temelje na dokumentaciji EPC-a:

- SEPA Business to Business Direct Debit Scheme Rulebook, Verzija 7.0,
- SEPA Business to Business Direct Debit Scheme Inter-bank Implementation Guidelines, Verzija 7.0,
- SEPA Business to Business Direct Debit Scheme Customer to Bank Implementation Guidelines, Verzija 7.0,
- Guidelines for the Appearance of Mandates.

3.7.1 Primjena Uredbe 260/2012

U ovim se Pravilima na odgovarajući način primjenjuju standardi i tehnički zahtjevi iz članka 5. Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009.

1. Pružatelji platnih usluga izvršavaju transakcije izravnog terećenja prema sljedećim zahtjevima:

- (a) Moraju se koristiti identifikacijskom oznakom računa za plaćanje – IBAN.
- (b) Moraju primjenjivati standard za format poruka ISO 20022 XML – kada prenose platne transakcije drugom PPU-u ili preko CSM-a.

(c) Moraju osigurati da se, ako Korisnik koji nije potrošač inicira pojedinačna izravna terećenja koja se ne prenose pojedinačno nego zajedno u paketu, primjenjuje standard za format poruka ISO 20022 XML.

Ne dovodeći u pitanje točku (b), pružatelji platnih usluga na poseban zahtjev Korisnika primjenjuju standard za format poruka ISO 20022 XML u odnosu na toga Korisnika.

2. Pružatelji platnih usluga izvršavaju izravna terećenja prema sljedećim uvjetima, podložno svim obvezama propisanim zakonom kojim se uređuje zaštita osobnih podataka:

(a) PPU primatelja plaćanja mora osigurati da:

(i) primatelj plaćanja dostavi elemente podataka s prvim izravnim terećenjem i jednokratnim izravnim terećenjem te sa svakom sljedećom platnom transakcijom, i to sljedeće podatke:

- i. vrstu izravnog terećenja (ponavljajuće, jednokratno, prvo, zadnje ili poništenje),
- ii. naziv primatelja plaćanja,
- iii. IBAN računa za plaćanje primatelja plaćanja koji će se odobriti radi naplate,
- iv. naziv platitelja,
- v. IBAN platiteljeva računa za plaćanje koji će se teretiti radi naplate,
- vi. jedinstveni identifikator Suglasnosti,
- vii. datum potpisivanja Suglasnosti,
- viii. iznos naplate,
- ix. ako Suglasnost preuzima primatelj plaćanja koji nije primatelj plaćanja kojemu je dana Suglasnost, jedinstveni identifikator Suglasnosti koju je dao izvorni primatelj plaćanja,
- x. identifikator primatelja plaćanja,
- xi. ako Suglasnost preuzima primatelj plaćanja koji nije primatelj plaćanja kojemu je dana Suglasnost, identifikator izvornog primatelja plaćanja,
- xii. informacije o opisu plaćanja koje primatelj plaćanja dostavi platitelju,
- xiii. svrhu naplate,
- xiv. kategoriju svrhe naplate;

(ii) platitelj da suglasnost i primatelju plaćanja i PPU-u platitelja (izravno ili neizravno preko primatelja plaćanja), da se Suglasnost, zajedno s naknadnim izmjenama ili opozivom, pohrani kod primatelja plaćanja ili treće strane u ime primatelja plaćanja te da PPU primatelja obavijesti primatelja plaćanja o toj obvezi u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuju prethodne informacije iz okvirnog ugovora;

(b) PPU primatelja plaćanja mora PPU-u platitelja dostaviti elemente podataka, i to:

- i. BIC PPU-a primatelja plaćanja (ako pružatelji platnih usluga koji sudjeluju u platnoj transakciji ne ugovore drukčije),
- ii. BIC PPU-a platitelja (ako pružatelji platnih usluga koji sudjeluju u platnoj transakciji ne ugovore drukčije),
- iii. Ime/naziv stvarnog dužnika (ako postoji u dematerijaliziranoj suglasnosti),
- iv. identifikaciju stvarnog dužnika (ako postoji u dematerijaliziranoj suglasnosti),
- v. naziv krajnjeg primatelja plaćanja (ako postoji u dematerijaliziranoj suglasnosti),
- vi. identifikaciju krajnjeg primatelja (ako postoji u dematerijaliziranoj suglasnosti)
- vii. identifikacijsku oznaku Scheme,
- viii. datum obračuna,
- ix. referencu SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja,
- x. vrstu Suglasnosti,
- xi. vrstu plaćanja (ponavljajuće, jednokratno, prvo, zadnje ili poništenje),

- xii. naziv primatelja plaćanja,
- xiii. IBAN računa primatelja plaćanja koji će se odobriti,
- xiv. naziv platitelja,
- xv. IBAN računa platitelja koji će se teretiti,
- xvi. jedinstveni identifikator suglasnosti,
- xvii. datum potpisivanja Suglasnosti,
- xviii. iznos naplate,
- xix. jedinstveni identifikator suglasnosti, koji je dostavio izvorni primatelj plaćanja kojemu je dana Suglasnost (ako je Suglasnost dana primatelju plaćanja koji nije izvorni primatelj plaćanja),
- xx. identifikator primatelja plaćanja,
- xxi. identifikator izvornog primatelja plaćanja kojemu je dana Suglasnost (ako je Suglasnost preuzeo primatelj plaćanja koji nije izvorni primatelj plaćanja),
- xxii. informacije o opisu plaćanja koje primatelj plaćanja dostavi platitelju;

(c) PPU platitelja mora dostaviti ili staviti na raspolaganje platitelju elemente podataka, i to:

- i. jedinstveni identifikator suglasnosti,
- ii. identifikator primatelja plaćanja,
- iii. naziv primatelja plaćanja,
- iv. iznos naplate,
- v. informacije o opisu plaćanja,
- vi. identifikacijsku oznaku Sheme;

(d) platitelj mora naložiti svojem PPU-u da prije terećenja njegova računa za plaćanje i na osnovi podataka iz Suglasnosti provjeri svaku transakciju izravnog terećenja i provjeri jesu li iznos i vremenski okvir dostavljene transakcije izravnog terećenja jednaki iznosu i vremenskom okviru dogovorenom u Suglasnosti.

Platitelj može:

- (i) ograničiti naplatu izravnog terećenja na određeni iznos ili vremenski okvir, ili oboje;
- (ii) zabraniti sva izravna terećenja svojega transakcijskog računa ili ograničiti izravna terećenja, po nalogu jednog ili više primatelja plaćanja, ili odobriti samo izravna terećenja po nalogu jednog ili više primatelja plaćanja.

Ako ni primatelj plaćanja ni platitelj nisu potrošači, pružatelji platnih usluga nisu obvezni ispunjavati točke (d) i. ili ii.

PPU platitelja obavještava platitelja o pravima iz točke (d) u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuju prethodne informacije iz okvirnih ugovora.

Sa svakom transakcijom izravnog terećenja primatelj plaćanja šalje podatke iz Suglasnosti svojem PPU-u, a PPU primatelja plaćanja prenosi podatke iz Suglasnosti PPU-a platitelja sa svakom transakcijom izravnog terećenja.

4. OPSEG POSLOVNE HRK SDD SCHEME

4.1 Područje primjene

Poslovna HRK SDD Shema primjenjuje se samo za nacionalna izravna terećenja u kunama.

Shema se temelji na poslovnim pravilima, praksama i standardima Poslovne SDD platne sheme EPC-a, a primjenjuje se na platitelje nepotrošače koji imaju otvoren transakcijski račun vrste 11, 13, 14, 15 i 18.

4.2 Priroda Sheme

Ovim je Pravilima regulirano SEPA izravno terećenje kao platna usluga kojom se koriste nepotrošači za izvršenje naplate u kunama s transakcijskih računa koji omogućuju takvo terećenje.

Nalog SEPA izravnog terećenja s transakcijskog računa platitelja inicira primatelj preko svojeg PPU-a. Platelj i primatelj moraju imati otvorene transakcijske račune kod Sudionika sheme.

Potpisivanjem Suglasnosti za SEPA izravno terećenje platitelj daje Suglasnost primatelju plaćanja za iniciranje naloga SEPA izravnog terećenja na teret transakcijskog računa platitelja te se ona ujedno smatra i autorizacijom danom PPU-u platitelja za terećenje transakcijskog računa platitelja.

Transakcije SEPA izravnog terećenja transakcije su odvojene od ugovora koji se sklapa između platitelja i primatelja. Ugovorni odnos između platitelja i primatelja ne odnosi se na PPU primatelja i PPU platitelja.

Odnosi PPU-a i njihovih klijenata regulirani su općim uvjetima o pružanju usluga SEPA izravnog terećenja i okvirnim ugovorima o vođenju transakcijskog računa.

Za razliku od Osnovne HRK SDD Sheme, Poslovna HRK SDD Shema zahtijeva od PPU platitelja i platitelja da se dogovore o provjerama koje će se provoditi za svaki SDD nalog kako bi se osiguralo da je on autoriziran na temelju Suglasnosti.

Ključni elementi Sheme, skup međubankovnih pravila, praksi i standarda za izvršenje transakcija SEPA izravnih terećenja u kunama, imaju za cilj osigurati potpunu elektroničku automatsku obradu (STP) transakcija od početka do kraja procesa.

To se odnosi i na različite postupke rješavanja iznimaka (R-transakcije) poput odbijanja (Reject), povrata (Return), poništenja (Reversal), odbijanja platitelja (Refusal) i opoziva primatelja (Revocation).

Dopuštena je samo elektronička razmjena podataka o Suglasnosti između Sudionika. Između platitelja i primatelja kao i između platitelja i njegova PPU-a Suglasnost se može razmjenjivati u papirnatom ili elektroničkom obliku.

Shema ostavlja prostor za konkurenciju među Sudionicima. Time se u skladu s pravilima Sheme Sudionicima i skupinama Sudionika omogućuje razvoj vlastitih proizvoda i ponuda dodatnih usluga (AOS) svojim klijentima (vidi točku 4.4) kako bi se ostvarili specifični ciljevi.

Shema daje platiteljima potpuno pravo da odlučuju o prihvatu ili odbijanju Suglasnosti.

4.3 Ponavljajuća i jednokratna SEPA izravna terećenja

Shema se odnosi na dvije vrste plaćanja:

- ponavljajuće SEPA izravno terećenje kod kojeg se autorizacija platitelja koristi za niz platnih transakcija koje inicira primatelj,
- jednokratno SEPA izravno terećenje kod kojeg platitelj daje autorizaciju za samo jednu platnu transakciju i ta se autorizacija ne može koristiti ni za koju drugu transakciju.

Ne postoji razlika u pravnoj prirodi između ove dvije vrste SEPA izravnih terećenja.

4.4 Dodatne opcionalne usluge (AOS)

Ovim Pravilima definirane su dodatne opcionalne usluge (engl. Additional Optional Services – AOS) koje uvažavaju potrebe hrvatske bankovne zajednice i navike korisnika platnih usluga u RH kako bi se izravna terećenja mogla nesmetano izvršavati.

Dodatne opcionalne usluge mogu prema vlastitom izboru pružati Sudionici Sheme kako bi ispunili specifična očekivanja klijenata, ako nisu u suprotnosti s pravilima SEPA Sheme kako je definira EPC i ako su u skladu sa Shemom.

Poslovna HRK SDD Shema osigurava kontinuitet korištenja poziva na broj platitelja (polje 2.74 End-To-End Identification – Jedinstveni identifikator) i poziva na broj primatelja (polje 2.184 Remittance Information – Detalji plaćanja) uz upotrebu polja 2.187 Additional Remittance Information – Dodatni detalji plaćanja koje se koristi za opis plaćanja iz poruke za iniciranje SEPA izravnog terećenja pain.008.001.02 kako bi se osigurao STP u sustavima koji su razvili automatizam knjiženja i intenzivno se njime koriste.

Obveznim korištenjem modela i poziva na broj osigurava se STP i zadržava već razvijeni automatizam knjiženja i redovitost korištenja u poslovnim sustavima.

Popis AOS usluga javno je objavljen na internetskoj stranici www.sepa.hr.

4.5 Valuta

Sva SEPA izravna terećenja provode se u kunama tijekom cijelog procesa obrade, uključujući i sve obrade R-transakcija. Transakcijski računi platitelja i primatelja mogu biti u kunama ili nekoj drugoj valuti. Sva preračunavanja valuta koja obavlja PPU platitelja ili PPU primatelja, kao i povezani rizici za PPU, nisu predmet ove Sheme.

Svi povrati (Return), poništenja (Reversal) i opozivi primatelja (Revocation) moraju se temeljiti na točnom iznosu u kunama izvornoga SEPA izravnog terećenja.

4.6 Dostupnost

Sudionici se potpisivanjem Sporazuma o pristupanju obvezuju primati i obrađivati SEPA izravna terećenja u skladu sa Shemom.

4.7 Detalji plaćanja

Podaci SEPA izravnog terećenja navedeni u polju 2.173 Remittance Information – Detalji plaćanja iz poruke za iniciranje SEPA izravnog terećenja pain.008.001.02 koriste se za obradu strukturiranih detalja plaćanja do najviše 140 znakova.

Strukturirana informacija o plaćanju detalji plaćanja koje određuje primatelj plaćanja popunjava se u djelu reference koju određuje primatelj plaćanja tako da se navede model i poziv na broj primatelja prema Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba i Jedinstvenom pregledu osnovnih modela "poziva na broj", s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja.

Uz strukturirane detalje plaćanja obvezno se dodatno popunjava i polje 2.187 Additional Remittance Information – Dodatni detalji plaćanja u kojemu se navodi opis plaćanja.

Podatak iz polja 2.173 Remittance Information – Detalji plaćanja, koje dostavlja primatelj u SDD nalogu, PPU primatelja mora prenijeti u potpunosti i bez izmjena preko CSM-a do PPU-a platitelja. PPU primatelja provjerava ispravnost strukturirane informacije primatelja u trenutku zaprimanja SDD naloga od primatelja.

PPU platitelja obavezno provjerava podatke sa Suglasnosti kao i sve ostale podatke koje dogovori s platiteljem.

Provjerava se da li su podaci o Suglasnosti iz transakcije izravnog terećenja koje je PPU platitelja zaprimio od PPU primatelja identični podacima sa Suglasnosti koje je platitelj dostavio svom PPU.

PPU platitelja nema pravo na povrat u slučaju da je pogreškom teretio transakcijski račun platitelja. U svakom slučaju platitelji imaju pravo nadoknade od svojeg PPU-a.

4.8 XSD shema

HR XSD shema za SEPA izravno terećenje u kunama sadržava propisanu strukturu SEPA CORE izravnog terećenja prema pravilima SEPA-e i ISO 20022 formata kao i specifičnim nacionalnim pravilima dogovorenima na razini bankovne zajednice.

HR XSD shema dostupna je na internetskim stranicama www.sepa.hr, Hrvatske narodne banke, Hrvatske udruge banaka, poslovnih banaka registriranih u Republici Hrvatskoj, Hrvatske gospodarske komore i Financijske agencije.

HR XSD shema definirana je za poruku izravnog terećenja (pain.008.001.02), dok se za ostale poruke klijent-banka (pain.002.001.03 i pain.007.001.02) preuzima ISO 20022 XSD shema.

4.9 Korištenje latiničnog pisma i hrvatskih diakritičkih znakova

U nacionalnim SEPA izravnim terećenjima u kunama dopušta se korištenje latiničnog pisma, brojeva te upotreba posebnih znakova, kao što je propisano uputom za korisnike.

U Poslovnoj HRK SDD Shemi koriste se hrvatski diakritički znakovi (u slovima č, ć, đ, š i ž).

5. ULOGE KORISNIKA I SUDIONIKA POSLOVNE HRK SDD SCHEME

5.1 Korisnici i Sudionici

U izvršenju SEPA izravnih terećenja u kunama sudjeluju sljedeći Korisnici i Sudionici:

- **Primatelj** je Korisnik Sheme koji prima novčana sredstva u korist svojega transakcijskog računa na osnovi zaprimljene Suglasnosti od platitelja koju pohranjuje radi iniciranja naloga SEPA izravnih terećenja. Primatelj može biti samo nepotrošač.
- **Platitelj** je Korisnik Sheme koji daje Suglasnost primatelju da na teret njegova transakcijskog računa inicira naloge SEPA izravnog terećenja. Platitelj je uvijek nepotrošač i korisnik transakcijskog računa koji se tereti. U skladu sa Shemom platitelji su nepotrošači koji imaju otvoren transakcijski račun vrste 11, 13, 14, 15 i 18.
- **PPU primatelja** je Sudionik Sheme koji vodi transakcijski račun primatelja i s njim sklapa ugovor kojim se reguliraju prava i uvjeti usluge u skladu sa Shemom. Na temelju tog ugovora PPU primatelja prima i obrađuje naloge SEPA izravnog terećenja primatelja, proslijeđujući ih prema PPU-u platitelja prema ovim Pravilima.
- **PPU platitelja** je Sudionik Sheme koji vodi transakcijski račun platitelja koji će se teretiti i koji s platiteljem sklapa okvirni ugovor kojim se reguliraju prava i uvjeti usluge u skladu sa Shemom. Na temelju toga okvirnog ugovora PPU platitelja izvršava svaki nalog SEPA izravnog terećenja koji je inicirao primatelj, terećenjem transakcijskog računa platitelja prema ovim Pravilima.

U Shemu mogu biti uključeni i drugi subjekti:

- **CSM:** Mehanizmi obračuna i namire mogu uključivati usluge obračuna i namire koje obavljaju klirinške kuće, unutarbankovni i unutargrupni dogovori te bilateralni ili multilateralni sporazumi između Sudionika. Termin CSM ne označuje nužno jedan subjekt. Primjerice, funkciju obračuna i funkciju namire mogu obavljati zasebni subjekti.
- **PPU posrednik:** PPU koji nudi posredničke usluge drugom PPU-u platitelja i/ili primatelja u slučajevima kada on sam nije izravan Sudionik CSM-a.
- **Treće strane:** Na temelju ugovora za PPU obavljaju usluge koje je dopušteno eksternalizirati.

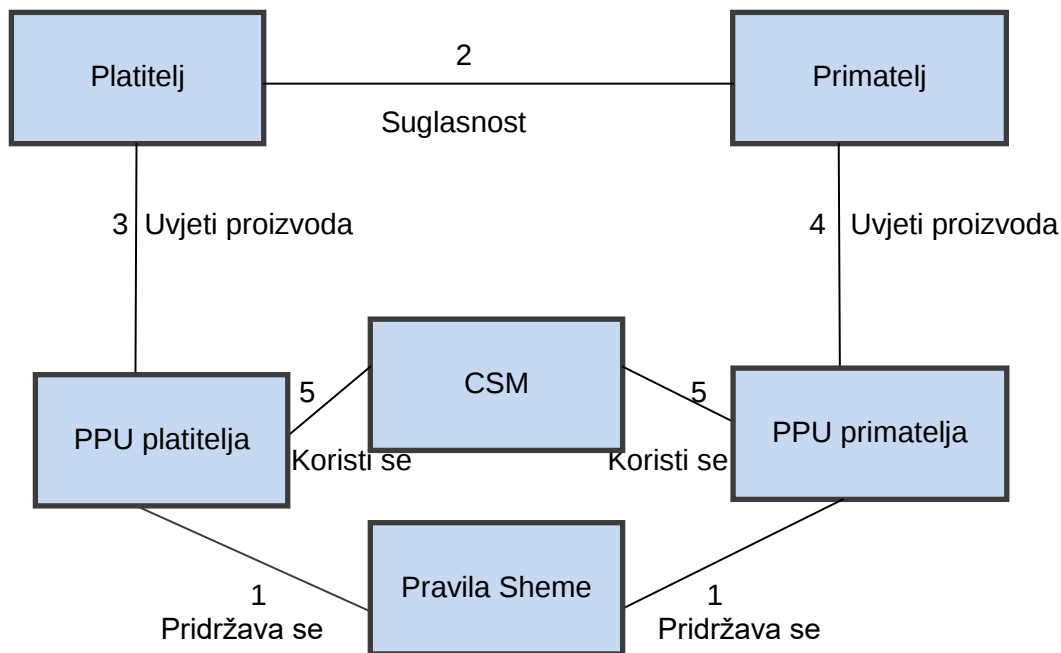
PPU platitelja i PPU primatelja dužni su ispunjavati obveze prema ovim Pravilima Sheme.

Ako se PPU platitelja i PPU primatelja koriste uslugama treće strane, obvezni su osigurati da treća strana platne transakcije izvršava prema ovim Pravilima.

Registar Sudionika vodi OUNS. Registar Sudionika sadržava popis svih Sudionika koji su pristupili Shemi potpisivanjem Sporazuma o pristupanju.

5.2 Četverokutni model

U dijagramu su prikazani ugovorni odnosi između Korisnika i Sudionika.

Slika 1. Četverokutni model – Ugovorni odnos

Korisnici i Sudionici Sheme međusobno su povezani nizom odnosa označenih brojevima:

1. Ugovorni odnos temeljen na Shemi kojim su svi Sudionici Sheme vezani Sporazumom o pristupanju.
2. Odnos između primalca i platitelja povezan sa zahtjevom za izvršenje plaćanja. Rezultat je tog odnosa Suglasnost dogovorena između primalca i platitelja koju potpisuje platitelj. Skupovi podataka potrebni za Suglasnost propisani su Shemom, a odnos između primalca i platitelja Shema ne regulira.
3. Odnos između platitelja i njegova PPU-a povezan s uslugom SEPA izravnog terećenja te povezanim ugovornim uvjetima. Detalji ovoga ugovornog odnosa nisu regulirani Shemom, no on mora biti usklađen s odredbama Sporazuma o pristupanju, ovim Pravilima i drugim aktima kojima je uređena Shema u mjeri koja je potrebna za izvršenje izravnog terećenja prema Shemi.
4. Odnos između primalca i njegova PPU-a u vezi s pružanjem usluge SEPA izravnog terećenja te povezanim ugovornim uvjetima. Detalji ovoga ugovornog odnosa nisu regulirani Shemom, no on mora biti usklađen s odredbama Sporazuma o pristupanju, ovim Pravilima i drugim aktima kojima je uređena Shema u mjeri koja je potrebna za izvršenje izravnog terećenja prema Shemi.
5. Odnos između PPU platitelja i PPU primalca te odabranih mehanizama obračuna i namire (CSM) u vezi s uvjetima pruženih usluga. Ovi odnosi nisu regulirani Shemom, ali su Sudionici u tim odnosima obvezni osigurati poštivanje minimuma zahtjeva za izvršenje SEPA izravnog terećenja.
6. Po potrebi, odnosi između PPU-a platitelja i/ili PPU-a primalca te svih posredničkih banaka koje ne regulira Shema (niti su prikazani na dijagramu u Slici 1.).

5.3 Mehanizmi obračuna i namire (CSM)

Mehanizmi obračuna i namire odgovorni su prema PPU-u platitelja i PPU-u primatelja koji se koriste njihovim uslugama.

Mehanizmi obračuna:

- moraju biti usklađeni sa ZPP-om i Zakonom o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru financijskih instrumenata,
- podržavaju obradu SEPA izravnih terećenja u kunama prema ovim Pravilima,
- zaprimaju transakcije SEPA izravnog terećenja PPU-a primatelja,
- obračunavaju transakcije SEPA izravnog terećenja i prosljeđuju ih prema PPU-u platitelja, osiguravajući da svi podaci koje je naveo primatelj i PPU primatelja budu preneseni u cijelosti i bez izmjena do PPU-a platitelja i platitelja,
- obrađuju R-transakcije kao što su odbijanja (Reject), povrati (Return),
- osiguravaju namiru u Hrvatskom sustavu velikih plaćanja,
- osiguravaju sve potrebne postupke za upravljanje rizicima i druge povezane usluge.

Mehanizmi obračuna i namire mogu na svojim internetskim stranicama objaviti popis AOS usluga koje podržavaju. CSM propisuje procedure sudjelovanja i pravila rada kojih se moraju pridržavati svi Sudionici.

5.4 Eksternalizacija aktivnosti Sudionika i usluge PPU-a posrednika

Sudionik koji s trećim stranama ugovori obavljanje pojedinih aktivnosti pružanja usluge SEPA izravnog terećenja (eksternalizacija), uključujući i usluge koje mu na temelju ugovora pruža PPU posrednik, dužan je osigurati:

- da je navedena usluga u skladu s obvezama preuzetima ovim Pravilima,
- transparentnost usluge prema drugim Sudionicima i klijentima da navedena usluga ne utječe ili mijenja međusobne obveze Sudionika preuzete ovim Pravilima.

Ako Sudionik koristi usluge PPU-a posrednika za obavljanje bilo koje funkcije povezane sa SEPA izravnim terećenjima, dužan je:

- osigurati transparentnost te ni u kojem slučaju ne mijenjati ili utjecati na obveze Sudionika,
- sklopiti poseban ugovor s PPU-om posrednikom.

5.5 Primjena Pravila

Postupanje Sudionika u skladu s odredbama Sheme nadzire OUNS. Pritužbe Sudionika na postupanje drugih sudionika protivno Shemi odnosno ovim Pravilima rješavaju se prema točki 9.4.

5.6 Odnos s Korisnicima

Pravilima se ne propisuje odnos Sudionika i Korisnika, ali svaki je Sudionik (svojim aktima kojima uređuje odnos s Korisnicima) obavezan osigurati postupanje prema Pravilima.

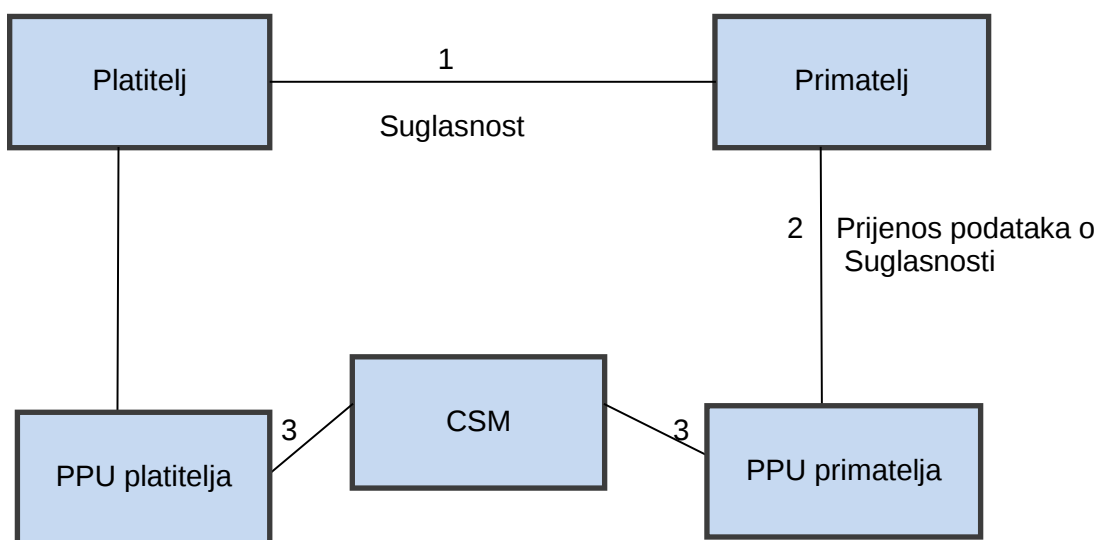
U skladu s točkom 8. Sudionici moraju osigurati da okvirni ugovori za platitelje i ugovori s primateljima omogućuju Sudionicima ispunjavanje njihovih obveza prema Shemi.

6. POSLOVNA I OPERATIVNA PRAVILA

Svi Sudionici Sheme i drugi subjekti moraju poštivati poslovna i operativna pravila Sheme kako bi Shema ispravno funkcionirala.

6.1 Suglasnost

Shematski prikaz Korisnika i Sudionika Sheme i njihove interakcije pri davanju Suglasnosti prikazan je sljedećim dijagramom:

Slika 2. Četverokutni model – Suglasnost

Suglasnost (1) je izraz pristanka koji platitelj daje primatelju, čime navedenom primatelju dopušta iniciranje naloga SEPA izravnog terećenja transakcijskog računa platitelja te dopušta njegovu PPU-u da postupa prema tim uputama, a sve u skladu s Pravilima.

Platitelj popunjava svoje podatke na Suglasnosti i daje ju primatelju. Suglasnost može biti u papirnatom obliku koju platitelj vlastoručno potpisuje. Papirnata Suglasnost može se pohranjivati kao izvorni dokument ili u digitaliziranom obliku u skladu s nacionalnim zakonskim zahtjevima. Suglasnost također može biti elektronički dokument koji je izrađen i potpisan naprednim elektroničkim potpisom.

Suglasnost, bilo u papirnatom ili u elektroničkom obliku, mora sadržavati potreban pravni tekst i naziv platitelja koji je potpisuje. Sadržaj Suglasnosti opisan je u točki 6.7.2 ovih Pravila.

Suglasnost uvijek mora potpisati platitelj kao korisnik transakcijskog računa ili osoba koja posjeduje posebnu punomoć platitelja za potpisivanje Suglasnosti u njegovo ime. Primatelj može platitelju ponuditi automatizirano sredstvo popunjavanja Suglasnosti, uključujući korištenje naprednoga elektroničkog potpisa.

Zbog nepostojanja prava povrata (Refund) za autoriziranu transakciju i potencijalno velike iznose SEPA izravnih terećenja, PPU platitelja obavezan je:

- provjeriti, prije terećenja transakcijskog računa platitelja, da podaci o Suglasnosti zaprimljeni kao dio SDD naloga odgovaraju podacima primljenima i potvrđenima od platitelja i da je Suglasnost uredno izdana i potvrđena od platitelja,
- provjeriti svaki SDD nalog s podacima iz arhivirane Suglasnosti kao i povezanim uputama za provjere ako je koja zaprimljena od platitelja,
- obvezati platitelje da ga obavijeste o bilo kojoj izmjeni ili otkazu Suglasnosti.

Primatelj ima obvezu Suglasnost, bilo u papirnatom ili elektroničkom obliku, zajedno sa svim povezanim izmjenama i dopunama ili informacijama u vezi s otkazom, obustavom ili prestankom važenja, pohraniti u nepromijenjenom obliku u skladu s nacionalnim zakonskim propisima te ugovornim uvjetima s PPU-om primatelja. Nakon opoziva ili otkaza Suglasnosti primatelj mora pohraniti Suglasnost u skladu s važećim nacionalnim zakonskim zahtjevima, njegovim ugovornim uvjetima sa svojim PPU-om te tijekom razdoblja propisanog u točki 6.6.4 Pravila kako bi platitelj dobio povrat novčanih sredstava za neautoriziranu transakciju u skladu sa Shemom.

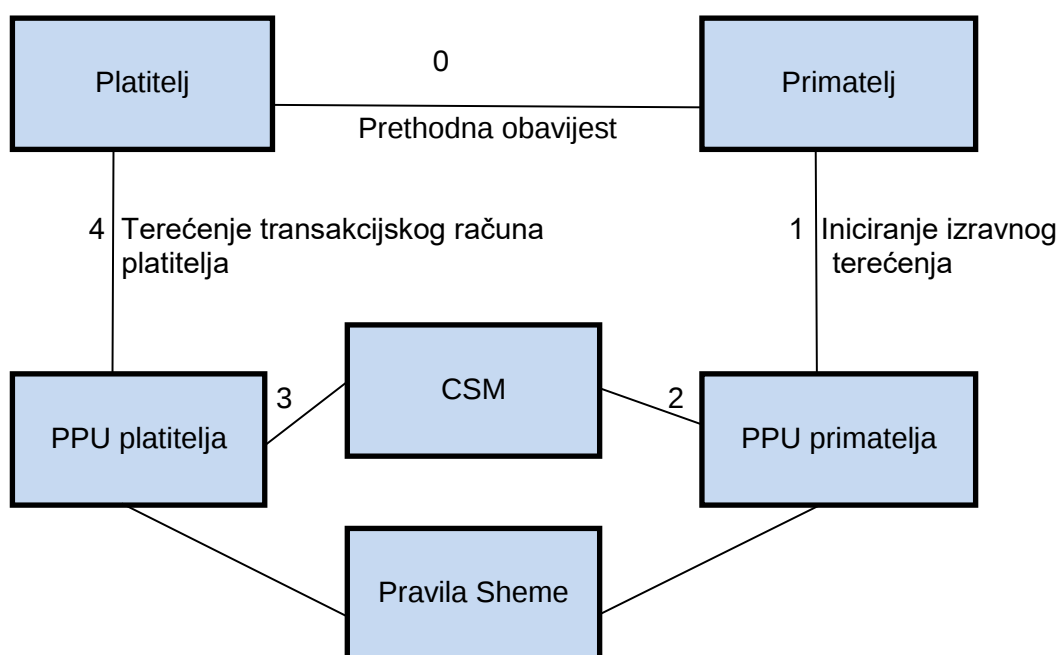
Kada je Suglasnost u papirnatom obliku, primatelj mora dematerijalizirati podatke s potpisane Suglasnosti bez mijenjanja sadržaja papirnatih Suglasnosti. Kada je Suglasnost u elektroničkom obliku, podaci s elektroničkog dokumenta moraju se izdvojiti bez mijenjanja sadržaja elektroničke Suglasnosti.

Podaci sa Suglasnosti moraju se proslijediti PPU-u primatelja (2), zajedno sa svakim nalogom SEPA izravnog terećenja. Dematerijalizirani podaci sa Suglasnosti zajedno sa svakim nalogom SEPA izravnog terećenja moraju se proslijediti (3) od PPU-a primatelja do PPU-a platitelja preko odabranog CSM-a. PPU platitelja može nuditi AOS usluge platitelju korištenjem podataka sa Suglasnosti. AOS usluge može nuditi i PPU primatelja svojem primatelju.

Suglasnost potpisanu prema pravilima Poslovne HRK SDD Sheme potrebno je razlikovati od Suglasnosti potpisane prema pravilima Osnovne HRK SDD Sheme.

6.2 Nalog SEPA izravnog terećenja (SDD nalog)

U dijagramu je prikazan shematski pregled Sudionika i njihove interakcije u procesu postupanja s nalogom SEPA izravnog terećenja.

Slika 3. Četverokutni model – SDD nalog

Primatelj mora poslati prethodnu obavijest (0) platitelju u skladu s vremenskim okvirom definiranim u točki 6.3.

Nakon primitka potpisane Suglasnosti primatelj može inicirati SDD nalog (1).

Primatelj ima obvezu pridržavati se propisanog razdoblja za podnošenje SDD naloga prije datuma izvršenja.

PPU primatelja šalje SDD naloge PPU-u platitelja preko odabranog CSM-a (2).

CSM će obraditi SDD naloge te ih proslijediti u skladu s ciklusom obračuna (3) i obaviti ostale postupke povezane s obračunom.

U točki 6.1 opisuju se obveze PPU-a platitelja za pribavljanje potvrde od platitelja za podatke iz Suglasnosti dobivene u sklopu prvog SDD naloga prije terećenja računa platitelja te obveza pohrane tih podataka i povezanih uputa dobivenih od platitelja.

PPU platitelja obavezan je prije terećenja transakcijskog računa platitelja provjeriti, za svaki SDD nalog, povezanost između podataka iz Suglasnosti koji su dio SDD naloga i podataka iz Suglasnosti dobivenih i pohranjenih kao dio potvrde platitelja kao što je opisano u točki 6.1.

Ako ova dva seta podataka nisu usklađena, PPU platitelja mora postupati u skladu s uputama primljenih od platitelja. Ova je obveza nastala zbog potencijalno visokih iznosa SEPA izravnih terećenja prema Shemi.

Kao sljedeći korak, PPU platitelja tereti transakcijski račun platitelja samo ako su ispunjeni uvjeti za izvršenje naloga iz okvirnog ugovora između platitelja i njegova PPU-a te može platiteljima ponuditi AOS (4), ali Shema ga na to ne obavezuje.

Platitelj može zatražiti potpunu zabranu terećenja svojega transakcijskog računa za bilo koji SDD nalog, a PPU platitelja to mora omogućiti.

Platitelj prije obračuna može zatražiti odbijanje (Refusal) SDD naloga. Platitelj nije dužan obavijestiti svojeg PPU-a o razlozima odbijanja (Refusal).

PPU platitelja može odbiti (Reject) SDD nalog prije obračuna zbog tehničkih razloga ili nemogućnosti izvršenja naloga zbog drugih razloga, npr. zatvoren transakcijski račun, nedovoljan iznos novčanih sredstava na transakcijskom računu, pogrešan SDD nalog (npr. dupli nalog) ili je platitelj pravovremeno zatražio odbijanje (Refusal), zabrana provođenja SEPA izravnih terećenja za taj transakcijski račun, zbog razloga navedenih prema odredbama ZPP-a kojima se uređuje isključenje odgovornosti.

PPU platitelja može vratiti (Return) SDD nalog najkasnije jedan međubankovni radni dan nakon datuma obračuna zbog tehničkih razloga ili nemogućnosti izvršenja naloga zbog drugih razloga, npr. zatvoren transakcijski račun, nije dopušteno izravno terećenje ili je platitelj pravovremeno zatražio odbijanje (Refusal). Pravila Sheme daju ugovorno pravo PPU-u platitelja za povrat iznosa ove R-transakcije (Return – povrat) od PPU-a primatelja. PPU primatelja ima pravo na povrat iznosa ove R-transakcije (Return – povrat) od primatelja prema međusobno ugovorenim uvjetima.

Platitelj nema pravo povrata (Refund) za autoriziranu platnu transakciju u sklopu Sheme. Međutim, Shemom se propisuje procedura rješavanja reklamacija (kao što je detaljno opisano u Dodatku I. Pravila) kako bi PPU platitelja i PPU primatelja mogli utvrditi je li transakcija bila pogrešna.

Sporovi ili rasprave između platitelja i primatelja zbog SDD naloga izvan su opsega Sheme.

Za ponavljajuće SEPA izravno terećenje primatelj višekratno zadaje SDD naloge u skladu sa Suglasnosti. PPU primatelja prosljeđuje SDD naloge CSM-u, koji ih zatim prosljeđuje PPU-u platitelja kako bi se teretio transakcijski račun platitelja.

Ako primatelj ne inicira SDD nalog u skladu sa Suglasnosti u razdoblju od 36 mjeseci (počevši od datuma zadavanja zadnjeg SDD naloga, čak i ako je odbijen (Reject) ili vraćen (Return)), primatelj mora otkazati Suglasnost i više mu nije dopušteno zadavati SDD naloge na temelju otkazane Suglasnosti. Ako postoji daljnja potreba za SEPA izravnim terećenjem, mora se potpisati nova Suglasnost. Pravila ne obavezuju PPU platitelja ni PPU primatelja na provjeru ispravne primjene ovog pravila, već je to isključivo obveza primatelja.

6.3 Vremenski tijek obrade

Tijek obrade SDD naloga opisan je na sljedeći način:

- ključni datumi za normalni tijek,
- ključni datumi za R-transakcije,
- krajnje vrijeme primitka (Cut-off time),
- terminski plan.

Međubankovni radni dan jest dan na koji je PPU dostupan za međubankovno poslovanje i izvršenje SEPA izravnog terećenja.

Kalendarski je dan bilo koji dan u godini.

6.3.1 Standardni odnosi između ključnih datuma

Datum dospijeca SDD naloga datum je na koji dospijeva obveza platitelja prema primatelju i mora biti definiran ugovorom ili općim uvjetima između platitelja i primatelja.

Datum izvršenja (Requested Collection Date – dan D) datum je koji primatelj dostavlja u SDD nalogu i na koji želi da mu se odobri račun za iznos platne transakcije inicirane na temelju Suglasnosti.

Datum obračuna je datum na koji se obavlja obračun u CSM-u.

Datum terećenja je datum na koji se tereti transakcijski račun platitelja.

U pravilu su **datum izvršenja, datum obračuna i datum terećenja isti**.

To se pravilo ostvaruje kada su ispunjene sljedeće pretpostavke:

- SDD nalog sadržava datum izvršenja u skladu s pravilima Sheme,
- PPU platitelja i PPU primatelja dostupni su za obračun na datum izvršenja,
- CSM je otvoren za obračun/namiru na datum izvršenja,
- PPU platitelja može teretiti transakcijski račun platitelja za iznos SDD naloga na datum izvršenja.

6.3.2 Nestandardni odnos između ključnih datuma

U sljedećim slučajevima standardni odnos između ključnih datuma nije moguć:

- Kada zbog bilo kojeg razloga SDD nalog nije dostavljen prema krajnjem vremenu primitka te njegov datum izvršenja ne dopušta PPU-u primatelja da zaprimi SDD nalog u skladu s pravilom opisanom u točki 6.3.4, primatelj ili PPU primatelja ovaj datum izvršenja može zamijeniti što ranijim novim datumom izvršenja u skladu s međusobnim dogovorom. Na međubankovnoj razini zadani datum izvršenja ne može se nikada mijenjati.
- Kada datum izvršenja nije međubankovni radni dan, datum obračuna je sljedeći međubankovni radni dan.
- Iznimno, kada PPU platitelja zbog tehničkih problema ne može teretiti transakcijski račun platitelja na datum izvršenja, terećenje se može izvršiti naknadno. PPU platitelja mora zatražiti povrat (Return) na vrijeme, kako bi ispunio pravilo da se povrati mogu obračunati najkasnije na D+1 međubankovnih radnih dana.

6.3.3 Krajnje vrijeme primitka (Cut-off time)

Shema pokriva krajnje vrijeme primitka izraženo jedino u danima. Krajnje vrijeme primitka

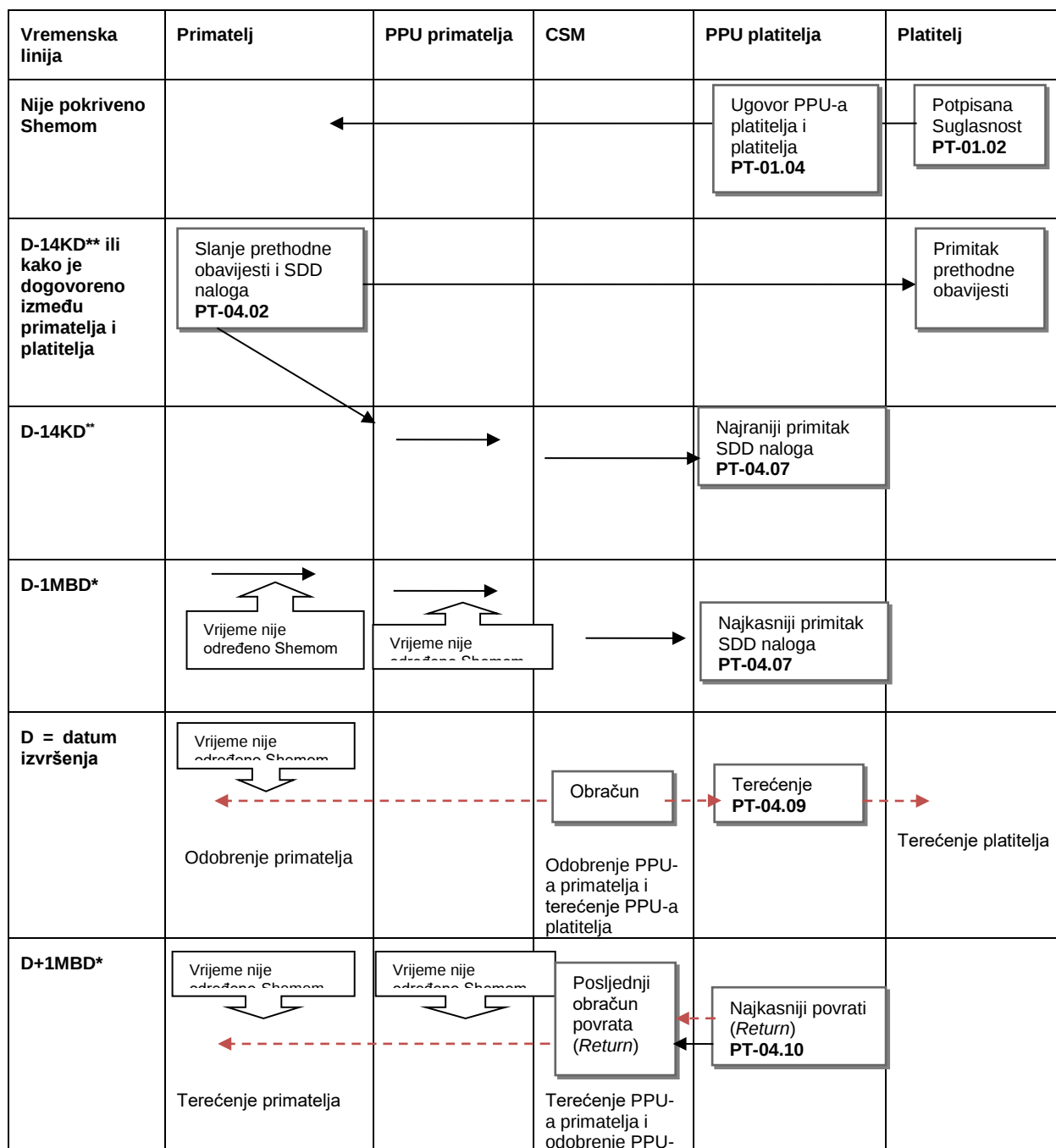
unutar pojedinog dana treba se dogovoriti između CSM-a i Sudionika, kao i između PPU-a primatelja i PPU-a platitelja te primatelja i platitelja.

6.3.4 Vremenski tijek obrade

Na dijagramu je prikazana platna transakcija u vremenskom tijeku obrade.

U dijagramu se koriste sljedeće kratice:

Legenda:	
_____>	Crno – tijekovi podataka
----->	Crveno – isprekidana linija – financijski tijekovi
CB	PPU primatelja
DB	PPU platitelja
CSM	Mehanizam obračuna i namire
*MBD	Međubankovni radni dani
**KD	Kalendarski dani

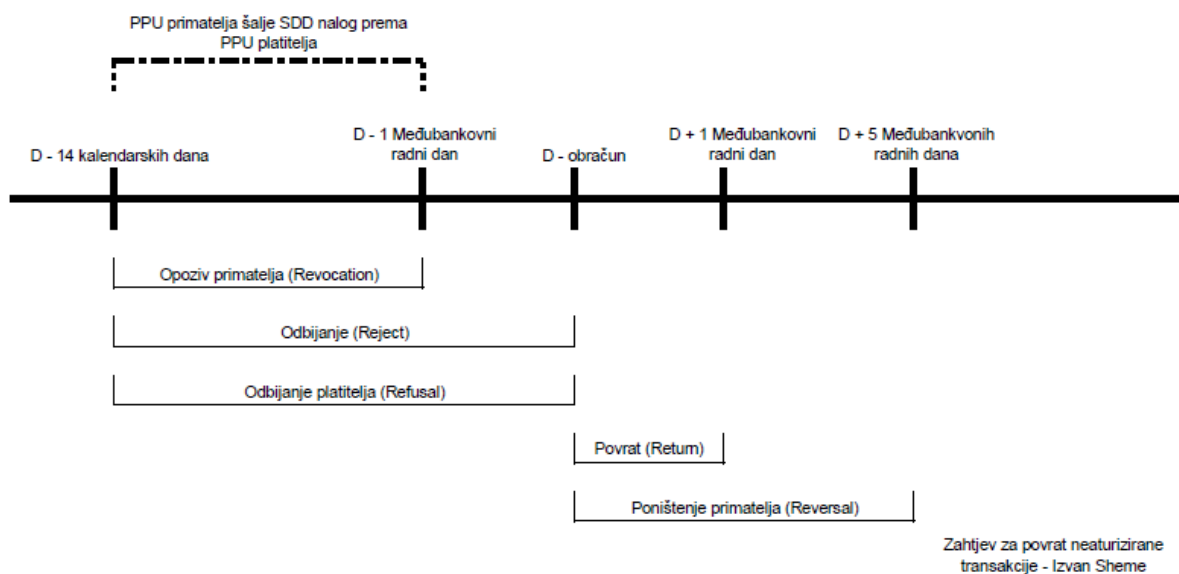
			a platitelja		
--	--	--	--------------	--	--

Slika 4. Vremenski tijek obrade

Obrada SEPA izravnih terećenja poštuje sljedeća pravila vremenskog tijeka obrada:

- Primatelj mora poslati prethodnu obavijest najkasnije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je između platitelja i primatelja ugovoren drugi vremenski rok.
- Primatelj smije poslati SDD nalog svojem PPU-u nakon što je prethodnu obavijest poslao platitelju.
- Primatelj šalje SDD nalog svojem PPU najranije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako nije drukčije ugovorio sa svojim PPU-om.
- PPU primatelja mora poslati preko CSM-a SDD nalog PPU-u platitelja najkasnije jedan međubankovni radni dan prije datuma izvršenja, ali ne ranije od 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja.
- Platitelj može pokrenuti odbijanje (Refusal), a mora ga izvršiti PPU platitelja prije međubankovnog obračuna porukom odbijanja (Reject) ili nakon obračuna porukom povrata (Return). PPU platitelja mora izvršiti povrat (Return) što je prije moguće, a idealno na dan D.
- Najkasniji datum za obračun povrata (Return) jest jedan međubankovni radni dan nakon datuma obračuna SDD naloga prosljeđenog PPU-u platitelja.
- Povrat na zahtjev platitelja (Refund) nije propisan Shemom.
- PPU primatelja mora osigurati da povrat (Return) koji je podnesen za obračun nakon D+1 neće biti obrađen, tj. neće teretiti transakcijski račun primatelja te da će o tome obavijestiti PPU platitelja.
- Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) može se obrađivati samo od datuma obračuna te unutar pet međubankovnih radnih dana nakon datuma izvršenja. Nakon proteka tog roka PPU primatelja ne smije obrađivati poništenja (Reversal) niti ih prosljeđivati u CSM.

Vrijeme odobrenja primatelja za SDD naloge izvan je opsega ove Sheme.

Slika 5. Vremenski tijek SDD naloga

6.3.5 Načela naplate naknade

Naplata naknade korisnicima za izvršenje SDD naloga temelji se na načelu "podjele naplate troška" prema odredbama ZPP-a. Osnovica i visina naknade za platitelja i primatelja predmet su ugovornog odnosa PPU-a i Korisnika.

6.4 Obrada R-transakcija

Obrada SDD naloga provodi se u skladu s vremenskim tijekom obrade definiranom ovim Pravilima. Ako zbog bilo kojeg razloga netko od Sudionika ne može obraditi SDD nalog na uobičajen način, postupak obrade R-transakcija započinje u točki procesa gdje se problem otkrije. Transakcije SEPA izravnog terećenja koje rezultiraju iznimnom obradom nazivaju se R-transakcijama. R-transakcije inicirane u sklopu pravila Sheme moraju se obraditi.

Poruke koje su rezultat ovakvih situacija provode se na način opisan ovim Pravilima.

Odbijanje (Reject) jest SDD nalog koji je izuzet od redovnog izvršenja prije obračuna zbog sljedećih razloga:

- tehničkih razloga koje otkrije PPU primatelja, CSM ili PPU platitelja, poput neispravnog formata ili pogrešnog IBAN-a,
- PPU platitelja ne može obraditi SDD nalog zbog razloga koji proizlaze iz odredaba ZPP-a o isključenju odgovornosti,
- PPU platitelja ne može obraditi SDD nalog zbog razloga koji su navedeni u točki 6.2 ovih Pravila (npr. zatvoren transakcijski račun, transakcijski račun ne prihvaća izravna terećenja) ili kad PPU platitelja opravdano smatra da je transakcija pogrešna,
- platitelj je dao zahtjev za odbijanje (Refusal) svojem PPU-u, a PPU platitelja će zadati odbijanje (Reject).

Odbijanje na zahtjev platitelja (Refusal) postupak je koji inicira platitelj prije međubankovnog obračuna, zbog bilo kojeg razloga, tražeći od svojeg PPU-a da se ne izvrši SDD nalog. Iznimno od odredaba ZPP-a kojima se uređuje neopozivost naloga za plaćanje rok za odbijanje uključuje i dan D. To odbijanje mora obraditi PPU platitelja u skladu s uvjetima dogovorenima s platiteljem. PPU platitelja treba riješiti ovaj zahtjev prije međubankovnog obračuna, zadajući poruku odbijanja (Reject) SDD naloga. (Napomena: Uz mogućnost odbijanja pojedinih platnih transakcija platitelj ima pravo naložiti svojem PPU-u zabranu izvršenja svih SEPA izravnih terećenja s njegova transakcijskog računa.) Kada PPU platitelja riješi zahtjev nakon međubankovnog obračuna, PPU platitelja zadaje povrat (Return) naloga.

Povrat (Return) jest SDD nalog koji je izuzet od redovnog izvršenja poslije međubankovnog obračuna i zadaje ga PPU platitelja.

Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal): Kada primatelj zaključi da SDD nalog nije trebao biti izvršen, može zadati **poništenje (Reversal)** nakon obračuna kako bi se platitelju vratio puni iznos pogrešnog SDD naloga. Ova Pravila ne obvezuju PPU primatelja da ponudi tu opciju svojem primatelju, a, ako je nudi, primatelj je zadaje porukom pain.007.001.02 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru. PPU platitelja obvezan je rješavati poništenje koje inicira primatelj ili PPU primatelja. Primatelj nije obvezan koristiti opciju poništenja, ali, ako to učini, poništenje koje inicira primatelj mora biti (ako PPU primatelja nudi uslugu poništenja) riješeno od PPU-a primatelja i PPU-a platitelja. Poništenje također može inicirati PPU primatelja zbog istih razloga. PPU platitelja ne mora obavljati nikakve provjere zaprimljenih poništenja.

Opoziv na zahtjev primatelja (Revocation) postupak je za opozivanje SDD naloga do datuma ugovorenog s njegovim PPU-om. Način i uvjeti zadavanja opoziva dio su ugovora između primatelja i njegova PPU-a i nisu pokriveni ovom Shemom, a mogu biti zadani porukom pain.007.001.02 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru.

Opoziv na zahtjev PPU primatelja (Request for cancellation) postupak je PPU-a primatelja za opozivom SDD naloga prije obračuna. Način i uvjeti zadavanja opoziva dio su ugovora između PPU-a primatelja i CSM-a i nisu pokriveni ovom Shemom, a mogu biti zadani porukom pacs.007.001.02 ili na neki drugi način ovisno o međusobnom ugovoru.

Povrat na zahtjev platitelja (Refund) definiran je kao zahtjev za povrat novčanih sredstava koji platitelj podnosi svojem PPU-u nakon obračuna, ali nije propisan Shemom.

Odbijanje (Reject) i povrat (Return) SDD naloga moraju se obračunati preko CSM-a koji se koristio za obračun SDD naloga, osim ako nije drukčije dogovoreno između PPU-a. Odbijanje (Reject) i povrat (Return) mora ponuditi svaki CSM koji želi nuditi usluge u vezi sa Shemom.

R-transakcija	Inicijator Prije obračuna u CSM-u	Inicijator Nakon obračuna u CSM-u
Reject – Odbijanje	PPU primatelja CSM PPU platitelja	
Refusal – Odbijanje na zahtjev platitelja	Platitelj	
Revocation – Opoziv na zahtjev primatelja	Primatelj	
Request for cancellation – Opoziv na zahtjev PPU-a primatelja	PPU primatelja	
Return – Povrat		PPU platitelja (D+1 MBD)
Refund – Povrat na zahtjev platitelja Nije propisan Shemom		Platitelj
Reversal – Poništenje na zahtjev primatelja		Primatelj (D+5 MBD)

Legenda:

D – Datum izvršenja

MBD – Međubankovni radni dan

6.5 Opisi postupaka (PR)

U nastavku su opisane oznake korištene u daljnjim točkama:

Opisi se temelje na konceptima postupka (Točka 6.5), koraka u postupku (Točka 6.6), skupa podataka (Točka 6.7) i atributa (Točka 6.8):

- **Postupak** se definira kao realizacija pristupa od početka do kraja važnijih poslovnih funkcija koje obavljaju različite uključene strane.
- **Korak u postupku** definira se kao realizacija svakog koraka jednog postupka koje obavljaju strane uključene u taj korak.
- **Skup podataka** definira se kao niz atributa koje zahtijevaju Pravila.
- **Atribut** se definira kao specifična informacija koja će se koristiti u Pravilima.

Kako bi se olakšalo čitanje i korištenje Pravila, koriste se strukturirani identifikacijski brojevi kako

slijedi:

Postupci: PR-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj slijeda
Koraci u postupku: PT-xx.yy, gdje je yy jedinstveni broj koraka u postupku xx
Skup podataka: DS-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj u slijedu
Atributi: AT-xx, gdje xx predstavlja jedinstveni broj u slijedu

Navedene vrijednosti imaju samo namjenu identifikatora. U svakom nizu brojeva u slijedu mogu nedostajati neke vrijednosti, budući da su neke stavke uklonjene tijekom izrade Pravila, a preostale stavke nisu ponovno numerirane.

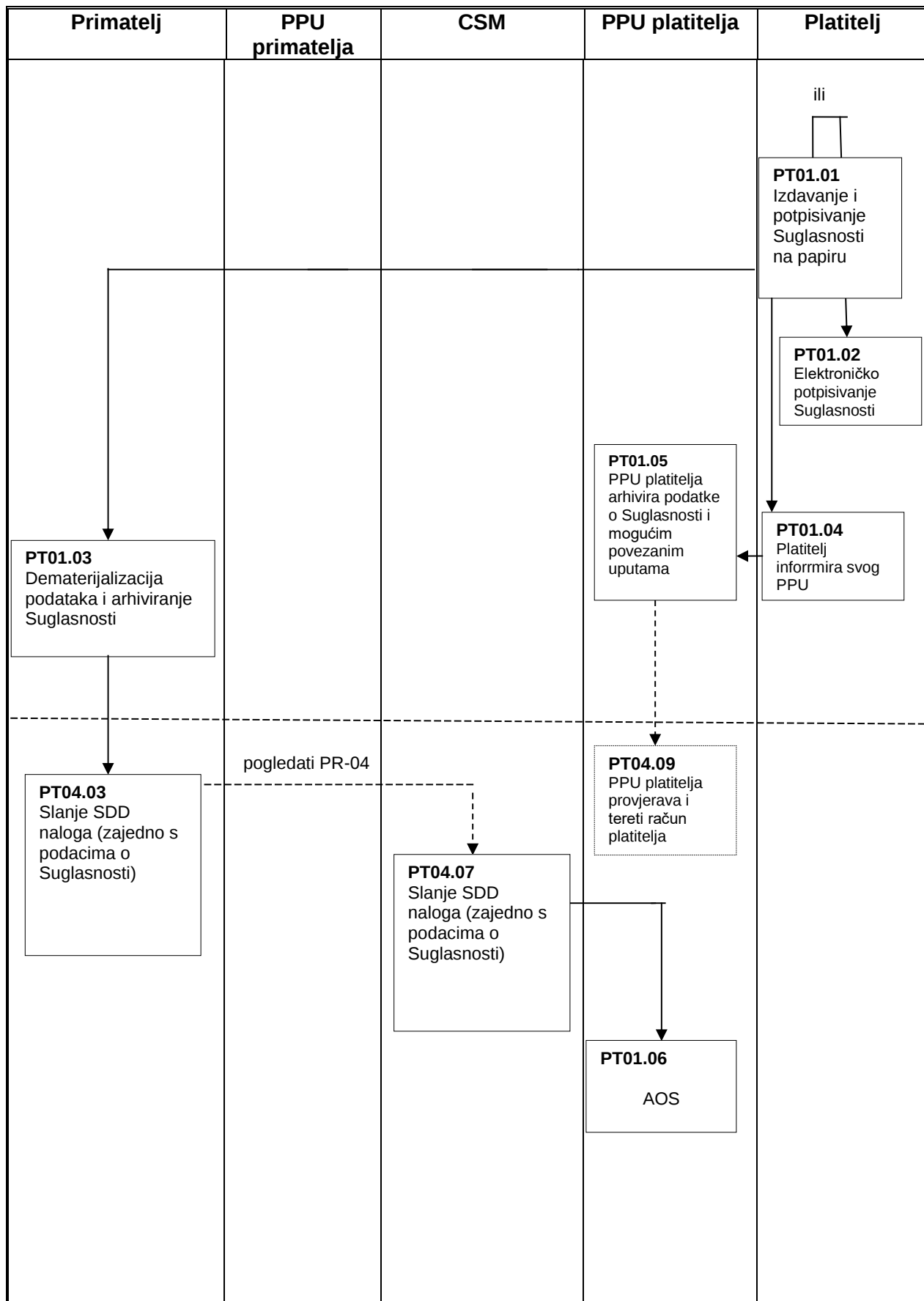
Različiti postupci i njihovi koraci opisani su uz pomoć dijagrama.

Sljedeći postupci čine Shemu:

PR-01	Izdavanje Suglasnosti
PR-02	Izmjene Suglasnosti
PR-03	Otkazivanje Suglasnosti
PR-04	Nalog SEPA izravnog terećenja (pokriva i ispravne transakcije i R-transakcije koje rezultiraju iz obrade SDD naloga)
PR-05	Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja
PR-06	Pribavljanje kopije Suglasnosti

6.5.1 Izdavanje Suglasnosti (PR-01)

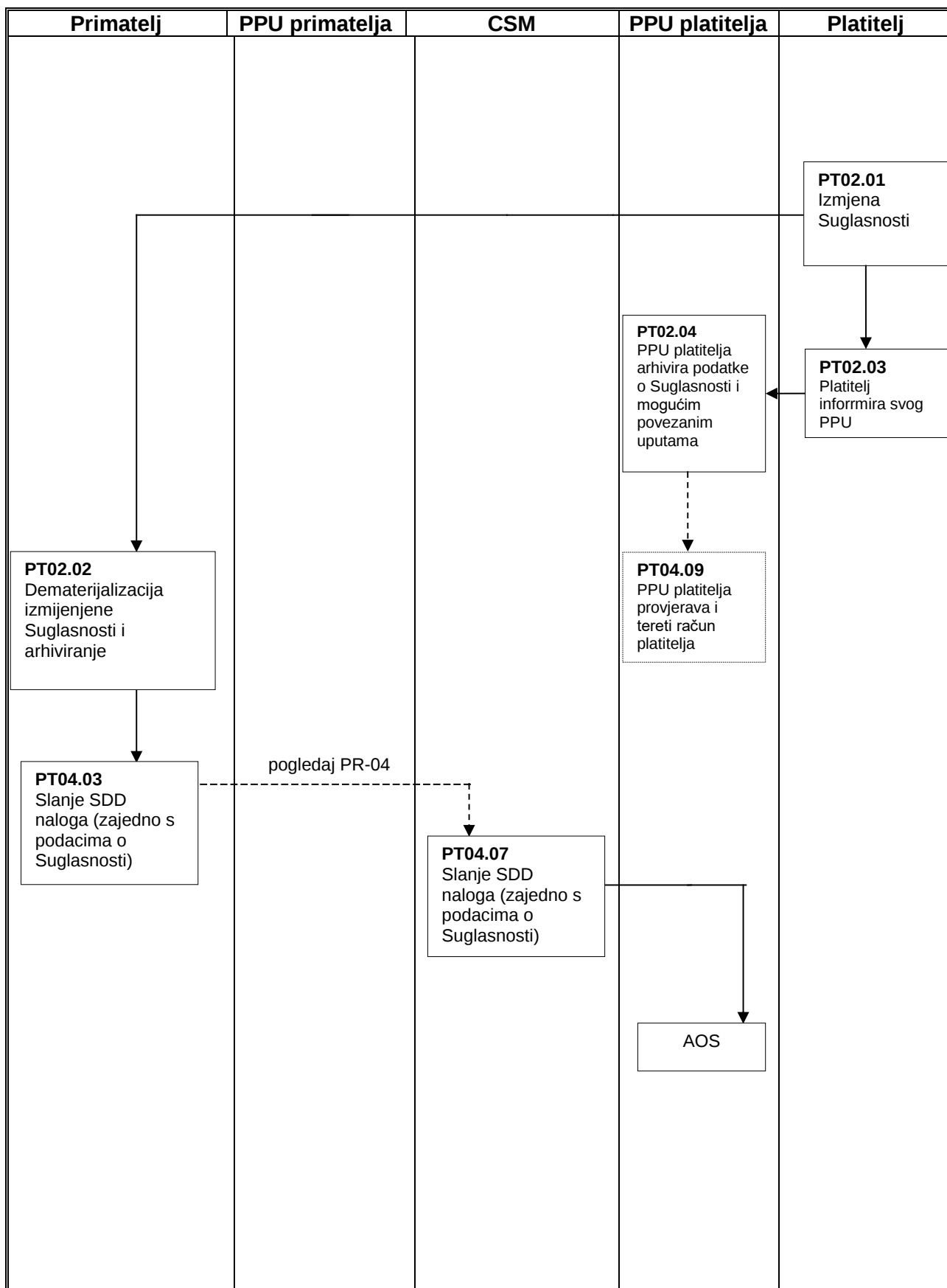
PT-01.01/02	Postupak izdavanja i potpisivanja Suglasnosti provodi se između primatelja i platitelja. Može se izvršiti postupkom temeljenim na papirnatim dokumentima (PT-01.01) ili elektroničkim postupkom (PT-01.02).
PT-01.03	Nakon prihvaćanja Suglasnosti, primatelj mora dematerijalizirati podatke vezane uz Suglasnost, arhivirati dokument prema zakonskim propisima i poslati podatke o Suglasnosti PPU primatelja, kao dio svakog SDD naloga, kako je opisano u PT-04.03 (vidi točku 6.5.4).
PT-01.04	PPU platitelja mora tražiti platitelja informaciju o svakoj novoj Suglasnosti. Platitelj informira svog PPU o ugovaranju nove Suglasnosti. Platitelj provodi ovaj korak u skladu s ugovorom sa svojim PPU.
PT-01.05	PPU platitelja dužan je pohraniti informaciju o ugovorenoj novoj Suglasnosti primljenu od platitelja zajedno s povezanim uputama potrebnim za provjeru SDD naloga.
PT-01.06	Nakon PT-04.07, PPU platitelja može (opcionalno) upotrijebiti ove podatke za AOS za platitelja (vidi točku 6.5.4).

Slika 6: PR01 – Izdavanje Suglasnosti

6.5.2 Izmjene Suglasnosti (PR-02)

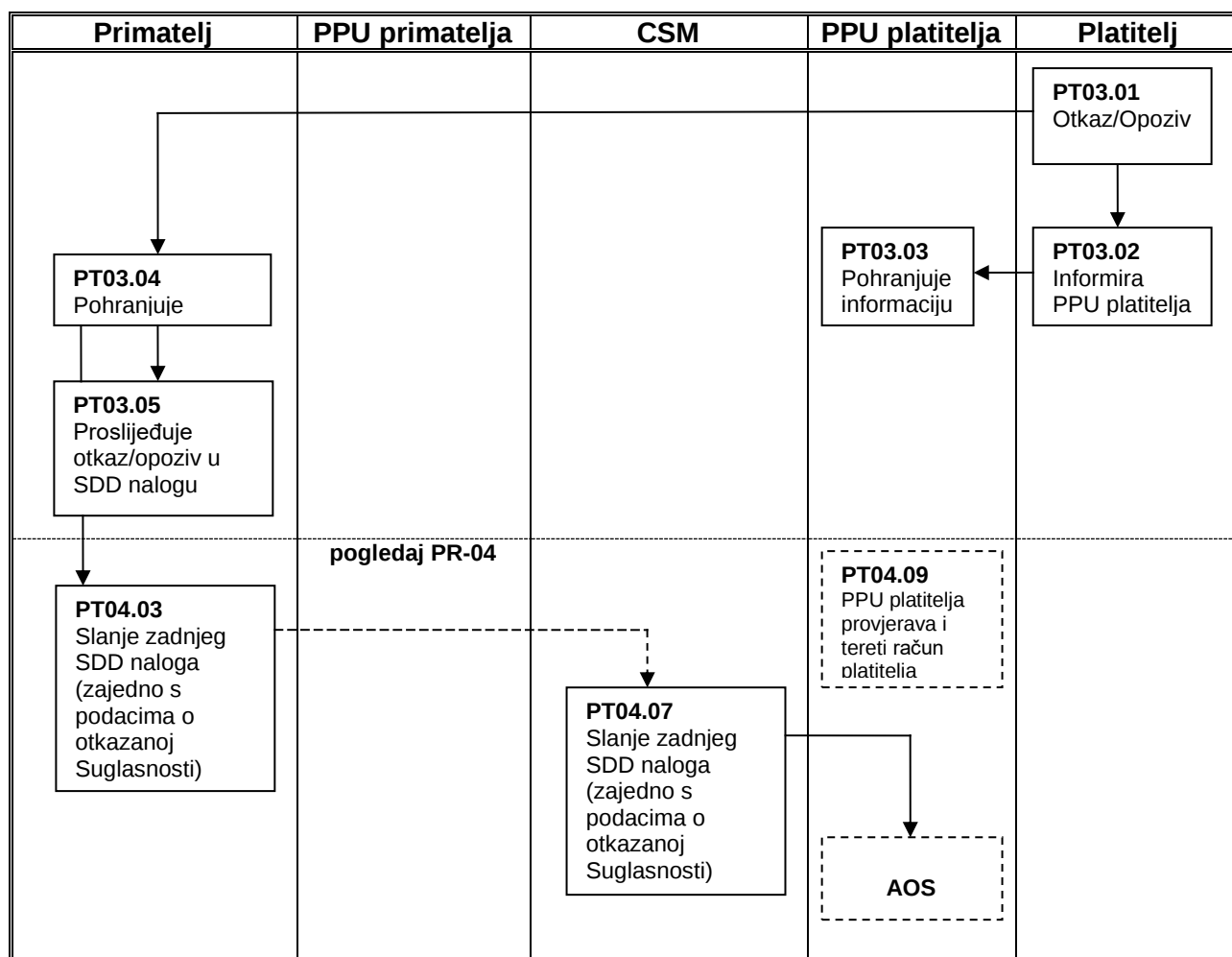
- PT-02.01** Izmjene Suglasnosti provode se između primatelja i platitelja. AT-24 (u točki 6.8) sadržava popis okolnosti za izmjenu Suglasnosti.
- PT-02.02** Nakon prihvaćanja Suglasnosti primatelj mora dematerijalizirati izmijenjenu Suglasnost, arhivirati dokument i poslati podatke o Suglasnosti PPU primatelja, kao dio svakog SDD naloga, kako je opisano u PT-04.03.
- PT-02.03** Platitelj mora informirati svog PPU o izmjeni Suglasnosti. Platitelj provodi ovaj korak u skladu s ugovorom sa svojim PPU.
- PT-02.04** PPU platitelja dužan je pohraniti informaciju o izmjeni Suglasnosti primljenu od platitelja zajedno s povezanim uputama potrebnim za provjeru SDD naloga (vidi točku 6.5.4).

Slika 7. PR02 – Izmjene Suglasnosti

6.5.3 Otkaz/opoziv Suglasnosti (PR-03)

- PT-03.01 Otkaz/opoziv Suglasnosti provode primatelj i platitelj bez uključivanja njihovih PPU-a.
- PT-03.02 Platitelj mora informirati svog PPU-a o otkazu/opozivu Suglasnosti. Platitelj provodi ovaj korak u skladu s ugovorom sa svojim PPU-om.
- PT-03.03 PPU platitelja dužan je pohraniti informaciju o otkazu/opozivu Suglasnosti primljenu od platitelja.
- PT-03.04 Arhiviranje dokumenta koji potvrđuje otkaz/opoziv provodi primatelj.
- PT-03.05 Otkaz/opoziv Suglasnosti može se proslijediti u posljednjem SDD nalogu koji zadaje primatelj prema Suglasnosti koja je otkazana, kako je opisano u PT-04.03.

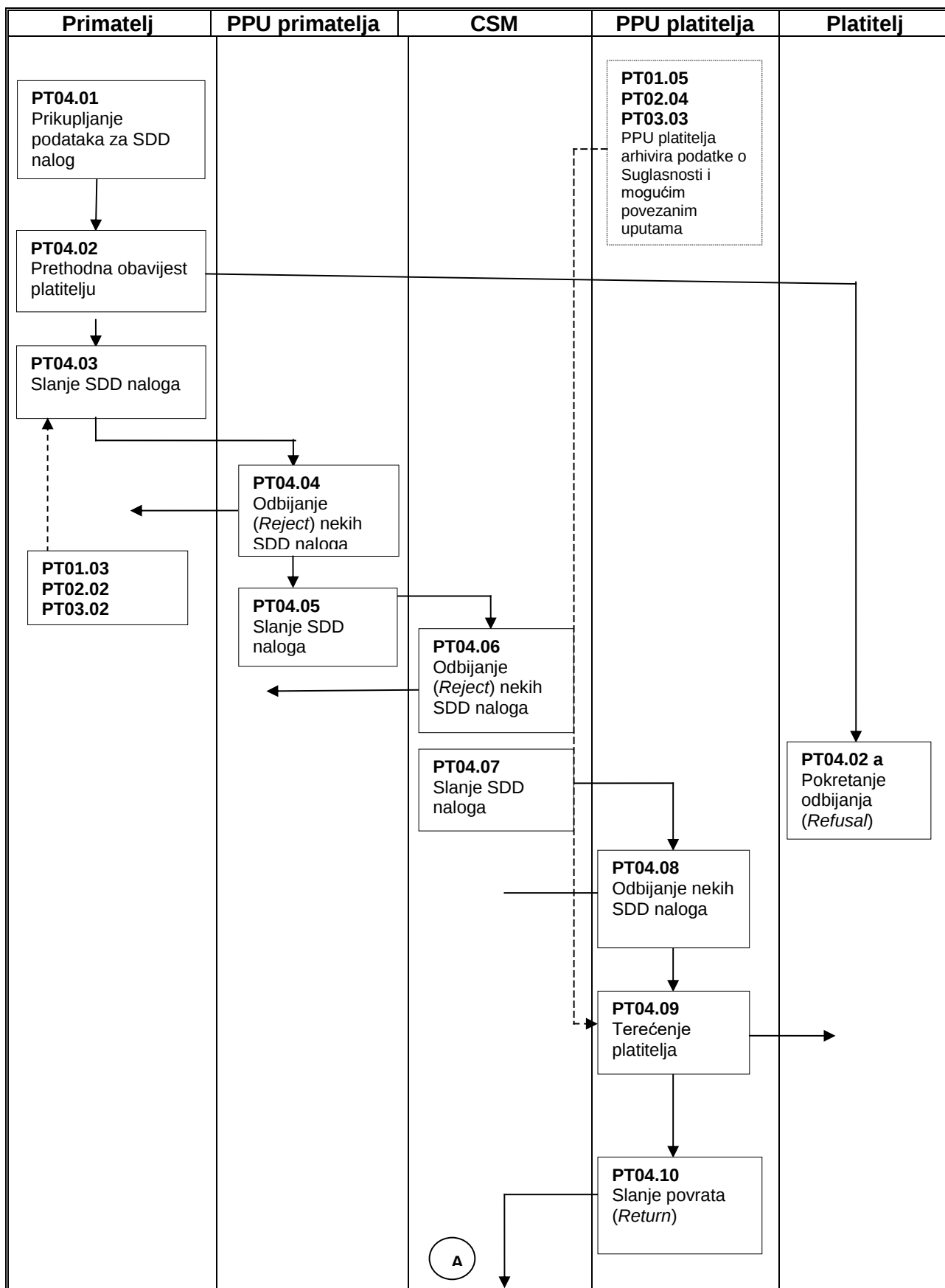

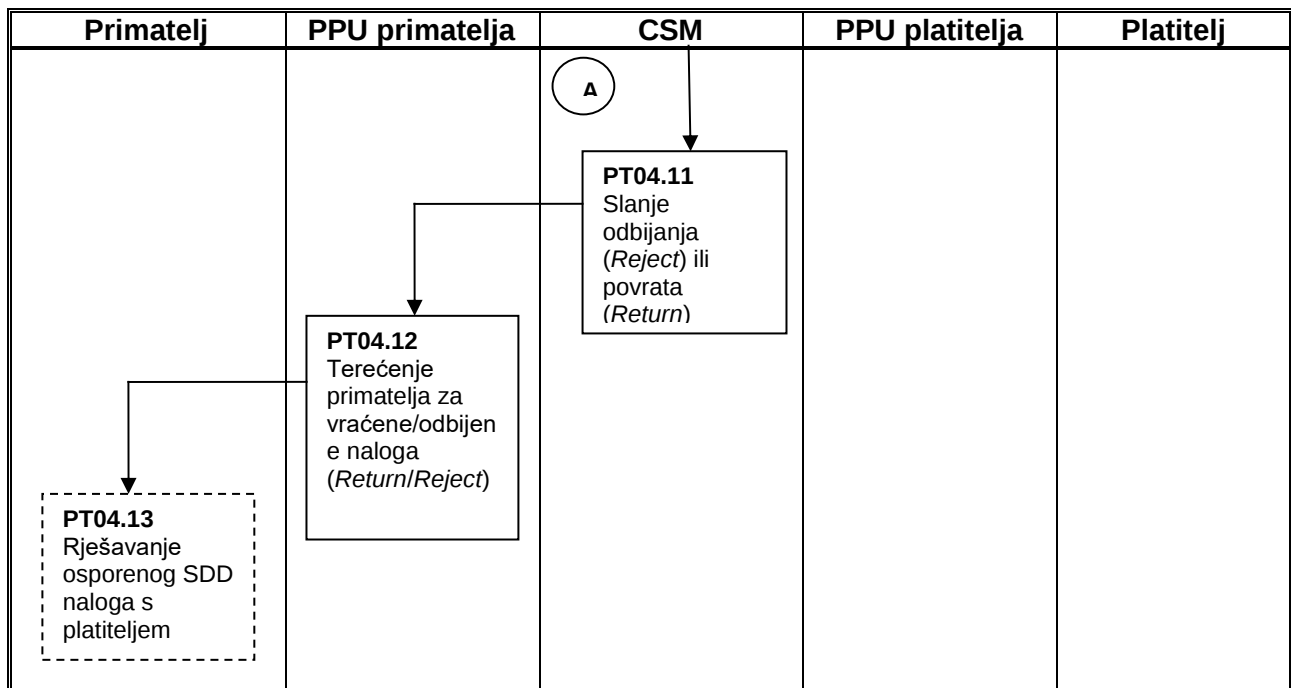
Slika 9: PR03 – Otkaz/opoziv Suglasnosti

6.5.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)

Ovaj postupak pokriva ispravne transakcije i R-transakcije koje su rezultat obrade SDD naloga.

PT-04.01	Izrada SDD naloga.
PT-04.02	Prethodna obavijest primatelja platitelju.
PT-04.02 a	Platitelj može zatražiti odbijanje (Refusal) SDD naloga.
PT-04.03	Primatelj šalje SDD nalog svom PPU, uključujući podatke o Suglasnosti.
PT-04.04	Odbijeni (Reject) SDD nalozi koji sadrže pogreške.
PT-04.05	PPU primatelja šalje SDD naloge CSM-u.
PT-04.06	Odbijanje (Reject) SDD naloga od CSM-a.
PT-04.07	CSM šalje podatke o SDD nalogu PPU platitelja.
PT-04.08	PPU platitelja šalje odbijene (Reject) SDD naloge CSM-u.
PT-04.09	PPU platitelja provjerava zaprimljene SDD naloge i tereti transakcijski račun platitelja.
PT-04.10	PPU platitelja šalje povrat (Return) CSM-u.
PT-04.11	CSM šalje odbijanje (Reject) ili povrat (Return) do PPU primatelja.
PT-04.12	PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za odbijanje (Reject) ili povrat (Return).
PT-04.13	Primatelj mora riješiti osporeni SDD nalog s platiteljem, bez uključenosti njihovih PPU.

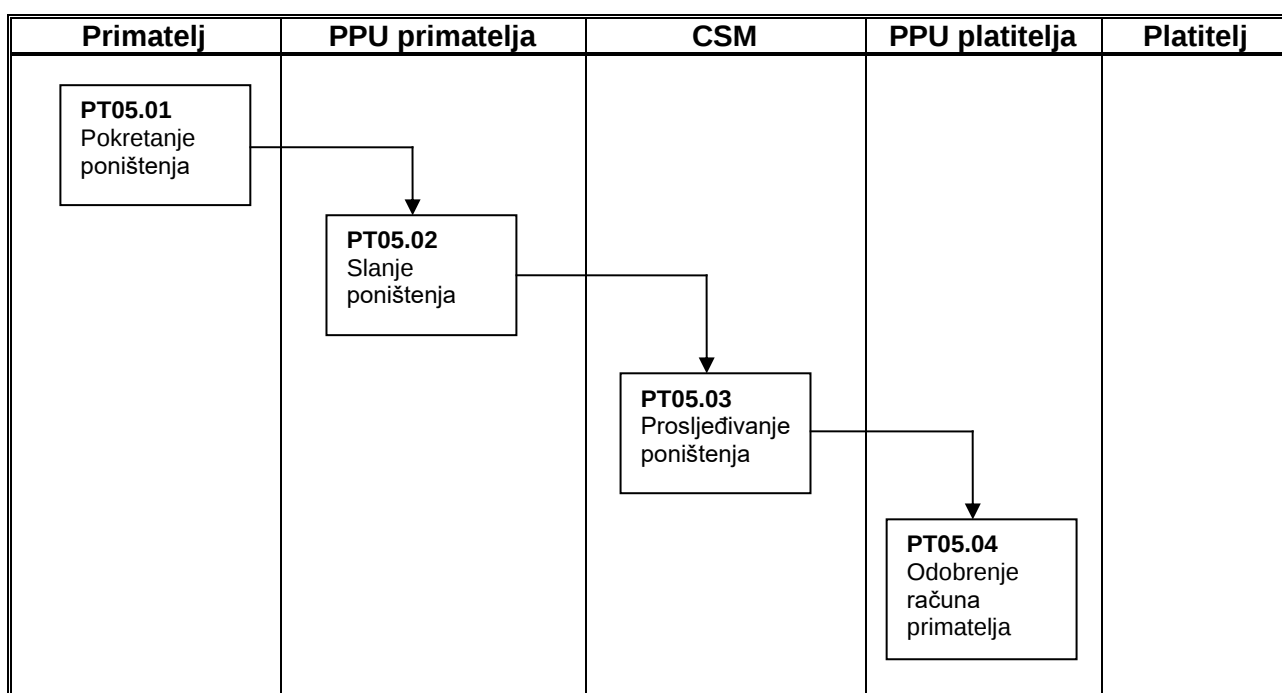

Slika 10: PR04 – Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (2)

6.5.5 Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)

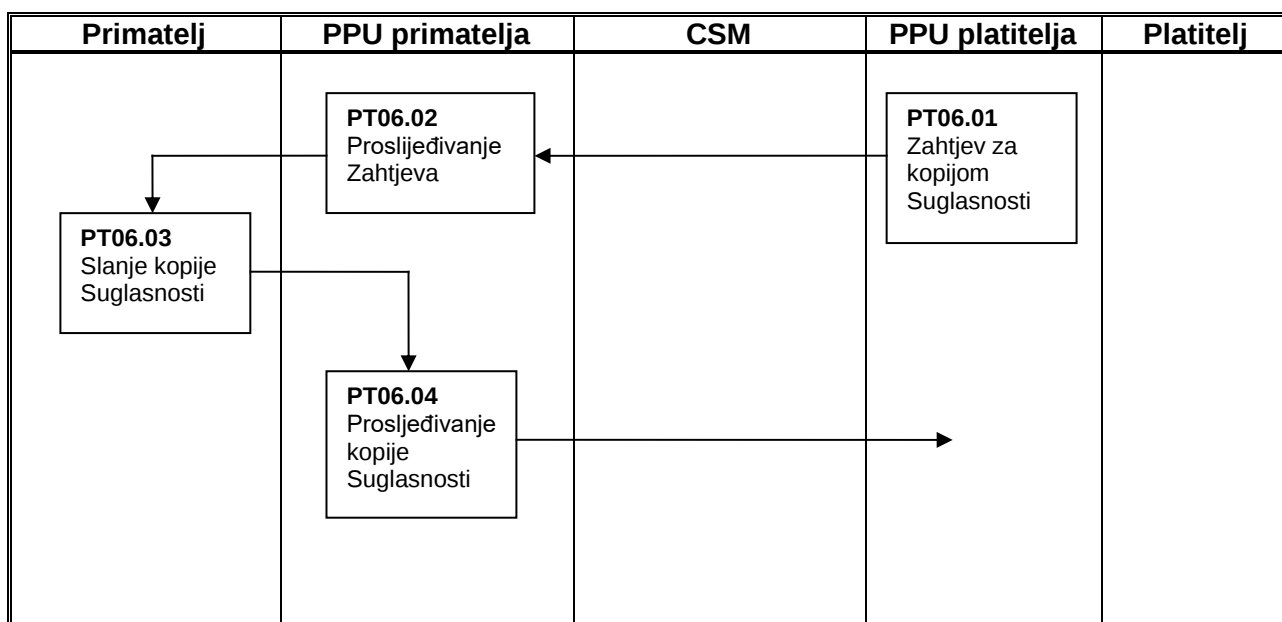
- PT-05.01 Primatelj pokreće poništenje (Reversal) obračunate transakcije.
- PT-05.02 PPU primatelja šalje poništenje (Reversal) CSM-u i tereti transakcijski račun primatelja.
- PT-05.03 CSM prosljeđuje poništenje prema PPU platitelja.
- PT-05.04 PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenja (Reversal) obračunatih SDD naloga. Shema ne obvezuje PPU platitelja da provjerava je li transakcijski račun platitelja terećen za SDD nalog ili je SDD nalog odbijen (Reject) ili vraćen (Return).

Slika 11: PR05 – Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja

6.5.6 Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06)

- PT-06.01** PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja za pribavljanje kopije Suglasnosti.
- PT-06.02** PPU primatelja prosljeđuje Zahtjev primatelju.
- PT-06.03** Primatelj šalje traženu kopiju Suglasnosti svom PPU.
- PT-06.04** PPU primatelja šalje traženu kopiju Suglasnosti PPU platitelja.

Slika 12: PR06 – Pribavljanje kopije Suglasnosti

6.6 Opis koraka u postupku (PT)

6.6.1 Izdavanje Suglasnosti (PR-01)

PT-01.01 – Izdavanje/potpisivanje papirne Suglasnosti

Opis	Inicijativu za izdavanje Suglasnosti može dati i primatelj i platitelj. Primatelj mora osigurati da dokument o Suglasnosti sadrži obveznu zakonsku formulaciju i obvezni skup informacija kako je navedeno u skupu podataka DS-01: Suglasnost. Dokument Suglasnost je standardiziran s obzirom na sadržaj, ali ne i na grafičko oblikovanje. Platitelj mora popuniti sva polja na dokumentu Suglasnost koja su obvezna za platitelja. Ako identifikator Suglasnosti nije dostupan u trenutku potpisivanja Suglasnosti, primatelj mora platitelju dati identifikator Suglasnosti prije slanja prvog SDD naloga. Platitelj mora potpisati Suglasnost i dati je primatelju. Primatelj i platitelj su vezani ugovornim odnosom prilikom slanja SDD naloga.
Dan/vrijeme početka	Nakon registracije primatelja, a prije slanja prvog SDD naloga.
Trajanje	Bez ograničenja.
Izlazne informacije	Potpisana Suglasnost.

PT-01.02 – Elektroničko potpisivanje Suglasnosti

Opis	Procedure za elektroničko potpisivanje Suglasnosti podliježu sporazumu između Sudionika u Shemi.
-------------	--

PT-01.03 – Dematerijalizacija/arhiviranje Suglasnosti

Opis	Primatelj dematerijalizira papirnatu Suglasnost. Skup podataka DS-02 opisuje podatke za dematerijalizaciju. Postupak dematerijalizacije sastoji se od konverzije podataka na papirnatu Suglasnost u elektroničke podatke. Izričito se preporučuje da primatelji koriste provjerene tehnike za ovaj postupak poput dvostrukog unošenja važnih podataka. Papirnata verzija mora se čuvati na sigurnom mjestu tijekom važenja Suglasnosti. Papirnata Suglasnost može se pohraniti kao izvorni dokument i/ili u digitaliziranom obliku,. Nakon otkaza/opoziva, primatelj mora pohraniti Suglasnost u skladu s nacionalnim zakonskim propisima. Primatelj mora poslati podatke o potpisanim Suglasnostima nakon dematerijalizacije PPU primatelja, kao dio svakog SDD
-------------	---

	naloga, kako je opisano u PT04.03.
Dan/vrijeme početka	Po primitku potpisane Suglasnosti.
Ulazne informacije	Podaci o Suglasnosti.
Izlazne informacije	Skup podataka dematerijalizirane Suglasnosti (DS-02).

PT-01.04 – Platitelj informira svog PPU

Opis	Shema nalaže PPU platitelja da traži svog platitelja da ga informira o svakoj novoj Suglasnosti koju je potpisao s primateljem. PPU platitelja mora biti u mogućnosti provjeriti podudarnost između dijela podataka o Suglasnosti iz SDD naloga i pohranjenih podataka o Suglasnosti dobivenih od platitelja. Platitelj mora obavijestiti svog PPU o potpisivanju nove Suglasnosti i mogućim povezanim uputama za provjeru svakog SDD naloga.
Dan/vrijeme početka	Po primitku podataka sa Suglasnosti od platitelja.
Ulazne informacije	Podaci sa Suglasnosti.
Izlazne informacije	Podaci sa Suglasnosti i moguće povezane upute ako su ugovorene s PPU platitelja

PT-01.05 – PPU platitelja arhivira podatke o Suglasnosti i mogućim povezanim uputama

Opis	PPU platitelja mora arhivirati informacije primljene od platitelja vezano na prihvatanje nove Suglasnosti zajedno s mogućim povezanim uputama za provjeru SDD naloga (vidi točku 6.5.4).
Dan/vrijeme početka	Po primitku podataka sa Suglasnosti od strane PPU platitelja.
Ulazne informacije	Primljeni podaci sa Suglasnosti i mogućim povezanim uputama.
Izlazne informacije	Arhivirani podaci sa Suglasnosti i mogućim povezanim uputama.

6.6.2 Izmjena Suglasnosti (PR-02)

PT-02.01 – Izmjena Suglasnosti koju provode primatelj i platitelj

Opis	Izmjena Suglasnosti provodi se između primatelja i platitelja iz razloga navedenih u AT-24 u točki 6.8.
------	---

PT-02.02 – Procedure za izmjenu Suglasnosti

Opis	Primatelj mora dematerijalizirati Suglasnost, arhivirati dokument i poslati informacije o izmijenjenoj Suglasnosti PPU primatelja ako se izmjene u Suglasnosti odnose na PPU primatelja ili PPU platitelja, kao dio sljedećeg SDD naloga. Primatelj ili platitelj mogu izmijeniti Suglasnost u bilo kojem trenutku. Izmjene Suglasnosti koje se tiču PPU primatelja ili PPU platitelja su sljedeće: - primatelj treba izmijeniti identifikator Suglasnosti za postojeću Suglasnost zbog internih organizacijskih promjena (restrukturiranje) ili statusnih promjena - primatelj je promijenio Identifikator primatelja zbog spajanja, preuzimanja ili nekih drugih organizacijskih promjena - primatelj je promijenio naziv - platitelj je odlučio koristiti drugi transakcijski račun otvoren kod istog PPU ili drugog PPU. Primatelj i platitelj odgovorni su za izmjene podataka na Suglasnosti koje se odnose na njih (svatko odgovara za svoje podatke) ako se neki od tih podataka promijene tijekom važenja Suglasnosti.
	Kad se identitet primatelja promijeni uslijed statusne promjene, 'novi' primatelj mora obavijestiti platitelja o izmjenama bilo kojim medijem (pismo, pošta...) kako bi izbjegao daljnje osporavanje platitelja u vezi s SDD nalogom zbog neprepoznavanja naziva ili identifikacijske oznake primatelja na izvratku transakcijskog računa.
Izlazne informacije	Podaci o izmjenama Suglasnosti koje primatelj šalje kao dio sljedećeg SDD naloga.

PT-02.03 – Platitelj informira svog PPU

Opis	Platitelj je dužan informirati svog PPU o izmjeni Suglasnosti, kad se izmjena odnosi na jedan ili više atributa iz opisa atributa AT-24. PPU platitelja mora biti u mogućnosti provjeriti podudarnost između podataka o Suglasnosti iz SDD naloga i arhiviranih podataka o Suglasnosti. Platitelj mora obavijestiti svog PPU o bilo kojoj izmjeni Suglasnosti.
Dan/vrijeme početka	Nakon zaprimanja izmijenjenih podataka sa Suglasnosti od platitelja
Ulazne informacije	Izmijenjeni podaci sa Suglasnosti
Izlazne informacije	Informacija o izmijenjenim podacima sa Suglasnosti i moguće povezane upute ako su ugovorene s PPU platitelja

PT-02.04 – PPU platitelja arhivira podatke o izmijenjenoj Suglasnosti i mogućim povezanim uputama

Opis	PPU platitelja mora arhivirati informacije primljene od platitelja vezano na izmijenjene Suglasnosti zajedno s mogućim povezanim uputama za provjeru SDD naloga (vidi točku 6.5.4).
Dan/vrijeme početka	Po primitku informacije o izmijenjenoj Suglasnosti
Ulazne informacije	Primljeni izmijenjeni podaci sa Suglasnosti i mogućim povezanim uputama
Izlazne informacije	Arhivirani izmijenjeni podaci sa Suglasnosti i mogućim povezanim uputama

6.6.3 Otkaz/Opoziv Suglasnosti (PR-03)

PT-03.01 – Otkaz/Opoziv Suglasnosti između primatelja i platitelja

Opis	Otkaz/Opoziv Suglasnosti provode primatelj i platitelj bez uključivanja njihovih PPU.
-------------	---

PT-03.02 – Platitelj informira svog PPU

Opis	Platitelj mora obavijestiti svog PPU o otkazu/opozivu Suglasnosti
Dan/vrijeme početka	Nakon otkaza/opoziva Suglasnosti
Ulazne informacije	Otkaz/Opoziv Suglasnosti
Izlazne informacije	Informacija o otkazu/opozivu Suglasnosti i mogućih povezanih uputa ako su ugovorene s PPU platitelja.

PT-03.03 – PPU platitelja arhivira podatke o otkazanoj/opozvanoj Suglasnosti i mogućim povezanim uputama

Opis	PPU platitelja mora arhivirati informacije primljene od platitelja vezano na otkaz/opoziv Suglasnosti zajedno s mogućim povezanim uputama za provjeru SDD naloga (vidi točku 6.5.4).
Dan/vrijeme početka	Nakon primitka informacije o otkazu/opozivu Suglasnosti
Ulazne informacije	Primljeni podaci o otkazu/opozivu Suglasnosti i mogućim povezanim uputama
Izlazne informacije	Arhivirani podaci o otkazu/opozivu Suglasnosti i mogućim povezanim uputama

PT-03.04 – Primatelj arhivira otkaz/opoziv Suglasnosti

Opis	Arhiviranje dokumenta koji potvrđuje otkaz/opoziv provodi primatelj. Nakon otkaza/opoziva Suglasnosti, potpisanu papirnatu Suglasnost mora pohraniti primatelj u skladu s važećim nacionalnim zakonskim uvjetima.
-------------	---

6.6.4 Nalog SEPA izravnog terećenja – SDD nalog (PR-04)

PT-04.01 – Izrada SDD naloga

Opis	Primatelj priprema SDD nalog kojeg će poslati svom PPU. Podaci koji će se koristiti u SDD nalogu opisani su u DS-03.
Dan/vrijeme početka	Datum početka izrade SDD naloga
Trajanje	Bez ograničenja
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.

PT-04.02 – Prethodna obavijest primatelja platitelju

Opis	Prije slanja SDD naloga svom PPU primatelj je dužan obavijestiti platitelja o iznosu i datumu izvršenja SDD naloga. Ova se obavijest može poslati zajedno s ostalim obavijestima kao njihov dio (npr. račun) ili zasebno. Prethodna obavijest bi trebala uključivati i: • raspored plaćanja niza ponavljajućih SEPA izravnih terećenja za dogovoreno razdoblje • pojedinačnu uputu o SDD nalogu za određeni datum izvršenja. Primatelj i platitelj mogu dogovoriti drugačiji vremenski tijek za slanje prethodne obavijesti. Primatelj je dužan ugovoriti datum izvršenja SDD naloga kada se isti razlikuje od datuma izvršenja.
Trajanje	Bez ograničenja.
Dan/vrijeme završetka	Primatelj prethodnu obavijest mora poslati barem 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačiji vremenski tijek dogovoren između platitelja i primatelja.
Pravila koja se primjenjuju:	Vidi točku 6.3 za vremenski tijek obrade SEPA izravnog terećenja.

PT-04.02 a – Platitelj može zatražiti odbijanje (Refusal) SDD naloga

Opis	Platitelj može zatražiti svog PPU da odbije bilo koji budući SDD nalog, temeljem bilo koje informacije . • Odbijanje (Refusal) mora biti prije obračuna. Kada PPU platitelja rješava zahtjev prije obračuna, odbijanje rezultira time da PPU platitelja odbije (Reject) povezani SDD nalog: vidi PT-04.08. • Kada se rješava nakon obračuna (tehnički problemi), odbijanje (Refusal) rezultira povratom (Return) SDD naloga koji se treba izvršiti na dan D, ali ne kasnije od D+1 međubankovni radni dan.
Datum/vrijeme početka	Nakon primitka prethodne obavijesti primatelja ili nekog drugog izvora informacija o SDD nalogu.
Trajanje	Dozvoljeno sve do i uključujući datum izvršenja, ali precizno vremensko ograničenje trebaju dogovoriti PPU platitelja i platitelj.

PT-04.03 – Primatelj šalje SDD nalog svom PPU, uključujući podatke o Suglasnosti

Opis	Primatelj priprema jedan ili više SDD naloga za slanje svom PPU, prema njihovom ugovornom odnosu. SDD nalog šalje se šalje elektroničkim putem porukom pain.008.001.02 ili pojedinačnim unosom naloga na način kako je ugovoreno s PPU primatelja plaćanja.. Podaci o Suglasnosti ili izmijenjenoj Suglasnosti (ako je potrebno, vidi PR-02) moraju se poslati kao dio SDD naloga. Indikator otkaza/opoziva koji označava da je riječ o posljednjem SDD nalogu po Suglasnosti (vidi PR-03), može biti poslan kao dio posljednjeg SDD naloga Primatelj mora poslati obvezni skup podataka kako je detaljno opisano u DS-03.
Datum/vrijeme početka	Najranije 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačije definirano ugovornim odnosom između PPU primatelja i primatelja, u skladu s vremenskim tijekom obrade Sheme. Primatelj može poslati SDD nalog svom PPU kada je Suglasnost potpisana i kad je prethodna obavijest pravovremeno poslana (vidi PT-04.02) platitelju. PPU primatelja mora obavijestiti primatelja o terminskom planu i vremenskom tijeku obrade koje treba poštovati za SDD naloge. (Vidi točku 6.3.)
Trajanje	Najviše 14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja, osim ako je drugačije ugovoreno između PPU primatelja i primatelja.
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije na D-1 međubankovni radni dan za sve SDD naloge kako bi se omogućilo CSM-u koji koristi PPU primatelja da proslijedi SDD nalog PPU platitelja najkasnije na D-1 međubankovni radni dan. U slučaju da primatelj dostavi SDD nalog nakon krajnjeg vremena primitka za traženi datum izvršenja, PPU primatelja može, ako je tako ugovoreno s primateljem, promijeniti datum izvršenja s novim datumom kako bi se poštovao vremenski tijek obrade naveden u točki 6.3. Ako to nije ugovoreno PPU primatelja odbija (Reject) SDD nalog.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.

PT-04.04 – Odbijeni (Reject) SDD nalozi koji sadrže pogreške

Opis	PPU primatelja po primitku SDD naloga mora provesti formalnu kontrolu. Ako PPU primatelja otkrije pogreške u SDD nalogima, informaciju o pogrešnim SDD nalogima dostavlja primatelju porukom pain.002.001.03 ili na neki drugi ugovoreni način. Primatelj može izvršiti potrebne ispravke i poslati svom PPU novi SDD nalog.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga od primatelja, ili sljedećih dana, kako je ugovoreno između PPU primatelja i primatelja.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-03.
Izlazne informacije	Poruka za odbijanje SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.05 – PPU primatelja šalje SDD naloge CSM-u

Opis	Na temelju SDD naloga primljenih od primatelja, PPU primatelja mora poslati SDD naloge koji sadrže obvezne informacije CSM-u porukom pacs.003.001.02, kako je opisano u DS-04.
Datum/vrijeme početka	Nakon koraka u postupku PT-04.03.
Trajanje	Bez ograničenja
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije D-1 međubankovni radni dan kako bi se omogućilo CSM-u koji koristi PPU primatelja da proslijedi SDD naloge PPU platitelja najkasnije na D-1 međubankovni radni dan.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.

PT-04.06 – Odbijanje (Reject) SDD naloga od CSM-a

Opis	CSM koristi pravila o jedinstvenom formatu Sheme za međubankovne SDD naloge radi kontrole SDD naloga primljenih od PPU primatelja. Odbit će SDD naloge koji sadrže pogreške, te ih vratiti PPU primatelja porukom pacs.002.001.03.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga od PPU primatelja, ili sljedećih dana, kako je propisano pravilima CSM-a.

Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Poruka za odbijanje (Reject) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.07 – CSM šalje podatke o SDD nalogu PPU platitelja

Opis	CSM, nakon što je provjerio i prihvatio poruke PPU primatelja koje sadrže SDD naloge, šalje SDD naloge PPU platitelja porukom pacs.003.001.02. Obračun koji je rezultat ovih SDD naloga izvršava se na datum izvršenja odobrenjem računa PPU primatelja i terećenjem računa PPU platitelja. Vrijeme odobrenja transakcijskog računa primatelja za SDD naloge je izvan opsega Sheme.
Datum/vrijeme početka	Najranije D-14 kalendarskih dana prije datuma izvršenja
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije D-1 međubankovni radni dan
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.

PT-04.08 – PPU platitelja šalje odbijene (Reject) SDD naloge CSM-u

Opis	PPU platitelja šalje odbijene (Reject) SDD naloge CSM-u porukom pacs.002.001.03. Vidi atribut AT-R3 za opis razloga za odbijanje te odgovarajuće kodove.
Datum/vrijeme početka	Dan primitka SDD naloga.
Datum/vrijeme završetka	Prije međubankovnog obračuna
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Poruka o odbijanju (Reject) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.09 – PPU platitelja provjerava zaprimljene SDD naloge i tereti transakcijski račun platitelja

Opis	PPU platitelja mora ugovoriti sa svojim platiteljem provjere koje se izvršavaju za svaki SDD nalog primljen od PPU primatelja.
-------------	--

	Provjere moraju sadržavati sljedeća pravila za utvrđivanje jesu li SDD nalozi zadani u skladu sa Suglasnošću: 1. Suglasnost potpisana od platitelja i podaci o Suglasnosti koje je primatelj poslao kao dio SDD naloga moraju se podudarati u sljedećim atributima: AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme AT-01 Identifikator Suglasnosti AT-02 Identifikator primatelja AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti AT-21 Vrsta plaćanja (ako su ponavljajući SDD nalozi dostavljeni za jednokratnu Suglasnost, ostali SDD nalozi dostavljeni nakon prvog SDD naloga nisu pokriveni Suglasnošću). Platitelj i njegov PPU mogu se dogovoriti o uključivanju ostalih atributa u svrhu provjere. 2. Suglasnost ne smije biti otkazana od primatelja ili opozvana od platitelja u trenutku terećenja transakcijskog računa temeljem SDD naloga 3. Ako primatelj i/ili platitelj promijene Suglasnost, izmijenjeni atributi Suglasnosti trebaju se uzeti u obzir. Kad između ova dva skupa podataka o Suglasnosti ne postoji podudarnost, PPU platitelja mora postupati u skladu s uputama primljenim od platitelja. Kad postoji podudarnost, PPU platitelja može teretiti transakcijski račun platitelja za iznos naloga na traženi datum izvršenja i informaciju o izvršenju SDD naloga staviti na raspolaganje platitelju kao što je ugovoreno.
Datum/vrijeme početka	Dan D
Trajanje	1 međubankovni radni dan.
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije na D+1 međubankovni radni dan, kako bi se poštovao vremenski tijek obrade gdje se obračun povrata (Return) mora izvršiti najkasnije na D+1 međubankovni radni dan.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Informacije platitelju.

PT-04.10 – PPU platitelja šalje povrat (Return) CSM-u

Opis	Ako zbog tehničkih problema PPU platitelja ne može teretiti račun, porukom pacs.004.001.02 šalje povrat (Return) CSM-u s kodom razloga za povrat. Vidi AT-R3 opisan u točki 6.8 za razlog povrata (Return). Shema obvezuje PPU platitelja da provjeri SDD naloge primljene na teret transakcijskog računa platitelja u skladu s PT-04.09. PPU platitelja može dogovoriti dodatne provjere s platiteljem i to je izvan opsega Sheme.
Datum/vrijeme početka	Dan D
Trajanje	1 međubankovni radni dan
Datum/vrijeme završetka	Najkasnije na D+1 međubankovni radni dan, kako bi se poštovao vremenski tijek obrade gdje se obračun povrata mora izvršiti najkasnije na D+1 međubankovni radni dan.
Ulazne informacije	SDD nalog koji sadrži podatke iz DS-04.
Izlazne informacije	Poruka za povrat SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.11 – CSM prosljeđuje odbijanje (Reject) ili povrat (Return) do PPU primatelja

Opis	CSM prosljeđuje PPU primatelja odbijeni (Reject) SDD nalog porukom pacs.002.001.03 ili povrat (Return) porukom pacs.004.001.02. Obračun se provodi terećenjem računa PPU primatelja i odobrenjem računa PPU platitelja.
Ulazne informacije	Poruka za odbijanje(Reject)/povrat(Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Poruka za odbijanje(Reject)/povrat(Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.

PT-04.12 – PPU primatelja tereti transakcijski račun primatelja za odbijanje (Reject) ili povrat (Return)

Opis	PPU primatelja mora teretiti transakcijski račun primatelja za iznos odbijanja (Reject) ili povrata (Return) samo ako je transakcijski račun primatelja bio odobren. Ako iz bilo kojeg razloga ne bude moguće teretiti transakcijski račun primatelja, iznos odbijanja (Reject)/povrata (Return) postaje kreditni rizik za PPU
-------------	--

	primatelja i treba se naplatiti od primatelja ili PPU primatelja mora prihvatiti gubitak, budući da PPU primatelja ne smije teretiti PPU platitelja za neplaćeno odbijanje (Reject)/povrat (Return).
Ulazne informacije	Poruka za odbijanje (Reject)/povrat (Return) SDD naloga koja sadrži podatke iz DS-05.
Izlazne informacije	Informacije primatelju.

6.6.5 Poništenje na zahtjev primatelja (Reversal) naloga SEPA izravnog terećenja (PR-05)

PT-05.01 – Primatelj pokreće poništenje (Reversal) obračunate transakcije

Opis	Poništenje pokreće primatelj nakon obračuna SDD naloga, kada uoči da SDD nalog nije trebao biti iniciran zbog jednog od razloga opisanih u točki 6.8 AT-31.
Datum/vrijeme početka	Dan D = datum izvršenja = datum obračuna.
Datum/vrijeme završetka	Dan D+5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03)
Izlazne informacije	Poništenje na zahtjev primatelja kako bi se omogućilo PPU primatelja da ispuni DS-07 na međubankovnoj razini. Poništenje sadrži referencu SDD naloga kako bi se omogućilo platitelju da uskladi poništenje (Reversal) i SDD nalog.

PT-05.02 – PPU primatelja šalje poništenje (Reversal) CSM-u i tereti transakcijski račun primatelja

Opis	PPU primatelja prosljeđuje poništenje CSM-u porukom pacs.007.001.02. Budući da se postupak poništenja temelji na rješavanju iznimaka i treba ostati iznimnim postupkom, PPU primatelja mora pažljivo pratiti korištenje ovog postupka kako bi izbjegao zlouporabu korištenja R-transakcija osim iz razloga navedenih u točki 6.3.5.
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT-05.01
Datum/vrijeme završetka	Dan D+5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03)
Ulazne informacije	Poništenje (DS-05).
Izlazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).

PT-05.03 – CSM prosljeđuje poništenje (Reversal) prema PPU platitelja

Opis	CSM obračunava poništenje (Reversal) terećenjem računa PPU primatelja i odobrenjem računa PPU platitelja te prosljeđuje poništenje prema PPU platitelja porukom pacs.007.001.02.
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT-05.02
Datum/vrijeme završetka	Dan D+5 međubankovnih radnih dana (računajući od početka PT-05.01 do završetka PT-05.03).
Ulazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).
Izlazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).

PT05.04 – PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenih (Reversal) obračunatih SDD naloga

Opis	PPU platitelja odobrava transakcijski račun platitelja za iznos poništenih (Reversal) obračunatih SDD naloga. Shema ne obvezuje PPU platitelja da provjerava je li za SDD nalog terećen transakcijski račun platitelja ili je SDD nalog odbijen (Reject) ili je izvršen povrat (Return).
Datum/vrijeme početka	Dan D, nakon PT05.03.
Datum/vrijeme završetka	Dan D+n (nije definirano Shemom)
Ulazne informacije	Međubankovno poništenje plaćanja (DS-07).
Izlazne informacije	Informacije platitelju, prema opisu iz DS-06.

6.6.6 Pribavljanje kopije Suglasnosti (PR-06)**PT-06.01 – PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja za pribavljanje kopije Suglasnosti i svih pripadajućih izmjena**

Opis	PPU platitelja šalje Zahtjev PPU primatelja da od primatelja pribavi kopiju Suglasnosti i povezane izmjene. Prihvaćeni tehnički kanali za slanje zahtjeva su sljedeći: 1. SWIFT poruka 2. E-pošta s formatiranim obrascem 3. Slanje telefaksom s formatiranim obrascem 4. Bilo koje drugo sredstvo dogovoreno između PPU platitelja i PPU primatelja.
-------------	---

Datum/vrijeme početka	U bilo kojem trenutku, kada platitelj i/ili PPU platitelja utvrde potrebu za pribavljanjem kopije Suglasnosti.
Trajanje	Bez ograničenja za Shemu
Ulazne informacije	Zahtjev kako je opisano: Za SWIFT poruku: u DS-10 Za e-poštu ili za telefaks: u DS-11

PT-06.02 – PPU primatelja prosljeđuje Zahtjev primatelju

Opis	PPU primatelja prima Zahtjev za kopijom Suglasnosti i prosljeđuje ga primatelju.
Datum/vrijeme početka	Nakon prethodnog koraka.
Trajanje	Najviše 3 međubankovna radna dana
Ulazne informacije	Originalna poruka o Zahtjevu od PPU platitelja, kako je opisano u DS-10 ili u DS-11.
Izlazne informacije	Poruka o Zahtjevu u bilo kojem formatu dogovorenom između PPU primatelja i primatelja.

PT-06.03 – Primatelj šalje traženu kopiju Suglasnosti svom PPU

Opis	Primatelj poduzima jednu od sljedećih radnji: 1. Šalje kopiju tražene Suglasnosti 2. Navodi razlog zašto se kopija ne može dostaviti. Odgovor mora biti poslan PPU primatelja korištenjem tehničkog kanala dogovorenog između PPU primatelja i primatelja. PPU primatelja mora odgovor primatelja proslijediti prema PPU platitelja, koristeći kanal koji je PPU platitelja naznačio u poruci o Zahtjevu.
Datum/vrijeme početka	Po primitku Zahtjeva.
Trajanje	Najviše 7 međubankovnih radnih dana
Ulazne informacije	Zahtjev PPU primatelja.
Izlazne informacije	Kopija tražene Suglasnosti ili poruka odgovora na Zahtjev u kojoj se objašnjava zašto se Zahtjevu ne može

	udovoljiti, kako je opisano u DS-10 (ako se koristi SWIFT poruka) ili u DS-11 (ako se koristi e-pošta ili telefaks).
--	--

PT-06.04 – PPU primatelja šalje kopiju Suglasnosti prema PPU platitelja

Opis	Nakon primitka odgovora od primatelja, PPU platitelja smije koristiti kopiju Suglasnosti za predviđenu namjenu.
Datum/vrijeme početka	Nakon primitka odgovora na Zahtjev.
Ulazne informacije	Odgovor koji sadrži kopiju Suglasnosti ili druge dodatne informacije primljene od primatelja.
Izlazne informacije	Poruka odgovora u bilo kojem formatu koji je prihvatio PPU platitelja.

6.7 Opis i sadržaj skupova podataka (DS)

Ova točka opisuje skupove podataka koje koristi Shema.

6.7.1 Popis skupova podataka

DS-01	Suglasnost
DS-02	Dematerijalizirana Suglasnost
DS-03	SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008.001.02)
DS-04	Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003.001.02)
DS-05	Poruka odbijanja (Reject), povrata (Return) ili poništenja (Reversal)
DS-06	Informacija platitelju o SDD nalogu
DS-07	Međubankovno poništenje (Reversal) SDD naloga
DS-08	Zahtjev i poruka odgovora na reklamaciju
DS-09	Obrazac zahtjeva i odgovora na reklamaciju
DS-10	Poruka Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti
DS-11	Obrazac Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovor na Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti

6.7.2 DS-01 – Suglasnost

Opis	Suglasnost mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci. Primatelj je može izdati u personaliziranom obliku, s već unesenim podacima koji se odnose na njega. Oblikovanje Suglasnosti mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u nastavku. Schema ne standardizira pismo, boje ili format Suglasnosti, niti redoslijed podataka koji će se koristiti na Suglasnosti te bi primatelj trebao uvijek osigurati da su informacije na Suglasnosti jasno čitljive. Suglasnost ne smije sadržavati nikakve dodatne informacije koje bi platitelj mogao pogrešno shvatiti kao dio Suglasnosti. Schema zahtijeva da Suglasnost ima naslov „SEPA Suglasnost za Poslovno izravno terećenje“. Suglasnost mora sadržavati obavezne atribute: • Identifikator suglasnosti • Naziv platitelja • Adresa platitelja • Poštanski broj/mjesto platitelja • Zemlja platitelja • IBAN platitelja • Naziv primatelja • Identifikator primatelja • Adresa primatelja • Poštanski broj i sjedište primatelja • Zemlja primatelja • Vrsta plaćanja • Mjesto i datum potpisa • Potpis osoba/e ovlaštene za zastupanje, te može sadržavati i neobavezne atribute: • Identifikacijska oznaka platitelja • Naziv stvarnog dužnika • Identifikacija stvarnog dužnika • Naziv krajnjeg primatelja • Identifikacija krajnjeg primatelja plaćanja • Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora • Opis ugovora. Obavezan tekst u zaglavlju (autorizacija) Obavezan tekst koji se odnosi na opće uvjete PPU platitelja.
-------------	--

Polje ‘Samo za upotrebu primatelja plaćanja’	Dodatne informacije na Suglasnosti nalaze se u opcionalnom polju za primatelje označenom „Samo za upotrebu primatelja plaćanja“ te logotip primatelja. Polje „Samo za uporabu primatelja plaćanja“ dano je za internu uporabu primatelju te se može koristiti samo nakon potpisa platitelja za interne svrhe i ne smije se prosljeđivati PPU primatelja u dematerijaliziranom obliku suglasnosti.
Sadržani atributi	Atribute u Suglasnosti mora popuniti, osim ako je drugačije naznačeno: • Primatelj: AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme, naslovljena riječima ‘SEPA suglasnost za Poslovno izravno terećenje’ • Primatelj: AT-01 Identifikator suglasnosti • Platitelj: AT-14 Naziv platitelja • Platitelj: AT-09 Adresa platitelja (opcionalno) • Platitelj: AT-15 Naziv stvarnog dužnika (opcionalno) • Platitelj: AT-37 Identifikacija stvarnog dužnika (opcionalno) • Platitelj: AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti • Platitelj: AT-27 Identifikacijska oznaka platitelja (opcionalno) • Primatelj: AT-02 Identifikator primatelja • Primatelj: AT-03 Naziv primatelja • Primatelj: AT-38 Naziv krajnjeg primatelja (opcionalno) • Primatelj: AT-39 Identifikacija krajnjeg primatelja (opcionalno) • Primatelj: AT-05 Adresa primatelja • Platitelj: AT-25 Datum potpisivanja • Platitelj: AT-33 Potpis osoba/e ovlaštene za zastupanje • Primatelj: AT-21 Vrsta plaćanja (dozvoljene vrijednosti su samo „Jednokratno plaćanje“ i „Ponavljajuće plaćanje“) • Primatelj: AT-08 Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora (opcionalno).
Smjernice za oblikovanje SEPA Suglasnosti za Poslovno izravno terećenje	• Standardno zaglavlje ‘SEPA Suglasnost za Poslovno izravno terećenje’ je obvezno • Zaglavlje Suglasnosti mora sadržavati sljedeći obavezni tekst: “Potpisom ovog obrasca Suglasnosti ovlašćujete (A) {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA} da šalje naloge za plaćanje Vašoj banci za terećenje Vašeg računa za plaćanje i (B) Vašu banku da tereti Vaš račun za plaćanje u skladu s nalogima za plaćanje koje dostavlja {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA}. Ova Suglasnost je namijenjena samo za izvršavanje poslovnih izravnih terećenja. Nemate pravo na povrat (Refund) novčanih sredstava od svoje banke nakon što je račun terećen, ali imate pravo do datuma izvršenja zatražiti svoju banku da ne tereti Vaš račun.“ • Suglasnost mora biti jasno odijeljena od bilo kojeg drugog teksta. Unutar Suglasnosti ne smije se pojavljivati nikakav dodatni tekst. • Naziv primatelja, adresa i identifikator primatelja moraju biti prethodno tiskani ili otisnuti pečatom na Suglasnosti.
Odgovornosti primatelja	Primatelj mora: • osigurati da su sve Suglasnosti i dokumentacija vezana na primjenu SEPA Poslovnog izravnog terećenja u skladu s Pravilima te se treba obratiti svom PPU ako su mu potrebna

	daljnja pojašnjenja • osigurati da je identifikator suglasnosti ispunjen prije potpisivanja Suglasnosti ili prije slanja prvog SDD naloga • osigurati da je Suglasnost ispravno popunjena prije slanja dematerijaliziranih podataka.
--	--

U nastavku je prikazan primjer Suglasnosti za SEPA Poslovno izravno terećenje.

Izmjena Opoziv		NAZIV I LOGOTIP PRIMATELJA PLAĆANJA
SEPA suglasnost za Poslovno izravno terećenje		
Identifikator suglasnosti - popunjava primatelj plaćanja (do 35 znakova)		
Potpisom ovog obrasca Suglasnosti ovlaštujete (A) {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA} da šalje naloge za plaćanje Vašoj banci za terećenje Vašeg računa za plaćanje i (B) Vašu banku da tereti Vaš račun za plaćanje u skladu s nalogima za plaćanje koje dostavlja {NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA}. Suglasnost je namijenjena samo za izvršenje poslovnih izravnih terećenja. Nimate pravo na povrat (Refund) novčanih sredstava od svoje banke nakon što je račun terećen, ali imate pravo do datuma izvršenja zatražiti svoju banku da ne tereti Vaš račun. Molimo popunite sva polja označena sa *. <i>By signing this mandate form, you authorize (A) {NAME OF CREDITOR} to send instructions to your bank to debit your account and (B) your bank to debit your account in accordance with the instruction {NAME OF CREDITOR}.</i> <i>This mandate is only intended for business-to-business transaction. You are not entitled to a refund from your bank after your account has been debited, but you are entitled to request your bank not to debit your account up until the day on which the payment is due.</i> <i>Please complete all the fields marked with *</i>		
Naziv platitelja Your name	* Naziv platitelja (do 70 znakova) Debtor name	
Adresa platitelja Your address:	* Ulica i kućni broj (do 86 znakova) Street name and number	
	* Pošanski broj Postal code	 Mjesto (do 35 znakova) City
Broj računa za plaćanje Your account number	* Broj računa za plaćanje - IBAN (za hrvatski IBAN - 21 zna) Account number - IBAN	
Naziv primatelja plaćanja Creditor name	* Naziv primatelja plaćanja (do 70 znakova) Creditor name	
	* Identifikator primatelja plaćanja (18 znakova) Creditor identifier	
	* Ulica i kućni broj (do 86 znakova) Street name and number	
	* Pošanski broj Postal code	 Mjesto (do 35 znakova) City
	* Zemlja Country	
Vrsta plaćanja Type of payment	* ☐ Ponavljajuće plaćanje Recurrent payment	ili ☐ Jednokratno plaćanje or One-off payment
Mjesto potpisivanja Suglasnosti Location of signing	 Mjesto Location	* Datum Date
Potpis osoba/e ovlaštene za zastupanje Signature		
Napomena: Vaša prava glede ove suglasnosti objašnjena su u općim uvjetima poslovanja koje možete dobiti od Vaše Note: Your rights regarding the above mandate are explained in a statement that you can obtain from your bank		

Dodatne pojedinosti ugovornog odnosa između primatelja plaćanja i platitelja - samo za informativne svrhe.

Details regarding the underlying relationship between the Creditor and the Debtor - for information purposes

Identifikacijska oznaka platitelja

Debtor identification code

Upišite bilo koju brojčanu oznaku koju želite da navede Vaša banka (do 35 znakova). Preporuka: Popunjavati OIB.

Write any code number here which you wish to have quoted by your bank

Osoba u čije ime se obavlja
plaćanje

Person on whose behalf payment is made

Naziv stvarnog dužnika (do 70 znakova): Ako obavljate plaćanje koje je proizašlo iz ugovora sklopljenog između (NAZIV PRIMATELJA PLAĆANJA i druge osobe (npr. kada plaćate račun druge osobe) molimo da ovdje upišete ime te osobe. Ako plaćate u svoje ime, polje ostavite prazno.
Name of the Debtor Reference Party: If you are making a payment in respect of an arrangement between (NAME OF CREDITOR) and another person (e.g. where you are paying the other person's bill) please write the other person's name here. If you are paying on your own behalf, leave blank.

Identifikacija stvarnog dužnika (do 35 znakova). (Ako se koristi popunjavati OI

Identification code of the Debtor Reference Party

Naziv krajnjeg primatelja plaćanja (do 70 znakova): Primatelj plaćanja popunjava ovo polje ako obavlja naplatu u ime krajnjeg primatelja.

Name of the Creditor Reference Party: Creditor completes this section if collecting payment on behalf of another party.

Identifikacija krajnjeg primatelja plaćanja (do 35 znakova). (Ako se koristi popunjavati O

Identification code of the Creditor Reference Party

U skladu s ugovorom

In respect of the contract

Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora:

Identification number of the underlying contract

Opis ugovora

Description of contract

Molimo popunjeno poslati na adresu:

Samo za upotrebu primatelja plaćanja:

6.7.3 DS-02 – Dematerijalizirana Suglasnost

Opis	Ovaj skup podataka sadrži sve obvezne attribute elektroničke datoteke koju čuva primatelj, u svrhu izvršenja SEPA Poslovnog izravnog terećenja, poput pripreme SDD naloga u skladu s DS-03. Atributi su obavezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-14 Naziv platitelja • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme (omogućava razlikovanje izravnih terećenja po Poslovnoj HRK SDD Shemi od izravnih terećenja po Osnovnoj HRK SDD sShemi) • AT-09 Adresa platitelja (ako je popunjen u DS-01) • AT-27 Identifikacijska oznaka platitelja (ako je popunjen u DS-01) • AT-15 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjen u DS-01) • AT-37 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-01) • AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti • AT-08 Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora (ako je popunjena u DS-01) • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-38 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-01) • AT-39 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-01) • AT-05 Adresa primatelja • AT-25 Datum potpisivanja Suglasnosti • AT-16 Oznaka mjesta za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • AT-21 Vrsta plaćanja (dovoljene vrijednosti su samo „Jednokratno plaćanje“ i „Ponavljajuće plaćanje“) • AT-24 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obavezno za izmjene) • AT-36 Datum potpisivanja otkaza/opoziva Suglasnosti

6.7.4 DS-03 – SDD nalog koji primatelj dostavlja svom PPU (pain.008.001.02)

Opis:	Primatelj mora dostaviti navedene attribute. Attribute koji su poznati PPU primatelja može unijeti PPU primatelja. Ovo je stvar dogovora između primatelja i PPU primatelja. Atributi su obavezni osim ako nije drugačije naznačeno.
--------------	---

Sadržani atributi	• AT-21 Vrsta plaćanja • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme (omogućava razlikovanje izravnih terećenja po Poslovnoj HRK SDD Shemi od izravnih terećenja po Osnovnoj HRK SDD Shemi) • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • AT-03 Naziv primatelja • AT-05 Adresa primatelja (opcionalno) • AT-02 Identifikator primatelja • AT-38 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-02) • AT-39 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjena u DS-02) • AT-04 IBAN primatelja koji će se odobriti za iznos SDD naloga • AT-14 Naziv platitelja • AT-09 Adresa platitelja (opcionalno) • AT-27 Identifikacijska oznaka platitelja (opcionalno) • AT-15 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjen u DS-02) • AT-37 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjen u DS-02) • AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-25 Datum potpisivanja suglasnosti • AT-16 Oznaka mjesta za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-11 Traženi datum izvršenja SDD naloga • AT-24 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obvezno za izmjene) • AT-18 Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost (obvezno ako je Suglasnost preuzeo drugi primatelj, različit od primatelja koji je izdao Suglasnost) • AT-19 Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost (obvezno ako je Suglasnost preuzeo drugi primatelj, različit od primatelja koji je izdao Suglasnost) • AT-22 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja) • AT-58 Šifra namjene SDD naloga (opcionalno) • AT-59 Kategorija namjene SDD naloga (opcionalno) • AT-17 Vrsta suglasnosti.
--------------------------	--

6.7.5 DS-04 – Međubankovna poruka SDD naloga (pacs.003.001.02)

Opis	Ovaj skup podataka sadrži sve obvezne informacije koje Shema propisuje PPU primatelja za slanje poruka SDD naloga PPU platitelja putem CSM-a i bit će sadržan u koracima postupka 04 (PR-04), počevši od koraka 03 (PT-04.03), te se mora proslijediti svim Sudionicima sve do PPU platitelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme (omogućava razlikovanje izravnih terećenja po Poslovnoj HRK SDD Shemi od izravnih terećenja po Osnovnoj HRK SDD Shemi) • AT-21 Vrsta plaćanja • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • AT-03 Naziv primatelja • AT-38 Naziv krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-03) • AT-39 Identifikacija krajnjeg primatelja (ako je popunjen u DS-03) • AT-05 Adresa primatelja (ako je popunjen u DS-03)

	• AT-02 Identifikator primatelja • AT-04 IBAN primatelja koji će se odobriti za iznos SDD naloga • AT-12 BIC PPU primatelja • AT-14 Naziv platitelja • AT-09 Adresa platitelja (ako je popunjen u DS-03) • AT-27 Identifikacijska oznaka platitelja (ako je popunjen u DS-03) • AT-15 Naziv stvarnog dužnika (ako je popunjen u DS-03) • AT-37 Identifikacija stvarnog dužnika (ako je popunjena u DS-03) • AT-07 IBAN platitelja koji će se teretiti za iznos SDD naloga • AT-13 BIC PPU platitelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-25 Datum potpisivanja Suglasnosti • AT-16 Oznaka mjesta za elektronički potpis (ako je primjenjivo) • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-11 Traženi datum izvršenja SDD naloga • AT-26 Datum obračuna SDD naloga • AT-24 Razlog za izmjenu Suglasnosti (obvezno za izmjene, (ako je popunjen u DS-03)) • AT-18 Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost (ako je popunjen u DS-03) • AT-19 Identifikator suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost (ako je popunjen u DS-03) • AT-22 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja) • AT-43 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • AT-58 Šifra namjene SDD naloga (opcionalno) • AT-59 Kategorija namjene SDD naloga (korištenje dogovaraju primatelj i PPU primatelja) • AT-17 Vrsta suglasnosti.
--	--

6.7.6 DS-05 – Poruka odbijanja (Reject), povrata (Return) ili poništenja (Reversal)

Opis	Ovaj skup podataka opisuje sadržaj poruke odbijanja (Reject), povrata (Return) ili poništenja (Reversal). Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• AT-R1 Tip R-transakcije • AT-R2 Kategorija strane koja pokreće R-transakciju • AT-R3 Kodovi razloga neprihvatanja SDD naloga • AT-R4 Datum obračuna naloga za povrat (Return) • AT-R5 Referenca R-transakcije koju dodjeljuje PPU inicijator R-transakcije • AT-R8: Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja (opcionalno) • Kopija svih atributa iz primljenog DS-04 koji se odbija (Reject) ili za koji se radi povrat (Return), osim atributa AT-31 iz povrata (Return) DS-07

6.7.7 DS-06 – Informacija platitelju o SDD nalogu

Opis	Ovaj skup podataka sadrži informacije o SDD nalogu na teret transakcijskog računa platitelja koji moraju biti obavezno dostupni platitelju. Svi drugi atributi primljeni u međubankovnoj poruci (DS-04) mogu se učiniti dostupnima ovisno o ugovoru s platiteljem.
Sadržani atributi	• AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme ili ekvivalentna identifikacija proizvoda izravnog terećenja, specifična za PPU i temeljena na SEPA izravnom terećenju • AT-03 Naziv primatelja • AT-02 Identifikator primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-22 Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja) • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja).
Primjedbe	Ovi atributi odražavaju samo poslovne zahtjeve, a logičku i fizičku prezentaciju određuje PPU platitelja.

6.7.8 DS-07 – Međubankovno poništenje (Reversal) SDD naloga

Opis	Ovaj skup podataka sadrži sve obvezne attribute koje Shema propisuje PPU primatelja za slanje poništenja (Reversal) SDD naloga. Vidi točku 6.4 za točnu definiciju poništenja (Reversal). Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	• AT-04 IBAN primatelja koji će se teretiti za poništenje (Reversal) • AT-12 BIC PPU primatelja • AT-R2 Kategorija strane koja pokreće R-transakciju • AT-R4 Datum obračuna poništenja (Reversal) • AT-44 Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal) • AT-31 Kodovi razloga poništenja (Reversal) • AT-43 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • AT-R7 Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal) • Kopija svih atributa u originalnom DS-04 koji se poništava.

7.7.9 DS-08 – Zahtjev i poruka odgovora na reklamaciju

Opis	Ovaj skup podataka sadrži poruku: 1. Za slanje reklamacije PPU platitelja za pogrešnu transakciju do PPU primatelja. PPU primatelja može proslijediti ove elemente primatelju. 2. Za slanje odgovora PPU primatelja na reklamaciju PPU platitelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	Atributi Zahtjeva: • AT-45 Referenca Zahtjeva za rješavanje reklamacije koju dodjeljuje PPU platitelja

	• AT-47 Datum primitka Zahtjeva za rješavanje reklamacije kod PPU platitelja • AT-48 Datum slanja Zahtjeva za rješavanje reklamacije od PPU platitelja • AT-49 Naziv PPU platitelja • AT-50 Podaci za kontakt PPU platitelja • AT-51 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje kopije Suglasnosti • AT-04 IBAN primatelja (opcionalno) • AT-52 Oznaka potvrde primitka reklamacije kod PPU primatelja (da/ne)
	Atributi osporenog SDD naloga: • AT-20 Identifikacijska oznaka SEPA Sheme izravnog terećenja • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • AT-43 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-07 IBAN platitelja • AT-14 Naziv platitelja • AT-53 Datum terećenja za SDD nalog (ako je različit od datuma obračuna) • AT-26 Datum obračuna SDD naloga • AT-17 Vrsta suglasnosti • AT-54 Datum zadnjeg SDD naloga (datum zadnjeg izvršenog SDD naloga)
	Za slanje odgovora od PPU primatelja prema PPU platitelja, moraju se ispuniti sljedeći dodatni atributi: • AT-56 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) • AT-57 Vrste odgovora

6.7.10 DS-09 Obrazac Zahtjeva i odgovora na reklamaciju

Poslovno Izravno terećenje	SEPA	Zahtjev za rješavanje reklamacije
Platitelj:		- Naziv (*) _____ - IBAN (*) _____
Primatelj:		- Naziv (*) _____ - Identifikator: (*) _____ - IBAN (O) _____
Informacije o SDD nalogu:		- Iznos u kunama: (*) _____ Datum terećenja platitelja: (*) ____/____/____ Datum obračuna: (*) ____/____/____ Datum zadnjeg naloga: (*) ____/____/____ - Identifikator Suglasnosti: (*) _____ - Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja): (*) _____ - Referenca PPU primatelja: (*) _____
Zahtjev koji šalje PPU platitelja:		- Datum: (*) ____/____/____ Traži se potvrda primitka: - Naziv PPU platitelja: (*) _____ - Podaci za kontakt PPU platitelja: (*) _____ _____ - Referenca Zahtjeva: (*) _____ - Datum primitka Zahtjeva platitelja(*) ____/____/____ - Odgovor PPU primatelja poslati (*) SWIFT porukom ____ E-poštom ____ Telefaksom ____ Na adresu e-pošte: (O) _____ Ili na broj telefaksa: (O) _____
Odgovor primatelja (**):		- Datum slanja odgovora: (*) ____/____/____ - Referenca odgovora (*) _____ - Vrste odgovora: (*) Zahtjev prihvaćen ____ Zahtjev osporen ____
(*): obvezna polja (**):ispunjava primatelj (O): opcionalno		

Opis	Ovaj skup podataka koristi se u standardnoj proceduri za pokretanje upita za informaciju o pogrešnom SDD nalogu od PPU platitelja prema PPU primatelja. Mora se koristiti i za slanje odgovora PPU primatelja prema PPU platitelja. Može se koristiti u kanalima e-pošte ili telefaksa. Ovaj primjer obrasca može se koristiti i prilikom zaprimanja upita od platitelja. Obrazac mora biti u sljedećim koracima proslijeđen kako je navedeno u opisu procesa povrata. Obrazac mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci. Oblikovanje obrasca mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u
-------------	--

	nastavku. Schema ne standardizira pismo ili boje koji će se koristiti u obrascu. Schema propisuje da obrazac ima jasno zaglavlje naslovljeno „Poslovno SEPA izravno terećenje – Zahtjev za rješavanje reklamacije“, a sljedeći atributi moraju biti sadržani u obrascu:
Sadržani atributi	• AT-45 Referenca Zahtjeva za rješavanje reklamacije koju dodjeljuje PPU platitelja • AT-47 Datum primitka Zahtjeva za rješavanje reklamacije kod PPU platitelja • AT-48 Datum slanja Zahtjeva za rješavanje reklamacije od PPU platitelja • AT-49 Naziv PPU platitelja • AT-50 Podaci za kontakt PPU platitelja • AT-51 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje odgovora • AT-04 IBAN primatelja • AT-52 Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva za rješavanje reklamacije kod PPU primatelja (da/ne) • AT-20 Identifikacijska oznaka SEPA Sheme izravnog terećenja • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-10 Jedinstveni identifikator (Poziv na broj platitelja) • AT-43 Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-06 Iznos SDD naloga u kunama • AT-07 IBAN platitelja • AT-14 Naziv platitelja • AT-53 Datum terećenja za SDD nalog (ako je različit od datuma obračuna) • AT-26 Datum obračuna SDD naloga • AT-54 Datum zadnjeg SDD naloga (datum zadnjeg izvršenog SDD naloga) • AT-55 Datum opoziva Suglasnosti (ne primjenjuje se) • AT-56 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) • Datum slanja odgovora primatelja • AT-57 Vrste odgovora
Primjedbe	Nazivi ovih polja moraju biti prisutni na obrascu kao pojašnjenje PPU platitelja pri ispunjavanju obrasca, kako je prikazano na primjeru. Atributi u obrascu moraju biti popunjeni, osim ako je drugačije naznačeno.

6.7.11 DS-10 – Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti

Opis	Ovaj skup podataka sadrži poruku: 1. za slanje Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti od PPU platitelja do PPU primatelja. PPU primatelja mora proslijediti ove elemente primatelju. 2. Za slanje odgovora na Zahtjev za kopijom Suglasnosti od PPU primatelja prema PPU platitelja. Atributi su obvezni osim ako nije drugačije naznačeno.
Sadržani atributi	Atributi Zahtjeva: • AT-45 Referenca Zahtjeva za pribavljanje kopije koju dodjeljuje PPU platitelja • AT-48 Datum slanja Zahtjeva za pribavljanje kopije od PPU platitelja • AT-49 Naziv PPU platitelja • AT-50 Podaci za kontakt PPU platitelja • AT-51 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje odgovora • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-14 Naziv platitelja • AT-17 Vrsta suglasnosti • Naziv PPU primatelja. Za slanje odgovora PPU primatelja prema PPU platitelja, moraju se ispuniti sljedeći dodatni atributi: • AT-56 Referenca odgovora primatelja (opcionalno) • AT-57 Vrste odgovora

6.7.12 DS-11 Obrazac Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti i odgovora na Zahtjev

Poslovno SEPA Izravno terećenje	Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti
Platitelj:	- Naziv (*) _____
Primatelj:	- Naziv (*) _____ - Identifikator: (*) _____ - Naziv PPU primatelja: (*) _____
Suglasnost:	- Identifikator Suglasnosti: (*) _____
Zahtjev koji šalje PPU platitelja:	- Datum: (*) ____/____/_____ - Naziv PPU platitelja: (*) _____ - Podaci za kontakt PPU platitelja: (*) _____ _____ - Referenca zahtjeva: (*) _____ - Odgovor PPU primatelja poslati (*) SWIFT porukom ____ E-poštom ____ Telefaksom ____ na adresu e-pošte: (O) _____ ili na broj telefaksa: (O) _____
Odgovor primatelja(**):	- Datum slanja odgovora: (*) ____/____/_____ - Referenca odgovora: (*) _____ - Vrste odgovora: (*) Dostavljena kopija ____ Suglasnost nije dostupna ____
(*) : obvezna polja (**) ispunjava primatelj (O): opcionalno	

Opis	Ovaj skup podataka opisuje obrazac za pokretanje Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti od PPU platitelja prema PPU primatelja sve do primatelja. Mora se koristiti i za slanje odgovora PPU primatelja prema PPU platitelja. Mora se koristiti u kanalima e-pošte i telefaksa. Obrazac mora sadržavati identifikatore polja, nakon čega slijedi obavezna praznina u koju se unose potrebni podaci. Oblikovanje obrasca mora biti u skladu sa zahtjevima navedenim u nastavku. Shema propisuje da obrazac ima jasno zaglavlje naslovljeno „Poslovno SEPA izravno terećenje – Zahtjev za pribavljanje kopije Suglasnosti“, a sljedeći atributi moraju biti sadržani u obrascu:
Sadržani atributi	• AT-45 Referenca Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti koju dodjeljuje PPU platitelja • AT-48 Datum slanja Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti od PPU platitelja

	• AT-49 Naziv PPU platitelja • AT-50 Podaci za kontakt PPU platitelja • AT-51 Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za slanje odgovora • AT-20 Identifikacijska oznaka Sheme • AT-02 Identifikator primatelja • AT-03 Naziv primatelja • AT-01 Identifikator suglasnosti • AT-14 Naziv platitelja • AT-56 Referenca odgovora primatelja (opcionarno) • Datum slanja odgovora primatelja • AT-57 Vrste odgovora • Naziv PPU primatelja
Primjedbe	Nazivi ovih polja moraju biti prisutni na obrascu kao pojašnjenje PPU platitelja pri ispunjavanju obrasca, kako je prikazano na primjeru. Atributi u obrascu moraju biti popunjeni, osim ako je drugačije naznačeno.

6.8 Poslovno značenje atributa (AT)

Ova točka opisuje poslovno značenje atributa koje koristi Shema.

Za svaki atribut koji je specifičan za SEPA izravno terećenje dan je kratak opis, a gdje je moguće dan je i opis vrijednosti kodova R-transakcija. Pravila ne definiraju format atributa niti duljinu polja, osim ako se to ne smatra poslovnim uvjetom.

6.8.1 AT-01 – Identifikator suglasnosti

Opis:	Ova referenca služi za identifikaciju svake pojedinačne Suglasnosti koju je potpisao platitelj određenom primatelju. Za svaku se Suglasnost određuje jedinstven broj u kombinaciji s identifikatorom primatelja (AT-02 bez ekstenzije „Poslovni kod primatelja“). Ako unos elemenata AT-01 i AT-02 (bez ekstenzije „Poslovni kod primatelja“) obavlja netko u ime primatelja, primatelj je dužan osigurati dostupnost podataka o Suglasnosti u svakom trenutku. Duljina atributa nije ograničena Pravilima. Budući da se ovaj atribut koristi u nekoliko postupaka kao ključ koji se unosi da bi se pristupilo dokumentima koji sadrže informacije o Suglasnosti, primateljima se preporučuje da ograniče duljinu na broj pozicija potrebnih za upravljanje poslovanjem primatelja.
--------------	--

6.8.2 AT-02 – Identifikator primatelja

Opis:	1 Identifikator primatelja Identifikator primatelja služi za identifikaciju primatelja i jedinstven je unutar Registra SEPA identifikatora primatelja. Primatelj koristi isti identifikator primatelja za Osnovnu HRK SDD Shemu i za Poslovnu HRK SDD Shemu. Ova identifikacija mora biti postojana tijekom vremena kako bi platitelj i PPU platitelja mogli uputiti Zahtjev za rješavanje reklamacije ili Zahtjev za pribavljanjem kopije Suglasnosti. 2 Struktura identifikatora Identifikator primatelja sadrži sljedeće elemente: a. pozicije 1 – 2 Sadrži oznaku „HR“ po ISO 3166 standardu b. pozicije 3 – 4 Kontrolne znamenke (pokriva a + d). c. pozicije 5 – 7 Sadrži „Poslovni kod primatelja“ odnosno oznaku „ZZZ“ d. pozicije 8 – 18 Sadrži OIB primatelja Detaljne specifikacije u vezi ovog identifikatora dostupna su u Formatu poruke pain.008.001.02 za zadavanje naloga SEPA osnovnog (Core) i SEPA poslovnog (B2B) izravnog terećenja 3 Registar SEPA identifikatora primatelja FINA vodi Registar SEPA identifikatora primatelja i dodjeljuje identifikatore primatelja temeljem zahtjeva PPU primatelja. Detaljan opis naveden je u referencama.
-------	---

6.8.3 AT-03 – Naziv primatelja

Opis:	Naziv primatelja je informacija koju PPU platitelja prosljeđuje platitelju u svrhu identifikacije primatelja koji je zadao SDD nalog.
-------	---

6.8.4 AT-04 – IBAN primatelja

Opis:	Broj transakcijskog računa primatelja (IBAN) koji se koristi: • za odobrenje po SDD nalogu (DS-04) • za terećenje kod provedbe odbijanja (Reject), povrata (Return (DS-05)) i poništenja (Reversal (DS-07)) SDD naloga
-------	--

6.8.5 AT-05 – Adresa primatelja

Opis:	Adresa primatelja je informacija koju PPU platitelja prosljeđuje platitelju.
-------	--

6.8.6 AT-06 – Iznos SDD naloga u kunama

Opis:	Iznos se sastoji od dva dijela, od kojih je prvi izražen u kunama, a drugi u lipama. Prvi dio mora biti veći od ili jednak nula kuna te jednak ili manji od 999.999.999 kuna. Drugi dio mora biti veći od ili jednak nula lipa te manji od ili jednak 99 lipa. Vrijednost jednaka 0,00 kuna (nula kuna i nula lipa) nije dozvoljena.
-------	--

6.8.7 AT-07 – IBAN platitelja

Opis:	Broj transakcijskog računa platitelja (IBAN) koji se koristi: • za terećenje po SDD nalogu (DS-04) • za odobrenje kod provedbe poništenja (Reversal (DS-07)) SDD naloga
-------	---

6.8.8 AT-08 – Identifikacijska oznaka osnovnog ugovora

Opis:	Format i sadržaj ovog identifikatora definira primatelj.
-------	--

6.8.9 AT-09 – Adresa platitelja

Opis:	Adresa platitelja kako je registrirana kod primatelja
-------	---

6.8.10 AT-10 – Jedinostveni identifikator (Poziv na broj platitelja)

Opis:	Jedinostveni identifikator SDD naloga određuje primatelj radi praćenja SDD naloga i prenosi se nepromijenjen tijekom cijelog procesa obrade SDD naloga i/ili R-transakcije. Jedinostveni identifikator predstavlja poziv na broj platitelja kojeg definira primatelj i treba biti razumljiv platitelju (broj računa, korisnički broj...). Primatelj ne može zatražiti povrat nikakvih drugih referentnih informacija u svrhu identifikacije SDD naloga. Popunjava se prema Jedinostvenom pregledu osnovnih modela „poziva na broj“, s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisima. PPU primatelja obavezno provjerava je li primatelj popunio Jedinostveni identifikator prema Jedinostvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba ili drugim zakonskim propisima.
-------	---

6.8.11 AT-11 – Traženi datum izvršenja SDD naloga

Opis:	Vidi točku 6.3.1
-------	------------------

6.8.12 AT-12 – BIC PPU primatelja

Opis:	ISO oznaka od 8 ili 11 znakova koju dodjeljuje SWIFT i koja se koristi za označavanje financijske institucije u financijskim transakcijama.
-------	---

6.8.13 AT-13 – BIC PPU platitelja

Opis:	ISO oznaka od 8 ili 11 znakova koju dodjeljuje SWIFT i koja se koristi za označavanje financijske institucije u financijskim transakcijama.
-------	---

6.8.14 AT-14 – Naziv platitelja

Opis:	Naziv platitelja kako je registrirano kod primatelja.
-------	---

6.8.15 AT-15 – Naziv stvarnog dužnika

Opis:	Informacije o stvarnom dužniku unose se samo u svrhu osiguranja pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obavezan osigurati PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije u svrhu izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
-------	--

6.8.16 AT-16– Oznaka mjesta za elektroničko potpis

Opis:	Ovo je oznaka mjesta za prijenos informacija koje su potrebne u svrhu korištenja elektroničkog potpisa.
-------	---

6.8.17 AT-17 – Vrsta Suglasnosti (papirnata, e-Suglasnost)

Opis:	Vrsta Suglasnosti omogućava razlikovanje između papirnatih Suglasnosti izdane u skladu s Pravilima i Suglasnosti izdane u obliku e-Suglasnosti. Do uspostave e-Suglasnosti u RH primjenjuje se samo papirnat Suglasnost.
-------	--

6.8.18 AT-18 – Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost

Opis:	Identifikator izvornog primatelja koji je izdao Suglasnost prije nego je Suglasnost i povezani osnovni ugovor preuzeo novi primatelj.
-------	---

6.8.19 AT-19 – Identifikator Suglasnosti kako ju je dao izvorni primatelj koji je izdao Suglasnost

Opis:	U slučaju da Suglasnost preuzima primatelj koji se razlikuje od izvornog primatelja, izvorni identifikator suglasnosti mora biti naveden u ovom atributu.
-------	---

6.8.20 AT-20 – Identifikacijska oznaka Sheme

Opis:	Ovaj kod omogućava razlikovanje naloga temeljenih na Shemi od naloga koji se temelje na drugim shemama. Ovaj kod mora omogućiti razlikovanje naloga koji se temelje na Poslovnoj (B2B) shemi od naloga koji se temelje na Osnovnoj (CORE) shemi.
--------------	--

6.8.21 AT-21 – Vrsta plaćanja

Opis:	Ovaj atribut omogućava identifikaciju različitih vrsta plaćanja.
Raspon vrijednosti:	1. Jednokratni SDD nalog 2. Ponavljajući SDD nalog, koji nije zadnji u nizu ponavljajućih SDD naloga 3. Prvi SDD nalog u nizu ponavljajućih SDD naloga (opcionalno) 4. Zadnji u nizu ponavljajućih SDD naloga 5. Poništenje (Reversal)
Napomene:	Vrijednosti kodova su određene proizvoljno u svrhu evidencije, tj. nisu preuzete iz odobrenih standarda. SDD nalog s opcionalnom vrstom plaćanja „prvi u nizu ponavljajućih izravnih terećenja“ se obrađuje kao ponavljajući SDD nalog.

6.8.22 AT-22 – Detalji plaćanja (Poziv na broj primatelja i opis plaćanja)

Opis:	Ovu informaciju definira primatelj i PPU platitelja je mora prikazati platitelju nakon terećenja transakcijskog računa platitelja. Preporučeno je da se nalazi na prethodnoj obavijesti primatelja. Može također sadržavati i identifikator osnovnog ugovora. Detalji plaćanja se obavezno popunjavaju u strukturiranom obliku. Popunjava se model i poziv na broj primatelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba. Obavezno se popunjavaju i Dodatni detalji plaćanja (opis plaćanja). PPU primatelja mora provjeriti je li atribut Detalji plaćanja popunjen: - modelom i pozivom na broj primatelja prema Jedinstvenom pregledu osnovnih modela poziva na broj s opisom modela, sadržajem i objašnjenjem za njihovu primjenu te načinom izračuna kontrolnog broja i Naredbi o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, - opisom plaćanja.
--------------	--

6.8.23 AT-24 – Razlog za izmjenu Suglasnosti

Opis:	Ovaj kod opisuje razlog izmjene Suglasnosti po nalogu primatelja i/ili platitelja
--------------	---

Raspon vrijednosti:	Promjena atributa AT-01 (Primatelj definira novi identifikator suglasnosti) Promjena atributa AT-02 (nove informacije o Identifikatoru primatelja) Promjena atributa AT-03 (Naziv primatelja) Promjena atributa AT-07 (Platitelj navodi drugi transakcijski račun za terećenje otvoren kod istog ili drugog PPU) Kombinacija promjena atributa AT-01, AT-02 i/ili AT-03.
----------------------------	--

6.8.24 AT-25 – Datum potpisivanja Suglasnosti

Opis:	Datum kada je platitelj potpisao Suglasnost. Datum potpisivanja Suglasnosti je nepromjenjiv tijekom važenja Suglasnosti.
--------------	--

6.8.25 AT-26 – Datum obračuna SDD naloga

Opis:	Datum obračuna u CSM-u.
--------------	-------------------------

6.8.26 AT-27 – Identifikacijska oznaka platitelja

Opis:	Ovaj atribut služi za identifikaciju platitelja. Sadrži oznaku koju određuje platitelj u dogovoru s primateljem s ciljem olakšavanja identifikacije platitelja. Platitelj ga može naznačiti, no u okviru Sheme ovaj se atribut smatra opcionalnim.
--------------	--

6.8.27 AT-31 – Kod razloga poništenja (Reversal)

Opis:	Ovaj kod objašnjava razlog za poništenje SDD naloga. Definira ga primatelj ili PPU primatelja koji pokreće poništenje(Reversal). PPU platitelja može koristiti ovaj kod radi informiranja platitelja o razlogu odobrenja njegovog transakcijskog računa.
Raspon vrijednosti	Višestruki unos Razlog nije naveden

6.8.28 AT-33 – Potpis platitelja

Opis:	Potpis platitelja na papirnoj Suglasnosti
--------------	---

6.8.29 AT-36 – Datum potpisivanja otkaza/opoziva Suglasnosti

Opis:	Datum na koji je platitelj potpisao otkaz Suglasnosti.
--------------	--

6.8.30 AT-37 – Identifikacija stvarnog dužnika

Opis:	Ovaj podatak osigurava platitelj i dostavlja se primatelju kao dio podataka sa Suglasnosti. Informacije o stvarnom dužniku unose se samo radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima., Primatelj ih nije obavezan osigurati PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije
--------------	--

	radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--	---

6.8.31 AT-38 – Naziv krajnjeg primatelja

Opis:	Podaci o krajnjem primatelju unose se samo radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obavezan dostaviti PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--------------	---

6.8.32 AT-39 – Identifikacija krajnjeg primatelja

Opis:	Ovaj podatak osigurava primatelj i dostavlja se platitelju u neizmijenjenom obliku. Podaci o krajnjem primatelju unose se samo radi pomoći platitelju i/ili primatelju u upravljanju plaćanjima. Primatelj ih nije obavezan dostaviti PPU platitelja i/ili PPU primatelja niti su PPU platitelja i/ili PPU primatelja dužni osigurati takve informacije radi izvršenja plaćanja na koje se iste odnose.
--------------	---

6.8.33 AT-43 – Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja

Opis:	Referenca SDD naloga koju dodjeljuje PPU primatelja i prosljeđuje prema PPU platitelja.
--------------	---

6.8.34 AT-44 – Iznos SDD naloga koji se poništava (Reversal)

Opis:	Iznos SDD naloga koji se poništava. Ovaj se iznos ne smije razlikovati od iznosa originalnog SDD naloga, budući da djelomična poništenja nisu dozvoljena.
--------------	---

6.8.35 AT-45 – Referenca Zahtjeva za rješavanje reklamacije ili Referenca Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti koju dodjeljuje PPU platitelja

Opis:	Referenca koju dodjeljuje PPU platitelja i prosljeđuje prema PPU primatelja.
--------------	--

6.8.36 AT-47 – Datum primitka Zahtjeva za rješavanje reklamacije kod PPU platitelja

Opis:	Datum kada je platitelj pokrenuo Zahtjev i kada je isti zaprimljen kod PPU platitelja.
--------------	--

6.8.37 AT-48 – Datum slanja Zahtjeva za rješavanje reklamacije ili Zahtjeva za pribavljanje kopije Suglasnosti

Opis:	Datum slanja Zahtjeva od PPU platitelja prema PPU primatelja.
--------------	---

6.8.38 AT-49 – Naziv PPU platitelja

Opis:	Naziv PPU platitelja naznačen u Zahtjevu.
--------------	---

6.8.39 AT-50 – Podaci za kontakt PPU platitelja

Opis:	Podaci za kontakt PPU platitelja koje koristi PPU primatelja ili primatelj u slučaju kada je kontakt neophodan u svrhu razjašnjenja određenog Zahtjeva.
-------	---

6.8.40 AT-51 – Adresa e-pošte ili broj telefaksa PPU platitelja za primitak odgovora

Opis:	Adresa e-pošte ili broj telefaksa za slanje odgovora od PPU primatelja prema PPU platitelja.
-------	--

6.8.41 AT-52 – Oznaka potvrde o primitku Zahtjeva kod PPU primatelja (da/ne)

Opis:	Oznaka da je PPU platitelja zatražio potvrdu primitka Zahtjeva od PPU primatelja. U slučaju da se traži takva potvrda, upisuje se „da“.
-------	---

6.8.42 AT-53 – Datum terećenja za SDD nalog

Opis:	Vidi točku 6.3.1
-------	------------------

6.8.43 AT-54 – Datum zadnjeg SDD naloga

Opis:	Datum izvršenja zadnjeg SDD naloga po Suglasnosti za koji je podnesen Zahtjev.
-------	--

6.8.44 AT-56 – Referenca odgovora primatelja

Opis:	Referenca odgovora primatelja na Zahtjev PPU platitelja.
-------	--

6.8.45 AT-57 – Vrste odgovora

Opis:	Kod(ovi) vrste odgovora služi(e) u svrhu identifikacije vrste odgovora koji PPU primatelja daje PPU platitelja. Kodovi su: 1. PPU primatelja prihvaća reklamaciju 2. PPU primatelja ne prihvaća reklamaciju
-------	--

6.8.46 AT-58 – Šifra namjene SDD naloga

Opis:	Šifra namjene SDD naloga označava razlog zadavanja izravnog terećenja.
Raspon vrijednosti:	Prihvaćaju se svi kodovi obuhvaćeni ISO standardom.

6.8.47 AT-59 – Kategorija namjene SDD naloga

Opis:	Kategorija namjene SDD naloga označava informacije o prirodi transakcije izravnog terećenja. Može se koristiti u različite svrhe: u
-------	---

	svrhu omogućavanja PPU primatelja da ponudi poseban način obrade u dogovoru s primateljem ili PPU platitelja da primijeni poseban način obrade.
Raspon vrijednosti:	Prihvaćaju se svi kodovi obuhvaćeni ISO standardom.

6.8.48 AT-R1 – Tip R-transakcije

Opis:	Ovaj kod sadrži kod za identifikaciju tipa R-transakcije
Raspon vrijednosti:	Odbijanje (Reject) SDD naloga Povrat (Return) SDD naloga

6.8.49 AT-R2 – Kategorija strane koja pokreće R-transakciju

Opis:	Kategorije su: PPU primatelja (za odbijanje (Reject), poništenje (Reversal)) PPU platitelja (za Odbijanje (Reject), povrat (Return)) CSM (samo za odbijanje (Reject)) Primatelj (samo za poništenje (Reversal))
--------------	---

6.8.50 AT-R3 – Kod razloga neprihvatanja SDD naloga (Odbijanje (Reject) ili povrat (Return)

Raspon vrijednosti:	Razlozi zbog kojih PPU primatelja odbija (Reject) SDD nalog regulirani su ugovornim odnosom između PPU primatelja i primatelja. Razlozi zbog kojih CSM ili PPU platitelja odbija (Reject) SDD nalog mogu biti: • neispravan format poruke • neispravan BIC • primatelj preminuo • neispravan IBAN • zatvoren račun • zabrana izravnog terećenja na računu iz regulatornih razloga • blokiran račun • razlog nije naveden • nedovoljno sredstava • neispravni ili nepostojeći podaci o Suglasnosti • nema Suglasnosti • regulatorni razlog • specifična usluga koju nudi PPU platitelja • dvostruki SDD nalog • odbacivanje (Refusal) na zahtjev platitelja • neispravan Identifikator primatelja • račun platitelja je račun potrošača • PPU primatelja nije registriran pod BIC kodom upisanim u CSM • PPU platitelja nije registriran pod BIC kodom upisanim u CSM Razlozi povrata (Return) na zahtjev PPU platitelja mogu biti: • neispravan format poruke • neispravan BIC • primatelj preminuo • neispravan IBAN
----------------------------	--

	• zatvoren račun • zabrana izravnog terećenja na računu iz regulatornih razloga • blokiran račun • razlog nije naveden • nedovoljno sredstava • nema Suglasnosti • regulatorni razlog • specifična usluga koju nudi PPU platitelja • dvostruki SDD nalog • odbacivanje (Refusal) na zahtjev platitelja • neispravan Identifikator primatelja • račun platitelja je račun potrošača
--	---

6.8.51 AT-R4 – Datum obračuna naloga za povrat (Return (DS-05)) ili poništenje (Reversal (DS-07))

Opis:	Datum obračuna naloga za povrat (Return (DS-05)) ili poništenje (Reversal (DS-07)) u CSM-u.
--------------	---

6.8.52 AT-R5 – Referenca R-transakcije koju dodjeljuje PPU inicijator R-transakcije

Opis:	Referenca PPU/CSM-a koji pokreće R-transakciju. Ovu referencu dostavlja strana koja prima poruku prilikom traženja dodatnih informacija o R-transakciji.
--------------	--

6.8.53 AT-R7 – Referenca PPU primatelja za poništenje (Reversal)

Opis:	Referenca za poništenje (Reversal) koju PPU primatelja proslijeđuje PPU platitelja.
--------------	---

6.8.54 AT-R8 – Naknada za razmjenu koju naplaćuje PPU platitelja.

Opis:	Naknada za razmjenu dogovorena između PPU platitelja i PPU primatelja
--------------	---

7 USKLAĐENOST NACIONALNOG ZAKONODAVSTVA

Poslovna HRK SDD Shema usklađena je s propisima RH kojima se uređuje pružanje platnih usluga.

8 PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA POSLOVNE HRK SDD SCHEME

8.1 Sudjelovanje u Shemi

Sudjelovanje u Shemi temelji se na sljedećim načelima:

- Sudionici Sheme su pružatelji platnih usluga u skladu s ZPP-u koji izvršavaju transakcije SEPA izravnog terećenja u kunama,
- Sudionici Sheme sudjeluju po načelu ravnopravnosti,
- Sudionici koji su pristupili Shemi moraju izvršavati platne transakcije SEPA izravnog terećenja u kunama prema Pravilima,
- Sudionici pristupaju Shemi potpisivanjem Sporazuma o pristupanju. Sporazum o pristupanju je temelj utvrđivanja prava i obveza Sudionika.

8.2 Usklađenost s Pravilima

Sudionik je obavezan pridržavati se Pravila od dana pristupanja Shemi do dana prestanka statusa Sudionika. Sudionik je dužan osigurati da se i osobe povezane sa Sudionikom (njegovi zaposlenici i treća strana koja platne transakcije obavlja u njegovo ime i za njegov račun kao i njezini zaposlenici) pridržavaju važećih Pravila.

8.3 Dostupnost

Svaki Sudionik je obavezan izvršavati SEPA izravna terećenja u kunama u svojstvu PPU platitelja u skladu s Pravilima.

Svaki Sudionik može nuditi i izvršenje SEPA izravnih terećenja u kunama u svojstvu PPU primatelja u skladu s Pravilima.

8.4 Registar sudionika Sheme

OUNS vodi Registar sudionika koji je dužan održavati točnim i ažurnim.

Registar sudionika mora sadržavati:

- podatke o Sudioniku (naziv, OIB, adresa....)
- datum kada je stekao status Sudionika
- podatke o Sudionicima koji su brisani s popisa, uključujući i datum njihova brisanja
- ostale informacije koje se smatraju prikladnim u interesu učinkovitog upravljanja Shemom.

Sudionici su dužni dostaviti svaku promjenu podataka najkasnije u roku od 2 radna dana od nastanka promjene.

OUNS će o svakoj promjeni u Registru sudionika obavijestiti Sudionike u skladu s Pravilniku OUNS-a.

Pristupanjem Shemi Sudionik pristaje na objavljivanje prethodno navedenih podataka.

8.5 Obveze PPU platitelja

PPU platitelja će:

- okvirnim ugovorom regulirati s platiteljem pružanje i korištenje usluga u skladu s Pravilima
- osigurati da takve odredbe i uvjeti podržavaju pravni slijed poslovanja npr. kod spajanja ili pripajanja, a u skladu s Pravilima
- ugovoriti s platiteljem obvezu dostavljanja podataka sa Suglasnosti uključujući upute o obvezi PPU platitelja za provjeru usklađenosti SDD naloga s podacima iz Suglasnosti
- osigurati da je okvirni ugovor u skladu s Pravilima
- osigurati kontinuitet izvršenja usluge SEPA izravnog terećenja i nakon statusnih promjena, u skladu s Pravilima
- provjeriti da platitelj nije potrošač
- omogućiti platiteljima da zabrane naplatu SEPA izravnih terećenja na teret svog transakcijskog računa
- se pridržavati važećih načela za smanjenje rizika
- obavljati sve operativne zadatke dodijeljene PPU platitelja prema Pravilima te se pridržavati standarda navedenih u ostaloj dokumentaciji za implementaciju Sheme
- izvršiti sva odbijanja (Reject) i povrate (Return) svojih platitelja, u skladu s Pravilima, čak i ako je račun platitelja zatvoren
- na zahtjev platitelja, bez odlaganja, zatražiti sve relevantne podatke i kopiju predmetne Suglasnosti od PPU primatelja te ih dati platitelju odmah nakon primitka.
- pribaviti od platitelja potvrdu ispravnosti podataka sa Suglasnosti iz SDD naloga prije prvog terećenja transakcijskog računa platitelja
- za svaki sljedeći SDD nalog, provjeriti podatke sa Suglasnosti pohranjene kod PPU platitelja.

PPU platitelja će u skladu s Pravilima obvezati svakog platitelja:

- da sve sporne SDD naloge nakon provedenih postupaka u skladu s Pravilima, u slučaju potrebe, rješava izravno s primateljem, te pri tome naglasiti da su PPU platitelja i PPU primatelja prema Shemi izuzeti iz ugovornog odnosa platitelja i primatelja
- da obavijesti PPU platitelja o svakoj izmjeni ili otkazu/opozivu Suglasnosti najkasnije na dan od kada se izmjena ili otkaz/opoziv primjenjuju i prije datuma izvršenja sljedećeg SDD naloga, radi provođenja potrebnih provjera.

8.6 Obveze PPU primatelja

PPU primatelja će:

- sklopiti okvirni ugovor koji regulira pružanje i korištenje usluga u vezi sa Shemom, tek nakon primjene načela „Upoznaj svog klijenta“ (KYC);
- okvirnim ugovorom regulirati s primateljem pružanje i korištenje usluge u skladu s Pravilima Sheme
- osigurati da takve odredbe i uvjeti podržavaju slijed poslovanja npr. kod spajanja ili pripajanja, a u skladu s Pravilima
- osigurati da okvirni ugovor pokriva okolnosti kada primatelj prenosi svoj transakcijski račun drugom PPU kako propisuju Pravila.
- osigurati kontinuitet izvršenja usluge SEPA izravnog terećenja i nakon statusnih promjena, u skladu s Pravilima
- neće ograničavati svoje primatelje u korištenju sličnih usluga drugog PPU
- se pridržavati važećih načela za smanjenje rizika
- u slučaju da potencijalni primatelj nema identifikator primatelja, dati ili osigurati pribavljanje identifikatora
- obavljati sve operativne zadatke dodijeljene PPU primatelja prema Pravilima te se pridržavati standarda navedenih u ostaloj dokumentaciji za implementaciju Sheme

- izvršiti sva odbijanja (Reject) i povrate (Return) koji se odnose na primatelja, u skladu s Pravilima, te izbjeći preveliki broj odbijanja (Reject) i povrata (Return) koji se odnose na pojedinog primatelja
- isplatiti iznos svakog povrata (Return) PPU platitelja, bez obzira na status transakcijskog računa primatelja ili na samog primatelja
- na zahtjev PPU platitelja bez odlaganja dostaviti sve podatke o SDD nalogu (uključujući SDD naloge koji su naknadno odbijeni (Reject)), te ako se traži, kopiju predmetne Suglasnosti od primatelja
- pratiti kako primatelj koristi uslugu SEPA izravnog terećenja kako bi se osiguralo pridržavanje Pravila i smanjili svi rizici
- u slučaju da postoje uvjerljivi dokazi da je primatelj izvršio ili namjerava izvršiti jedno ili više SEPA izravnih terećenja s namjerom prevare neke osobe, smjesta obustaviti izvršenje daljnjih SDD naloga za takvog primatelja
- u ugovoru s primateljem koji regulira pružanje i korištenje usluga u vezi sa Shemom, navesti da ima pravo otkazati ugovor u slučaju da primatelj zlorabi Shemu.

PPU primatelja će u skladu s Pravilima obvezati svakog primatelja:

- da koristi identifikator primatelja pri izvršenju SEPA izravnih terećenja
- da koristi Suglasnost koja je u skladu s Pravilima
- da se pridržava uvjeta Suglasnosti dogovorenih s platiteljem
- da prikuplja, obrađuje i pohranjuje podatke u vezi sa Suglasnostima u skladu s Pravilima
- da pošalje prethodnu obavijest platitelju o SDD nalogu koji će zadati u skladu sa Suglasnošću
- da zadaje SDD nalog u skladu s vremenskim tijekom obrade navedenim u Pravilima
- da obavlja sve operativne zadatke koje Pravila propisuju primateljima
- da provede sva odbijanja (Reject) i povrate (Return) SDD naloga
- da bez odlaganja dostavi svom PPU informacije koje se odnose na SDD naloge i Suglasnosti, te kopiju svake tražene Suglasnosti
- da se pridržavaju važećih načela za smanjenje rizika za primatelje
- da rješavaju sve sporove koji se odnose na osnovni ugovor te povezane SDD naloge izravno s platiteljem.

8.7 Odgovornosti Sudionika

8.7.1 Trošak povrata (Return)

Za svako SEPA izravno terećenje koje je PPU primatelja dostavio PPU platitelja, PPU primatelja će oštećiti PPU platitelja za iznos SDD naloga za koji se radi povrat (Return).

8.7.2 Naknada štete za kršenje Pravila

Sudionici jedni drugima odgovaraju za štetu koja nastane kao posljedica kršenja ovih Pravila od strane sudionika ili drugih osoba za koje sudionik odgovara (npr. sudionikovih zaposlenika ili pružatelja usluga eksternalizacije) neovisno o tome da li je šteta počinjena radnjom ili propuštanjem, namjerno ili iz nepažnje.

8.7.3 Ograničenja odgovornosti

Odgovornost jednog sudionika prema drugom sudioniku za štetu koja nastane zbog kršenja ovih Pravila običnom nepažnjom ograničena je na iznos SDD naloga (maksimalna

odgovornost). Nakon što je PPU primatelja platio iznos originalnog SDD naloga PPU primatelja ne odgovara za drugu štetu koju bi PPU platitelja pretrpio temeljem tog SDD naloga.

Ovo se ograničenje ne primjenjuje ako je šteta počinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom. Ako je oštećenik ili druga osoba za koju sudionik odgovara (npr. njegov zaposlenik ili pružatelj usluga eksternalizacije) pridonio nastanku štete ili njezinoj visini, naknada štete se razmjerno smanjuje.

Oštećenik je dužan poduzeti sve razumne mjere da bi se smanjila šteta izazvana povredom Pravila, inače druga strana može zahtijevati smanjenje naknade štete.

8.7.4 Viša sila

Sudionik ne odgovara za štetu nastalu neispunjenjem ili kašnjenjem s ispunjenjem svih ili dijela njegovih obveza iz Pravila, ako dokaže da je neispunjenje ili kašnjenje s ispunjenjem posljedica vanjskih, izvanrednih i nepredvidivih okolnosti koje nije mogao spriječiti, otkloniti ili izbjeći.

8.7.5 Otkaz Sporazuma o pristupanju

Sudionik može otkazati Sporazum o pristupanju pisanim putem uz otkazni rok od 6 (šest) mjeseci. Otkazni rok počinje teći od dana dostave otkaza OUNS-u.

Po proteku otkaznog roka podnositelju zahtjeva prestaje status Sudionika i isti se briše iz Registra sudionika Poslovne HRK SDD Sheme za kune.

Prestankom statusa sudionika isti u odnosu na aktivnosti koje su započete prije prestanka njegova statusa sudionika i dalje zadržava sva prava i obveze koje ima prema ovim Pravilima sve do trenutka ispunjenja svih obveza proizašlih iz tih aktivnosti. To znači sljedeće:

- Sve obveze po SEPA izravnim terećenjima zadanim prije prestanka statusa Sudionika su važeće i moraju se provesti u skladu s Pravilima
- Djelomično izvršena SEPA izravna terećenja će se izvršiti u potpunosti
- Zadržavaju se sva prava ostvarena prije prestanka statusa Sudionika.

8.8 Ugovorne odredbe

Potpisom Sporazuma o pristupanju Sudionici prihvataju ova Pravila i sve njihove izmjene i dopune donesene u skladu s točkom 9.2 ovih Pravila.

Pravila su sukladna propisima RH, a u slučaju bilo kakve neu skladu ssti, odredba/e Pravila će se zamijeniti odgovarajućom valjanom odredbom koja po svojoj intenciji i duhu najbolje odgovora zamijenjenoj odredbi. Pravila će se tumačiti u skladu s hrvatskom zakonodavstvu.

Pravila su sastavljena na hrvatskom jeziku. Ako se Pravila prevedu na bilo koji drugi jezik, prednost ima tekst na hrvatskom jeziku.

9. UPRAVLJANJE POSLOVNOM HRK SDD SHEMOM

9.1 Pristupanje Poslovnoj HRK SDD Shemi

PPU podnosi pisani zahtjev za pristupanje Poslovnoj (B2B) nacionalnoj SDD platnoj Shemi za kune potpisan od osobe ovlaštene za zastupanje.

Rukovođenje pristupnim procesom (zaprimanje zahtjeva za pristupanje Shemi i Sporazuma o pristupanju, provedbu postupka provjere udovoljavanja uvjetima za pristup, objavljivanje pristupa novog Sudionika u Registru sudionika i dr.) obavlja OUNS.

OUNS razmatra može li podnositelj zahtjeva biti Sudionik Sheme u skladu s Pravilima i o tome pisanim putem obavještava podnositelja zahtjeva u roku od 15 dana od zaprimanja zahtjeva.

Ako OUNS utvrdi da podnositelj zahtjeva udovoljava uvjetima za pristup Shemi, podnositelj zahtjeva potpisuje Sporazum o pristupanju Shemi kojim postaje Sudionik Sheme od datuma kojeg mu u pisanoj obavijesti odredi OUNS te se upisuje u Registar sudionika. Potpisivanjem sporazuma, Sudionik stječe sva prava i preuzima sve obveze koje su utvrđene Pravilima, drugim aktima, praksom i standardima Sheme odnosno provedbenim smjernicama i to prema svim drugim Sudionicima te vlasniku i nadzornicima i to od datuma kojeg mu odredi OUNS u pisanoj obavijesti.

U slučaju odbijanja zahtjeva, OUNS u pisanoj obavijesti navodi razlog odbijanja.

9.2. Izmjene i dopune Pravila

OUNS odlučuje o potrebi izmjene i/ili dopune Sheme, na prijedlog Sudionika radi usklađivanja s izmjenama koje je donio EPC ili iz drugog razloga..

Prijedlog izmjena i dopuna Sudionik može dati OUNS-u u pisanom obliku.

Usuglašeni prijedlog izmjena i dopuna OUNS dostavlja NOPP-u radi donošenja odluke o prihvatanju.

9.3 Rješavanje pritužbi Korisnika usluga na postupanje Sudionika

Postupak izvansudskog (mirnog) rješavanja pritužbi Korisnika na postupanje Sudionika Sheme nisu dio Sheme.

9.4 Rješavanje pritužbi Sudionika na postupanje drugih Sudionika protivno Pravilima

Postupak izvansudskog (mirnog) rješavanja pritužbi Sudionika na postupanje drugih Sudionika protivno Pravilima, usvojenoj praksi i standardima utvrđuje OUNS donošenjem posebnih pravila.

10. ZAVRŠNE ODREDBE

Pravila stupaju na snagu danom usvajanja na NOPP-u, a primjenjuju se od 03. rujna 2018. godine.

11. DODATAK I. POSTUPAK ZA RJEŠAVANJE REKLAMACIJE

11.1 Uvod

Dokument opisuje međubankovni postupak za rješavanje reklamacije u Shemi koji koristi PPU platitelja prilikom prihvata zahtjeva za povrat od platitelja. Postupak zahtijeva sudjelovanje PPU primatelja i PPU platitelja prilikom utvrđivanja opravdanosti zahtjeva za povrat. Ako PPU primatelja utvrdi da je do zahtjeva za povrat došlo zbog njegove greške ili greške primatelja, rješavanje reklamacije može dovesti do obeštećenja PPU platitelja.

Zahtjev za rješavanje reklamacije nije „automatski“ zahtjev za povrat. Postupak ne garantira da će nakon Zahtjeva za rješavanje reklamacije uslijediti obračun za povrat iznosa iz predmetnog SDD naloga od PPU primatelja.

Shema isključuje pravo povrata za autorizirane transakcije. S druge strane, neautorizirane transakcije se ne bi smjele ni pojaviti zbog obveze PPU platitelja da provjeri postojanje Suglasnosti. Stoga se očekuje da će se Zahtjev za rješavanje reklamacije koristiti samo u posebnim slučajevima.

U slučaju spora između PPU platitelja i PPU primatelja koji ne mogu riješiti međusobno, Sudionici mogu problem prijaviti OUNS-u.

11.2 Razlike između Poslovne HRK SDD Sheme i Osnovne HRK SDD Sheme

Poslovna HRK SDD Shema razlikuje se od Osnovne HRK SDD Sheme po slijedećem:

- potrošači nisu korisnici Poslovne Sheme
- **platitelj nema pravo na povrat novca za autorizirana poslovna izravna terećenja**
- **povrati za neautorizirane transakcije su izvan opsega Poslovne Sheme**
- PPU platitelja obvezna je provjeriti status platitelja: "Potrosać" ili "Nepotrosać"
- PPU platitelja obvezna je prije terećenja računa platitelja provjeriti podatke iz Suglasnosti sa podacima iz SDD naloga za poslovno izravno terećenje.

S obzirom na gore navedeno, Poslovna Shema uvodi dodatne obveze PPU platitelja, koji mora preuzeti odgovornost za provjeru statusa platitelja kao i za provjeru podataka iz Suglasnosti u odnosu na podatke iz SDD naloga. Te obveze su dio pravila Poslovne Sheme te ih se PPU platitelja treba pridržavati.

Na strani primatelja, PPU primatelja se mora pridržavati pravila navedenih u Poslovnoj Shemi i provodi svoje vlastite provjere upravljanja rizicima kako bi zaštitila Shemu.

Zbog tih pravila, Poslovna Shema ograničava rizik za Sudionike. Ipak, PPU platitelja izložena je riziku tijekom 13 mjeseci nakon datuma terećenja jer u tom periodu platitelj može osporiti SDD nalog i tražiti obeštećenje od svog PPU u skladu s odredbama ZPP-a kojima se uređuje obavijest o neautoriziranim platnim transakcijama, dokaz o autentičnosti i izvršenju platnih transakcija, odgovornost pružatelja platnih usluga za neautorizirane platne transakcije i odgovornost PPU za izvršenje platne transakcije koju je inicirao primatelj. Dodatak opisuje postupak rješavanja reklamacija i definira dodatne obveze za Sudionike Sheme:

PPU platitelja je slobodan pokrenuti postupak za rješavanje reklamacija prema PPU primatelja.

PPU primatelja mora prihvatiti rješavanje reklamacije po pravilima Sheme, odnosno nakon primitka Zahtjeva za rješavanjem reklamacije, PPU primatelja je dužan odgovoriti PPU platitelja.

11.3 Mogući razlozi za rješavanje reklamacije

Bez obzira na obvezu pridržavanja Pravila prema kojima bi PPU platitelja trebao primjenjivati načelo „Upoznaj svog klijenta“ (KYC), i bez obzira na mogućnost PPU platitelja da poduzme odgovarajuće mjere kako bi izbjegao odgovornost za povrat, moguće je da je primatelj inicirao SDD nalog koji je netočan i nastao je:

- prijevarom primatelja
- bilo kojim pogrešnim postupanjem primatelja .

Navedeno rezultira podnošenjem SDD naloga koji se ne odnose na obvezu platitelja i ne bi trebali biti prosljeđeni do PPU platitelja.

Ako u trenutku zaprimanja SDD naloga kod PPU platitelja postoji važeća Suglasnost, takav SDD nalog može se smatrati pogrešnim.

11.3.1 Oспорavanje platitelja zbog pogrešno izvršenog SDD naloga

Kada PPU primatelja svojom greškom ili greškom primatelja, pošalje dupli SDD nalog, platitelj može tražiti povrat sredstava od svojeg PPU za dvostruko terećenje računa. PPU platitelja ne može uvijek biti u stanju sa sigurnošću utvrditi vlastitim sredstvima, da su transakcije duple. PPU platitelja mora biti u stanju istražiti te transakcije i pokušati naplatiti iznos duple transakcije od PPU primatelja. PPU primatelja se može u određenim situacijama naplatiti od primatelja.

PPU platitelja može koristiti sljedeće smjernice za utvrđivanje duplog SDD naloga:

- Kada transakcija ima isti iznos i isti datum izvršenja kao druga transakcija pretpostavlja se da je dupla.
- Kada transakcija ima isti iznos kao i druga transakcija s bliskim datumima izvršenja može se pretpostaviti da je dupla.

Sa stajališta PPU, pogreške primatelja u iznosu ili u datumu izvršenja ne mogu uzrokovati nepravilno izvršenje transakcije kod PPU platitelja jer iznos i datum izvršenja nisu dio Suglasnosti. Takve transakcije su autorizirane jer su izvršene temeljem važeće Suglasnosti. Prema tome, takve transakcije ne mogu biti vraćene (Refund) prema Poslovnoj Shemi.

11.3.2 Oспорavanje platitelja zbog prijave

PPU primatelja i PPU platitelja ne mogu provjeriti prije izvršenja je li neka transakcija predmet prijave (u slučaju važeće Suglasnosti).

Platitelj može smatrati transakciju predmetom prijave i tražiti povrat od svog PPU.

PPU platitelja se treba oslanjati na mehanizam upozorenja u slučaju sumnje na prijevaru. U tom slučaju, PPU primatelja treba odmah provjeriti primatelja.

Osim toga, PPU primatelja treba voditi brigu da se izbjegne prekomjerni udio odbijanja (Reject) i povrata (Return) SDD naloga određenog primatelja.

11.4 Predloženi postupak

Korak 1- Platitelj inicira zahtjev za povrat svom PPU u slučaju pogrešno izvršene ili transakcije koja je predmet prijave

Opis	Ovaj postupak vrijedi za neispravno izvršene ili transakcije koje su predmet prijave prijavljene od platitelja svom PPU, u skladu s odredbama ZPP kojima se uređuje odgovornost PPU za neautorizirane platne transakcije i odgovornost PPU za izvršenje platne transakcije koju je inicirao primatelj ili u skladu sa zakonskim propisima.
Dan/vrijeme početka	Nakon datuma terećenja
Trajanje	13 mjeseci od datuma terećenja.
Ulazne informacije	Detalji o izvršenoj transakciji.
Izlazne informacije	Zahtjev za rješavanje reklamacije

Korak 2- PPU platitelja šalje Zahtjev za rješavanje reklamacije PPU primatelja

Opis	PPU platitelja istražuje Zahtjev za rješavanje reklamacije te mora odlučiti da li će ga prihvatiti ili odbiti. Kada ga prihvati, PPU platitelja može kontaktirati PPU primatelja i zatražiti podatke o SDD nalogu koji je osporio platitelj. Prihvaćeni tehnički kanali za slanje zahtjeva su sljedeći: 1. SWIFT poruka 2. e-mail s formatiranim predloškom 3. telefaks s formatiranim predloškom 4. Bilo koji drugi način dogovoren između PPU platitelja i PPU primatelja.
Dan/vrijeme početka	Nakon Koraka 1
Trajanje	Maksimalno 4 međubankovna radna dana između primitka zahtjeva od platitelja i slanja zahtjeva prema PPU primatelja
Ulazne informacije	Zahtjev za rješavanje reklamacije
Izlazne informacije	Šalje se Zahtjev kako je opisano u DS-08, kada se koristi SWIFT poruka i DS-09 za slanje e-mailom ili faksom.

Korak 3 - PPU primatelja istražuje reklamaciju

Opis	PPU primatelja prima poruku upita za rješavanje reklamacije od PPU platitelja. Ovisno o situaciji, PPU primatelja može pružiti tražene informacije. PPU primatelja treba odgovoriti PPU platitelja. • Ili PPU primatelja priznaje da je nadoknada opravdana. PPU primatelja će se dogovoriti s PPU platitelja o nadoknadi. To se može izvršiti kao poništenje na zahtjev primatelja (Reversal), povrat (Return), prijenos novčanih sredstava ili na bilo koji drugi način. • Ili PPU primatelja pruža tražene informacije PPU platitelja i prosljeđuje dokaz o pravilnom izvršenju SDD nalogu. U oba slučaja, PPU primatelja može se obratiti primatelju prije slanja odgovora PPU platitelja.
Dan/vrijeme početka	Nakon datuma terećenja
Trajanje	Maksimalno 3 međubankovna radna dana, ako PPU primatelja ne kontaktira primatelja. Maksimalno 10 međubankovnih radnih dana, ako PPU primatelja kontaktira primatelja.
Ulazne informacije	Poruka Zahtjeva za rješavanje reklamacije PPU platitelja kao što je opisano u DS-08 ili u DS-09
Izlazne informacije	Odgovor koji PPU primatelja šalje PPU platitelja kako je opisano u DS-08 ili u DS-09 i/ili nadoknada.

Korak 4 - Primatelj istražuje reklamaciju i daje odgovor

Opis	Na zahtjev PPU primatelja, primatelj mora istražiti zahtjev i odgovoriti svom PPU. Odgovor mora biti poslan prema PPU primatelja dogovorenim kanalom između PPU primatelja i primatelja. Odgovor mora sadržavati dovoljno informacija kako bi se omogućilo PPU primatelja da odgovori PPU platitelja. PPU primatelja mora proslijediti odgovor zaprimljen od primatelja prema PPU platitelja, koristeći kanal naveden u zahtjevu PPU platitelja.
Dan/vrijeme početka	Nakon Koraka 3.

Trajanje	Maksimalno 7 međubankovnih radnih dana
Ulazne informacije	Reklamacija dostavljena dogovorenim kanalom
Izlazne informacije	Podaci koji dokazuju ispravno izvršenje SDD naloga.

Korak 5 - PPU platitelja zaprima odgovor

Opis	PPU platitelja može dobiti od PPU primatelja obavijest o predloženom načinu podmirenja nadoknade ili odgovor s informacijama koje dokazuju da je transakcija ispravno izvršena. PPU platitelja može kontaktirati OUNS: • Ako PPU primatelja nije odgovorio u roku od 20 međubankovnih radnih dana na Zahtjev • ako odgovor ne zadovoljava PPU platitelja i međusobni dogovor nije rezultirao prihvatljivim rješenjem za obje strane.
Dan/vrijeme početka	Nakon Koraka 4.
Trajanje	20 međubankovnih dana nakon slanja Zahtjeva (Korak 1)
Ulazne informacije	Zahtjev, odgovor i prateće informacije primljene od primatelja i/ili PPU primatelja.

Korak 6 - Primatelj rješava povrat za pogrešno izvršenu transakciju

Opis	Ako se primatelj ne slaže sa zahtjevom platitelja za povrat novčanih sredstava, može kontaktirati platitelja za rješavanje zahtjeva, izvan Sheme.
Dan/vrijeme početka	Nakon Koraka 4.
Trajanje	Izvan opsega Sheme
Ulazne informacije	Izvorni Zahtjev zaprimljen od PPU platitelja kako je opisano u DS-08 ili u DS-09.

12. PRILOZI

12.1 Upute za Korisnike:

1. Uputa za primjenu Standarda ISO 20022 XML za izradu poruka SEPA izravnih terećenja pain.008.001.02
2. Uputa za primjenu Standarda ISO 20022 XML za izradu poruka opoziva (Revocation) i poništenja (Reversal) SDD naloga iz poruke pain.008.001.02
3. Uputa klijentu za prihvrat XML poruke pain.002.001.03 o odbijanju (Reject) SDD naloga iz poruke pain.008.001.02
4. Izvadak - camt.053.001.02 BankToCustomerStatementV02, Informacija o prometu i stanju - camt.052.001.02 BankToCustomerAccountReportV02 , Obavijest o terećenju/odobrenju - camt.054.001.02 BankToCustomerDebitCreditNotificationV02
- Uputa za implementaciju

12.2 Upute za Sudionike:

1. Format poruke pain.008.001.02 za zadavanje naloga SEPA izravnih terećenja
2. Format poruke pain.007.001.02 za opoziv (Revocation) ili poništenje (Reversal) na zahtjev primatelja naloga SEPA izravnog terećenja (DS-07 i DS-03)
3. Format poruke pain.002.001.03 za odbijanje (Reject) naloga SEPA izravnih terećenja (DS-05)
4. BankToCustomerStatementV02 (Izvadak) – camt.053.001.02 – Format
5. BankToCustomerAccountReportV02 (Informacija o prometu i stanju računa) - camt.052.001.02 – Format
6. BankToCustomerDebitCreditNotificationV02 (Obavijest o terećenju/odobrenju) – camt.054.001.02 – Format